

Dječji vrtić „Bajka“

Zorkovačka 8

10000 Zagreb

IZVJEŠĆE O OSTVARENJU GODIŠnjEG PLANA I PROGRAMA RADA

Za pedagošku godinu 2021./2022.

Izvješće izradile:

Marina Lujic, ravnateljica

Ariana Prce, pedagoginja

Monika Gudlin, pedagoginja

Sanja Musa, psihologinja

Nena Rakvin, psihologinja

Ivana Horvat, logopedinja

Ana Pelivan, logopedinja

Ivana Vukelić, zdravstvena voditeljica

Ivana Andrijanić, zdravstvena voditeljica

Zagreb, kolovoz 2022.

Sadržaj

1. USTROJSTVO RADA	3
2. MATERIJALNI UVJETI RADA	11
3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	13
4. ODGOJNO-OBJAZOVNI RAD	20
5.NAOBJAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA	
111	
6.SURADNJA S RODITELJIMA	141
7. SURADNJA S DRUŠTVENOM ZAJEDNICOM	147
8. OSVRT NA LJETNU ORGANIZACIJU RADA	152
9. GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU RAVNATELJICE I STRUČNIH SURADNIKA ZA PEDAGOŠKU GODINU 2020./2021.	154

1. USTROJSTVO RADA

Pandemija SARS Cov-19 virusa i dalje je na snazi. Iako nije bilo obustave rade, izolacije koje su bile česte otežavale su rad i samu organizaciju rada. Kako nama u vrtiću tako i roditeljima. Tijekom godine vrtić je provodio testiranje djelatnika na Covid kako bi se minimalizirala mogućnost zaraze u kolektivu ali i prijenos virusa unutar kolektiva.

Kroz praćenje potreba korisnika i u skladu s epidemiološkim mjerama, stvarali smo optimalne uvjeta za život i rad, prilagođavali organizaciju rada radnim vremenom vrtića i djelatnika, sigurnim i kvalitetnim okruženjem za učenje djece.

Ustrojstvo rada prilagođavali smo unaprijeđivanju svih segmenata odgojno-obrazovnog rada s djecom, osobito:

- skrbeći o provedbi epidemioloških mjera
- tijekom prilagodbe (u svim objektima i odgojnim skupinama)
- kontinuirano unapređivali optimalno zadovoljavanje potreba i prava djece u redovitim i posebnim programima
- kontinuirano promišljali i primjenjivali primjerene načine rada u vrijeme jutarnjih i
- popodnevnih dežurstava
- obogaćivali programe rada za djecu s posebnim potrebama i djecu s teškoćama u razvoju
- radili na unapređivanju kvalitete provedbe posebnih cijelodnevnih i kraćih programa
- omogućili funkcionalniju realizaciju ostalih poslova

U pedagoškoj godini 2021./2022. DV Bajka je djelovao na četiri lokacije: Zorkovačka 8, Selska 95, Opatijski trg 9, Humska 1 i Kuzminečka 12. Uključujući 44 odgojne skupine s redovitim programom, smjenskim programom te posebnim programom za djecu s poremećajem iz spektra autizma.

Sjedište dječjeg vrtića Bajka je u Zorkovačkoj 8.

Zorkovačka 8	13 odgojnih skupina	4J 9V	283 djece
Humska 1	12 odgojnih skupina	4J 8V	242 djece

Opatijski trg 9	4 odgojne skupine	2J 2V	82 djece
Selska 95	3 odgojne skupine	/ 3V	71 dijete
Kuzminečka 12	12 odgojnih skupina	3J 9V	184 djece

Područni vrtić na adresi Kuzminečka 12 se nalazi na prostoru druge gradske četvrti. Trešnjevka jug, te sadržava četiri odgojne skupine posebnog programa za djecu s poremećajem iz spektra autizma.

Radno vrijeme vrtića

Organizacija odgojnih skupina na način da se osigurala interakcija djece različitog dobnog uzrasta i kvalitetna socijalna interakcija, a koja zahtjeva kvalitetno promišljanje o fleksibilnoj organizaciji cijele ustanove, ove pedagoške godine nije bila moguće zbog pandemijskih mjera. Isto tako, sustavno smo pratili dinamiku dana (dinamiku dolaska i odlaska djece po punktovima i objektima, dinamiku odvijanja odgojno obrazovnog procesa...) kako bi organizaciju rada odgojitelja, ali i ustanove u cjelini što više prilagodili potrebama djeteta i njihove obitelji. Radno vrijeme vrtića svake godine maksimalno prilagođavamo potrebama roditelja koje evidentiramo putem anketa o dolasku i odlasku djeteta. Po potrebi roditelja bilo je organizirano i rano jutarnje dežurstvo od 5.15.

PROGRAMI:

Na osnovu broja upisane djece i interesa roditelja u ovoj pedagoškoj godini realizirani su sljedeći programi:

REDOVITI (10-satni) program

Redoviti 10-satni program realiziran je u 30 odgojnih skupina.

POSEBNI CJELODNEVNI PROGRAMI

Posebni cjelodnevni programi realizirani su u 10 odgojnih skupina

- Poseban cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika u četiri odgojne skupine na Centru,

Humskoj i dvije na Vrbanima

- Poseban Montessori program u dvije odgojne skupine na Centru i na Selskoj
- Poseban program rane stimulacije osjetila i poticanja senzorne integracije tri skupine na Centru, Vrbanima i na Humskoj
- Likovno stvaralaštvo kao poticaj za kreativnost i cijelovit razvoj djece rane i predškolske dobi, jedna skupina na Centru

POSEBNI POLUDNEVNI PROGRAM ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Poseban poludnevni program za djecu s poremećajem iz spektra autizma u četiri skupine na objektu Vrbani

Zbog pandemijskih uvjeta rada i epidemioloških ograničenja i ove pedagoške godine nisu bili organizirani kraći programi vanjskih suradnika. Kako je s proljećem ograničenje popušтало, organizirali smo posjete i izlete za djecu koja su bila u godini pred polazak u školu. Također smo na centralnom objektu organizirali školu koturanja za zainteresiranu djecu. Kako su već drugu godinu ograničenja prisutna, odgovor na ovakav oblik suradnje je bio vrlo pozitivan.

Organizacija odgojnih skupina unutar objekta

Zajedničkim promišljanjem s ciljem osiguravanja mogućnosti prihvata što većeg broja djece rane dobi i predškolskog dobi, zadovoljavajući potrebe roditelja za upisom djece, ali i naša vrijednosna orijentacija da se u prostoru u interakciji trebaju nalaziti djeca različitog dobnog uzrasta ove pedagoške godine nismo mogli organizirati na način da osiguramo življjenje djece različitog dobnog uzrasta, a što nam je onemogućila primjena mjera zaštite od COVID – 19. Promišljenim oblikovanjem prostornog i materijalnog konteksta, poštovanjem prava djece da koriste sve prostorne resurse vrtića, zadovoljavanjem potrebe djeteta za igrom, učenjem i istraživanjem stvarali smo uvjete za proces igre, odgoja, učenja i istraživanja. Zaštitne mjere koje su se provodile s ciljem smanjenja rizika od zaraze virusom SARS-CoV-19 ostavile su trag u svim sferama odgojno obrazovnog djelovanja ustanove. Iziskivalo je dodatne vještine i napore kako bi se organizacijski optimalno odgovorilo na potrebe svih dionika odgojno-obrazovnog procesa.

Djelatnici u realizaciji programa rada vrtića

	RADNO MJESTO	Broj zaposlenih	Stručna sprema			
			VSS	VŠS	SSS	NSS
1.	Ravnateljica	1	1			
2.	Pedagog	2	2			
3.	Psiholog	2	2			
4.	Logoped	2	2			
5.	Edukacijski Rehabilitator – stručni suradnik	2	2			
6.	Zdravstveni voditelj	2		2		
6.a	Voditelj prehrane	1			1	
7.a	Odgojitelj /med. sestra	95	9	83	3	

7.b	Edukacijski rehabilitator u skupini	4	4			
8.	Tajnik	1	1			
9.	Voditelj rač.	1		1		
10.	Adm. rač. zap.	3			3	
11.	Gl. kuharica	2			2	
12.	Kuhar/ica	3			3	
13.	Pom. kuharica	9				9
14.	Spremačica	17				17
15.	Pralja	3				3
16.	Pom. radnik za njegu, skrb i pratnju	2				2

17.	Ekonom - vozač	2			2	
18.	Domar – vozač - ložač	4			4	
	Ukupno	158	24	89	14	31

Na kraju pedagoške godine broj upisane djece Dječji vrtić Bajka bio je 862. Prisutnost djece tijekom godine jako je varirala zbog izolacija koje su tijekom zimskog perioda bile brojne.

Prosječna prisutnost djece po mjesecima:

09/21	10/21	11/21	12/21	01/22	02/22	03/22	04/22	05/22	06/22	07/22	08/22
652	646	521	479	584	562	727	547	710	554	307	120
75%	75%	60%	55%	69%	65%	84%	64%	83%	65%	36%	14%

Socio-ekonomska struktura korisnika dječjeg vrtića Bajka je raznolika što se iščitava iz tablice u kojoj su navedene kategorije plaćanja vrtića:

Iznos plaćanja	Broj korisnika

600,00kn	271
450,00kn	217
300,00kn	191
150,00kn	149
00,00kn	30
Vanjske općine	4

Praćenje realizacije satnice

Svaki zaposlenik vodio je pojedinačnu listu realizacije sati i listu evidencije propisanu zakonom koje je kontrolirao voditelj u objektu. Javna satnica svih zaposlenika bila je transparentna na oglašnim pločama. Satnicu smo dogovarali, ove godine kao i prijašnjih godina, s voditeljima i djelatnicima, uvažavajući potrebe roditelja za organizacijom radnog vremena vrtića. Analizom satnice, provjeravali smo ima li odstupanja u realizaciji sati, te smo uvidima u dežurstva mijenjali organizaciju rada, ukoliko se iskazala potreba.

U cilju zadovoljavanja potreba svakog djeteta i provedbe bitnih zadaća prilagodili smo satnicu svih djelatnika vrtića. I nadalje treba raditi na promišljanju svih sudionika procesa o svojoj ulozi i zadaćama u zadovoljavanju potreba i promicanju prava djece.

Ova pedagoška godina je iznimno bila opterećena bolovanjima što se jako evidentiralo na stanju stanice koju vode djelatnici.

	Na teret ustanove	Na teret HZZO
--	-------------------	---------------

Djelatnici	Br radnika	Br sati	Br radnika	Br sati	Dugotrajno
Pomoćno tehnički poslovi	36	5904	3	328	1
Pravni/administrativni	1	40	2	152	/
Ravnatelj	1	72	/	/	/
Odgojitelji	100	13626	18	2512	3
Stručni suradnici	8	786	6	768	
	138	20428	29	376	
IZOLACIJA	47	1744			

Zbog iznimno velikog broja bolovanja, kao i izolacija i ograničenih kontakata sama organizacija je bila otežana te se pojavio veći višak sati.

Bolovanje kao faktor koji utječe na kvantitetu i kvalitetu procesa bilo prisutno i među ostalim radnicima i to najviše zbog fizikalnih terapija. U tom kontekstu, program rada s djecom zahvaljujući angažmanu radno aktivnih radnika realizirao se sukladno zakonskim propisima i Programskom usmjerenu odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi. Istodobno, prilagođavao se suvremenim intencijama humanističko – razvojnog pristupa u odgoju i obrazovanju djece u izvan obiteljskom kontekstu i javnosti rada vrtića, ustrojstvo rada vrtića prilagodili smo aktualnim potrebama i preferencijama djece i njihove obitelji, protuepidemijskim mjerama i drugo.

Organizacija radnog vremena odgojitelja i ustanove u cjelini

Organizacija odgojnih skupina na način da se osigurala interakcija djece različitog dobnog uzrasta i

kvalitetna socijalna interakcija, a koja zahtjeva kvalitetno promišljanje o fleksibilnoj organizaciji cijele ustanove, ove pedagoške godine nije bila moguće zbog pandemijskih mjera. Isto tako, sustavno smo pratili dinamiku dana (dinamiku dolaska i odlaska djece po punktovima i objektima, dinamiku odvijanja odgojno obrazovnog procesa...) kako bi organizaciju rada odgojitelja, ali i ustanove u cjelini što više prilagodili potrebama djeteta i njihove obitelji

Suradnja s vanjskim suradnicima

U ovoj pedagoškoj godini ostvarili smo suradnju s udrugom „Neki novi klinci“, te sudjelovali u promociji STEM kompetencija. Također smo potpisali ugovor o suradnji s Centrom za rehabilitaciju Sloboština s ciljem unaprijeđenja komunikacije između ustanova ali i između ustanove i roditelja.

2. MATERIJALNI UVJETI RADA

U pedagoškoj godini 2021./2022. svakodnevno se šalju podatci o broju prisutne djece, te se prema broju prisutne djece dobiva recipročan dio sredstava za posebne namirnice. Gradska ured kontinuirano provodi analizu cjelokupnog materijalnog poslovanja vrtića, uključujući i analize vlastitih prihoda, kako bi se pratilo da li se namjenski troše vlastiti prihodi i prihodi iz proračuna Grada. Vlastitih prihoda imali smo po odluci Upravnog vijeća, od posebnih programa, koja namjenski koristimo za poboljšanje materijalnih uvjeta, za nabavu odgovarajuće didaktičke opreme za navedene programe, potrošnog materijala i stimulaciju odgojitelja provoditelja programa i ostalih radnika koji pridonose realizaciji istih programa.

Investicijsko i tekuće održavanje objekata

- bojanje zidova,
- uređenje dvorišta, sadnja i orezivanje ukrasnog grmlja i drveća
- renoviranje pojedinih soba dnevnog boravka
- hitne intervencije vezane uz odvodnju i kanalizaciju na centralnom objektu

Nabavka opreme

- nabava posuda i posuđa za serviranje hrane
- nabava konvekcijske pećnice na centralnom objektu
- nabavljena didaktika za skupine i posebne programe

- nabava alata potrebnog za radove domara te potrošnog materijala za održavanje vrtića
- nabava kuta za odgojitelje

Didaktika i potrošni materijal

- nabavljen potrošni materijal za potrebe skupine prema iskazanim potrebama
- nabavljen uredski potrošni materijal
- nabavljene sprave za tjelesne aktivnosti djece – za senzomotoriku
- nabavljene društvene i didaktičke igre
- nabavljena didaktika za posebne programe
- nabavljena stručna literatura i slikovnice za djecu
- stručna usavršavanja za članove stručnog tima

Svi servisi i održavanja provode se redovito, te se isto i uredno evidentira. Potrebno je redovito pratiti, procjenjivati i inicirati intervencije i popravke na svim objekata u suradnji s Upravnim vijećem, Gradskim uredom za obrazovanje i našim Osnivačem kako bi se osiguralo optimalno funkcioniranje ustanove. Također je potrebno inicirati i suradnju s lokalnom zajednicom, Gradskom četvrti, s ciljem jačanja suradnje i komunikacije ali i poboljšanja uvjeta rada ustanove.

3. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Skrb za tjelesni rast i razvoj djece temeljena je na provođenju: „Programa mjera zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane u dječjim vrtićima“, te „Godišnjim planom i programom odgojno-obrazovnog rada“ za pedagošku godinu 2021./2022.

Sve zadaće i mjere koncipirane su u skladu s „Programom zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane“.

Tijekom 2021./ 2022. godine se postupalo po preporukama HZJZ-a , u vezi pandemije COVID - 19 virusa .

3.1. Utvrđivanje, praćenje i unapređivanje zdravlja djece u vrtiću

Utvrđivanje zdravstvenog statusa djeteta prije polaska u pedagošku ustanovu ostvareno je na temelju:

- informativnog razgovora s roditeljem novouписанog djeteta s ciljem dobivanja podataka o psihofizičkom razvoju, zdravstvenom statusu, navikama i potrebama djeteta do polaska u vrtić, te zdravstvenog lista djeteta izdanog od strane nadležnog pedijatra.

- individualnim sastancima s roditeljima djece s dokazanim alergijama

Tijekom godine na individualnim razgovorima i roditeljskim sastancima naglašavali smo valjanost dobre informiranosti osoblja vrtića o zdravstvenim poteškoćama djece, promjenama zdravstvenog stanja i terapije kako bi što učinkovitije, u slučaju pogoršanja, mogli pomoći djetetu u hitnim situacijama.

3.2. Zdravstveno higijenski uvjeti rada i sigurnost djece

3.2.1. Zdrava prehrana

Pravilno izbalansirana prehrana uz zastupljenost raznovrsnih i za djecu preporučenih namirnica te kvalitetno pripremljeni obroci vodeće su smjernice za pravilnu prehranu. Prehrana se planirala prema „Prehrambenim standardima za planiranje prehrane djece u dječjem vrtiću“. Uz sastav i kvalitetnu pripremu obroka , u suradnji sa Gradskim uredom i voditeljicom prehrane , važno je okruženje te prehrambene navike djece. Tijekom cijele pedagoške godine kontinuirano se radilo na usvajanju kulturno higijenskih navika blagovanja , i odlaganja pribora za jelo.

U pripremi hrane provodi se HACCP sustav kontrole higijenskih uvjeta.

Prilikom planiranja jelovnika služili smo se važećim normativima.

Redovita analiza hrane, čistoće pribora, objekata, ruku zaposlenika. Za svako dijete kod kojeg je postojala mogućnost nastanka alergijskih reakcija, zbog konzumacije određene vrste namirnice, individualno se prilagođavao jelovnik. U pedagoškoj godini 2020./2021. individualno se prilagođavao jelovnik za djecu, a valja naglasiti kako broj djece alergičnih na određenu vrstu namirnice svake godine raste.

Ono čemu treba i dalje težiti je razvijanje zdravih prehrambenih navika i to od najranije dobi, s ciljem očuvanja zdravlja i spriječavanja bolesti.

U pedagoškoj godini 2021./2022. s zdravstvenom dokumentacijom (alergija) smo imali 84 djete :

OBJEKT	Zorkovačka	Humska	Selska	Opatijski trg	Vrbani
	17	24	3	9	31

Nastavni zavod za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ i sanitarna inspekcija redovito su provodili kontrolu kvalitete obroka i vode za piće. Sve provedene analize pokazale su da su namirnice uravnotežene u sastavu te da su svi elementi zastupljeni u odgovarajućim količinama. Bakteriološke analize obroka, posuđa i ruku osoblja zadovoljavale su mikrobiološke odredbe.

Analiza zdravstvene ispravnosti vode izvršena je više puta tokom godine, i sve analize pokazale su da je voda zdravstveno ispravna za konzumaciju.

Osoblje vrtića posvećuje posebnu pažnju prehrani djece s prehrambenim alergijama te djeci koja iz vjerskih razloga ne konzumiraju pojedine vrste namirnica.

Od 02. siječnja 2017. godine svi vrtići Grada Zagreba sudjeluju u pilot projektu pod nazivom „Pravilna prehrana u dječjim vrtićima Grada Zagreba“ pod geslom „Imam pravo rasti zdravo“. Projekt je nastao u suradnji Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“ i Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Projekt je napravljen tako da se u svim vrtićima Grada Zagreba primjenjuju isti jelovnici koji su izrađeni tako da omogućavaju uravnoteženu prehranu djece, uvezši u obzir sva potrebna saznanja vezana uz izvore hranjivih tvari, njihove funkcije i vrijednosti. Također, jelovnici su osmišljeni sezonski, što podrazumijeva da se za svaku sezonu koriste namirnice koje su u ponudi u određenoj sezoni.

Prilikom primjene dobivenih jelovnika primjetili smo da ima jako puno povrća i voća, raznovrsnih namirnica te novih namirnica koje do sada još nismo uključili u naše jelovnike. U pojedinim skupinama

primjetili smo da djeca malo teže prihvaćaju nove namirnice, pogotovo žitarice, suho voće te druge vrste kruha. U suradnji sa Teom Ištvanic , mag. nutricionizma iz Gradskog ureda , i voditeljicom prehrane Majom Bobinec , tijekom godine smo uz suradnju i sastanke zajedničkim radom došli do toga da su jelovnici puno bolje prihvaćeni, i djeca uz prilagodbu jelovnika i određene vrste hrane ,i tu hranu puno bolje jedu.

Kako nam je primarni interes zadovoljiti sve prehrambene potrebe djece, a poštujući pri tome suvremene prehrambene standarde i normative, važno nam je da prehrana za djecu bude privlačna okusom i izgledom te da svako dijete ima dovoljno vremena da bez žurbe konzumira za njega predviđen obrok.

3.2.2. Skrb o zdravlju djece

Tijekom pedagoške godine vodila se briga o higijensko- epidemiološkom stanju vrtića što uključuje redovito čišćenje i dezinfekciju prostorija u kojima borave djece te ostalih prostorija. Osobita pažnja se posvećuje higijenskim uvjetima u centralnoj i područnim kuhinjama , kao i kuhinji na objektu „ Vrbani „ . Redovito se provode dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija.

Zbog novonastale situacije s COVID – 19 virusom , posebna pažnja po uputama HZJZ- a posvećuje se dezinfekciji prostora i predmeta po svim objektima u DV Bajka.

Obzirom da se u odgojno-obrazovnom procesu koristi pedagoški neoblikovani materijal česta je pojava gomilanja nepotrebnog materijala što zahtjeva veći nadzor i rad s odgojiteljima s ciljem održavanja higijenskih uvjeta.

Zdravstveno stanje djece utvrđivano je temeljem uvida u pobol djece u odgojnim skupinama te na osnovu liječničkih ispričnica. Najčešće su poboljevala djeca jasličkih skupina. Pobol se znatno smanjuje odrastanjem djece, tako da su djeca predškolske dobi bila bolesna jednom ili uopće ne.

Iako je bilo izostanaka većeg broja djece uglavnom zbog pobola od respiratornih infekata u odgojnim skupinama evidentiran je manji broj djece koja su izostala dulje od mjesec dana zbog pobola, a najveći broj izostanaka zabilježen je tijekom prosinca i siječnja.

Veći broj samoizolacija skupina smo imali u objektima većinom zbog kontakata s oboljelim odraslim osobama.

Oboljenje djeteta od Covid 19 bolesti kroz godinu smo imali u manje od deset slučajeva, koje smo po uputama nadležnog pedijatra, i Epidemiološke službe zbrinuli.

Analizom ispričnica zbog izostanka iz jaslica i vrtića, utvrđen je najveći broj izostanaka zbog:

ZARAZNE BOLESTI	450
BOLESTI RESPIRATORNOG SUSTAVA	600
UPALE OKA I UHA	250
OSTALO	300

Kroz godinu bilo je nešto većeg pobola od streptokokno - respiratornog infekta. U suradnji s liječnikom epidemiologom praćeno je kretanje pobola te nije došlo do pojave epidemije. U cilju prevencije širenja bolesti odgojitelji i roditelji su upoznati sa streptokoknom bolesti i mjerama prevencije, kao i s ostalim zaraznim bolestima određene dobi.

Važno je kod roditelja stvoriti svijest o opasnostima bolesnog djeteta u skupini za bolesno dijete, ali i za zdravu djecu. Roditelji su educirani putem roditeljskih sastanaka te pri individualnim razgovorima, kao i putem letaka po skupinama, ili u prostoru ispred skupine.

Iz godine u godinu evidentiramo sve veći broj djece s dijagnosticiranom alergijom na hranu i lijekove. Prehrana alergične djece zahtjeva konstantnu pažnju odgojitelja te dobru suradnju kuhinjskog osoblja , voditelja prehrane i zdravstvene voditeljice s odgojiteljima i roditeljima.

Tijekom godine bilo je i manjih ozljeda koje su zbrinute u vrtiću (oguljotine , podljevi, ugrizi, krvarenje iz nosa.)

S vrtićke strane, roditelji su informirani o postupcima koje smo provodili,i informirani o važnosti vođenja brige o zdravlju svoga djeteta, pa samim time i ostale djece u skupini,i naravno donošenja ispričnica.

Sistemski tijekom godine provođena je kontrola procijepljenosti djece i upućivanje na redovito cijepljenje.

Također, u svakom objektu postoje i osobe sposobljene za pružanje prve pomoći, uz zdravstvene voditeljice , i voditeljicu prehrane.

Briga o sprečavanju ozljeda ostaje naš trajni zadatak.

3.3. Rad na njezi, skrbi za tjelesni razvoj djece i brizi za njihovo zdravlje

Tijekom pedagoške godine radilo se na podizanju kvalitete njege u svim skupinama vrtića. Posebice odgojitelja o zdravoj prehrani, o učestalim i najčešćim alergijama , kao i medicinskim dijagnozama kod

djece. Provodile su se zadaće u skladu s zadacima proizašlim iz Programa zdravstvene zaštite djece, higijene i pravilne prehrane djece u dječjim vrtićima.

Prehrana u vrtiću je bila realizirana u skladu s napucima o pravilnoj prehrani, prema NN 121/07 i NN 55/06. i prilagodba istih prema individualnim potrebama djeteta s posebnim potrebama. Prehrana u predškolskoj ustanovi obuhvaća obrazovne, zdravstvene i kulturno-umjetničke elemente. Planira se jelovnik kao i dnevni raspored obroka, jelovnik za djecu sa posebnim potrebama u prehrani, obrazovni elementi i suradnja sa roditeljima i djelatnicima kuhinje. U suradnji s roditeljima i kuhinjom, prilagođen je jelovnik za djecu koja imaju ograničenja u prehrani ili alergije na određene namirnice te iz vjerskih razloga.

Ove godine provela sam dva savjetovališta roditelja djece koja su podhranjena, i koja imaju teže alergijske reakcije te zbog epidemiološke situacije (COVID – 19) ostali roditelji djece s poteškoćama u prehrani redovito su konzultirani telefonskim pozivima .. Također, broj individualnih razgovora je smanjen s roditeljima iz područja prehrane, no međutim revidiran je status alergija i ostalih zdravstvenih poteškoća djece dva puta tijekom pedagoške godine, izuzev djece kod kojih je više puta tijekom godine dolazilo do zdravstvenih promjena.

Bitne zadaće koje su napravljene tijekom pedagoške godine:

- Procjena zdravstvenog statusa djece

Tijekom godine na područnim objektima „Vrbani“, Opatijski trg“ i Selska 95 odradila sam procjenu zdravstvenog statusa svakog djeteta putem inicijalnih zapisa roditelja, i početkom godine za svako dijete roditelj je ispunio upitnik koji se bazira na zdravstvenim poteškoćama i alergijama. Revidiran je status kod djece koja imaju zdravstvene poteškoće u ožujku.

- Provođenje zdravstvenog odgoja djece, radnika i roditelja

Zbog epidemiološke situacije (COVID – 19) nužno je bilo provoditi pojačanu higijenu kod djece, i svakodnevno savjetovanje odgojitelja i roditelja. U prošloj pedagoškoj godini susreli smo se s učestalim samoizolacijama pa je posebna svrha bila provesti sve mjere u skladu sa strukom.

- Provođenje preventivnih mjera u svrhu očuvanja zdravlja

Tijekom godine posebice je bilo važno provoditi preventivne mjere u svrhu očuvanja zdravlja jer smo jedino tako mogli prevenirati raznim oboljenjima, posebice kad je trajala pandemija. Gotovo svakodnevno se pratilo da se mjere poštju u svrhu zdravlja.

- Provođenje pravilne prehrane
- Praćenje sanitarno-higijenskih uvjeta

Praćenje pobola vršilo se redovito i evidentiralo u knjigu Evidencija bolesti i cijepljenosti djece. Evidencije su vođene isključivo na osnovu liječničke ispričnice. Veća izloženost izvoru infekcije i putu prijenosa, u kolektivu su faktori rizika za nastanak svih, posebno bolesti dišnog sustava, ali i zbog većeg broja djece na manjem prostoru.

Higijensko-sanitarne mjere pokušali smo tijekom godine zadržati na zadovoljavajućem nivou zahvaljujući zajedničkoj suradnji i razumijevanju tehničkog osoblja, a sve u cilju zaštite djece i njihova zdravlja.

Svakodnevno se osobita pažnja posvećivala dezinfekciji svih prostora u vrtiću, a naročito u kuhinji i sanitarnim čvorovima. Osim unutarnjeg prostora vodila se briga i o vanjskom prostoru: redovito košenje trave, obrezivanje. Prema ugovoru o pružanju stručnih usluga za održavanje HACCP sustava vrši se zdravstvena kontrola namirnica i nadzor kontrolnih točaka obzirom na mikrobiološke parametre u objektima za proizvodnju i promet namirnicama u dječjem vrtiću. Mikrobiološke analize briseva s ruku djelatnika koji rade u pripremi hrane, kao i briseva s radnih površina i pribor. Ispitivanje mikrobiološke ispravnosti uzorka hrane i vode redovito se vrše provjere prema naputcima iz programa. Sistematski pregledi svih zaposlenih u Vrtiću vršeni su redovito.

COVID- 19

Vrtić se pridržava svih uputa za sprječavanje i suzbijanje epidemije COVID-19 vezano za rad predškolskih ustanova. Roditelji i djelatnici su upoznati s Uputama HZJZ-a i Preporukama MZO-a. Roditelji su upoznati s tim da ne dolaze u pratinji djeteta ako imaju simptome respiratorne bolesti (povišena tjelesna temperatura, kašalj, teškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa), ako im je izrečena mjera samoizolacije ili ako imaju saznanja da su zaraženi virusom COVID-19, da ne dovode dijete u ustanovu ako dijete ima simptome respiratorne bolesti (povišena tjelesna temperatura, kašalj, teškoće u disanju, poremećaj osjeta njuha i okusa), ako ima izrečenu mjeru samoizolacije ili ako je dijete zaraženo virusom COVID-19. Roditelji su dužni izmjeriti tjelesnu temperaturu djetetu svakoga

dana prije dolaska u vrtić te u slučaju povišene tjelesne temperature ne smiju dovoditi dijete u vrtić, već se javljaju telefonom ravnatelju i izabranom pedijatru radi odluke o testiranju i liječenju djeteta. Djeca sa znakovima drugih zaraznih bolesti također ne dolaze u vrtić.

Vrtić je osigurao posebnu prostoriju, odnosno sobu za izolaciju, u kojoj se svakom djetetu prije ulaska u vrtić mjeri tjelesna temperatura. Također, nakon povratka u svoje odgojne skupine, djeci su na jednostavan i djeci razumljiv način objašnjena važna pravila o higijeni i ponašanju u odgojno-obrazovnoj skupini; odnosno, važnost redovitog pranja ruku. Odgojitelji su upoznati s važnošću vježbanja s djecom dok se kreću i što dužeg boravka na zraku. Također, vrtić vodi evidenciju o mjerenu tjelesne temperature zaposlenika i djece po preporukama Ministarstva zdravlja dok su trajale mjere. Jednako tako u vrtiću se vodi računa o: čišćenju prostora, radnoj obući, maskama za lice, mjerenu temperature i praćenju pojave simptoma.

Rujan 2021. 59 samoizoacije

Listopad 2021. 40 samoizolacija

Studeni 2021. 160 samoizolacija

Prosinc 2021. 259 samoizolacija

Siječanj 2022. 402 samoizolacija

Veljača 2022. 260 samoizolacija

Ožujak 2022. 38 samoizolacija

Tijekom studenog, prosinca, siječnja i veljače dva puta tjedno smo testirali djelatnike na Covid-19, u dogовору с рavnateljicom на наш centralni objekt dolazili су djelatnici DV Trešnjevka na testiranje. Odvijalo se je u dva termina od 5:30 do 8:00 и 9:30 do 11.

Po naputku ravnateljice dva tjedna u prosincu sam testirani su djelatnici DV Zvončić u njihovom objektu.

4. ODGOJNO - OBRAZOVNI RAD

Ostvarivanje globalnih ciljeva ustanove bilo je usmjereni na izgrađivanje znanja, razvijanje vještina te mijenjanje stavova, a temelji se na suvremenim teorijama i istraživanjima na području odgoja i obrazovanja te roditeljstva. U protekloj pedagoškoj godini dio postavljenih ciljeva na razini ustanove nije ostvaren u potpunosti uslijed primjene Epidemioloških mjera zbog pandemije virusa COVID-19.

Ciljevi, zadaće i strategije odgojno-obrazovnog rada bile su usklađene s Nacionalnom strategijom odgojno-obrazovnog rada kao temeljnim obvezujućim dokumentom i Kurikulumom vrtića. Zajedničkim djelovanjem svih sudionika odgojno – obrazovnog procesa promicali smo temeljne vrijednosti (identitet, autonomija, odgovornost, znanje, humanizam, kreativnost) i stvarali kontekst u kojem je naglasak na cjelovitom razvoju djeteta što podrazumijeva uvažavanje individualnih razvojnih potreba i mogućnosti djeteta u duhu humanističkih vrijednosti (znanje, identitet, tolerancija, odgovornost, autonomija, kreativnost), te fleksibilnost u radu odgojitelja.

Nastojali smo da vrijednosti koje promičemo budu vidljive u prostorno – materijalnom okruženju, uvažavajući komunikaciju te suradničkom djelovanju svih uključenih u odgojno – obrazovne procese.

Intenzivno smo se usmjerili na unapređenje vrtičkog okruženja kao temeljne varijable institucijskog predškolskog konteksta. Izuzetna je uloga u tom procesu odgojitelja kreatora poticajnog okruženja i promatrača koji osluškuje djetetove interese, potrebe i mogućnosti te suigrač koji ohrabruje, motivira i podržava, obogaćuje igru te razvija sustvaralački odnos s djetetom. Poticali smo međusobno poštovanja i uvažavanja, izgradnju povjerenja, temeljene na svakodnevnom njegovanju kvalitetne i poticajne komunikacije.

I ove pedagoške godine nastavili smo raditi na poboljšanju inkluzije djece s teškoćama u razvoju s ciljem što uspješnijeg uključivanja u zajednicu.

4.1. Ostvarivanje globalnih ciljeva zacrtanih u godišnjem planu

Ostvarivanja globalnih ciljeva tijekom pedagoške godine nije realizirano u potpunosti uslijed pandemije virusa COVID 19 .

4.1.1. Jačanje kompetencija odgojitelja u svrhu unaprjeđenja prostorno – materijalnog konteksta

Prostorno okruženje reflektira stavove i vrijednosti na kojima se temelji odgojno – obrazovni proces , način na koji razumijemo djecu, njihov način učenja i razumijevanja svijeta.

Upravo zbog navedenih činjenica, nastojali smo tijekom godine redovitim uvidima u postojeće stanje u odgojnim skupinama, konzultacijama s odgojiteljima, utvrditi potrebne promjene u odgojnim skupinama, te pratiti njihovu realizaciju i reakcije djece.

Konzultacije s odgojiteljima najčešće su uključivale planiranje strukture centara aktivnosti, nove centre aktivnosti, prilagođene interesima i dobi djece te izbor, i klasifikaciju materijala u centrima.

Cilj nam je bio jačati kompetencije odgojitelja prilikom promišljanja poticajnog prostornog okruženja, koje potiče prosocijalna ponašanja (mogućnosti za interakciju u malim skupinama), povećati broj izrađenih materijala od pedagoški neoblikovanog materijala, te poticati stvaranje multisenzoričnog okruženja, koje pruža uvjete za istraživanje, samostalno donošenje zaključaka, te dokumentiranje od strane djece.

Tijekom pedagoške godine članovi stručnog tima poticali su i pratili unaprjeđenja prostorno – materijalnog konteksta putem:

- uvida u postojeće stanje u odgojnim skupinama i konzultacija s odgojiteljima oko potrebnih promjena u odgojnoj skupini
- primjenom internog materijala „Funkcionalnost centara aktivnosti za djecu“ pri organizaciji centara aktivnosti unutar sobe dnevnog boravka prema sljedećim kriterijima: omeđenost, prepoznatljivost, raspored centara aktivnosti (bučni i tihi centri), razvojna primjerenošć, aktualnost, bogatstvo materijala, dostupnost materijala te sigurnost djece
- korištenje listi procjene za strukturu i izbor centara aktivnosti i poticaja
- na planiranjima odgojno-obrazovnog rada s članovima stručnog tima, u svrhu poticanje većeg broja izrađenih poticaja od pedagoški neoblikovanog materijala i promišljanja poticaja koji podržavaju više aspekata dječjeg cjelovitog razvoja te su lako dostupni djeci
- rad s odgojiteljima na dokumentiranju procesa učenja djece

Smatramo kako su u velikom dijelu odgojnih skupina učinjeni značajni pomaci u stvaranju poticajnog i funkcionalnog konteksta, što se vidjelo i u kvaliteti odgojno – obrazovnog procesa te zadovoljstvu roditelja i djece.

Uočena je motiviranost odgojitelja za rad na podizanju razine kompetencija u ovom području te intenzivna suradnja odgojitelja i članova stručnog tima oko strukture centara aktivnosti, unošenja promjena i osmišljavanje poticaja u pojedinim centrima aktivnosti

U neki, odgojnim skupina potrebno je i dalje razvijati refleksivna umijeća i jačati kompetencije u ovom području, stoga ćemo nastaviti raditi na istome i tijekom sljedeće pedagoške godine.

4.2. Planiranje, dokumentiranje i vrednovanje odgojno-obrazovnog procesa

U ovoj pedagoškoj godini oblici dokumentiranja bili su planirani putem knjige pedagoške dokumentacije odgojne skupine, mape projekata, foto i video zapisa, dokumentiranja vezana za suradnju s roditeljima i mape individualnog stručnog usavršavanja.

Oblici dokumentiranja odgojno-obrazovnog procesa koji su se vodili putem mapa projekata, foto zapisa, kutića za roditelje, mapa aktivnosti djece odgojne skupine i individualnih mapa djece evaluirani su s pedagoginjama putem individualnih konzultacija s odgojiteljima sukladno epidemiološkim mjerama tijekom cijele pedagoške godine, a intenzivnije od travnja do lipnja. Procjenjivala se kvaliteta dokumentiranih aktivnosti i poticaja s ciljem boljeg razumijevanja djece i njegovih aktivnosti, praćenje razvoja i napretka djece, dokumentiranje projekata odgojnih skupina, planiranje i organiziranje aktivnosti s ciljem optimalnog razvoja svih kapaciteta djece te suradnja s roditeljima (pričak aktivnosti djece, rast i razvoj, napredovanje, aktualne teme, obilježavanje pojedinih datuma (Dan planeta Zemlje, majčin dan...)).

Evoluirane su se sve 44 skupine. Gotovo sve skupine imale su razvojne male skupina, a nekolicina je imala mape projekata.

Razvoje mape skupina sadržavale su aktivnosti djece, aktualne tematike kroz pedagošku godinu, izrađene poticaje, obilježavanje rođendana, boravak na zraku, tjedne planove, razvojne zadaće, centre aktivnosti itd. U mapi projekata bili su vidljivi projekti odgojnih skupina s ciljevima i zadacima uz foto dokumentaciju, izjave djece i krajnji produkti.

4.2.1. Pregled knjige pedagoške dokumentacije

S obzirom da je funkcionalno i kontinuirano dokumentiranje važno za kvalitetno ostvarivanje cjelokupnog odgojno-obrazovnog procesa, ove pedagoške godine intezivnije se radilo na ujednačavanju pisanja knjige pedagoške dokumentacije na svim objektima. Svi odgojitelji dobili su smjernice za pisanje knjige pedagoške dokumentacije prema osam temeljnih kompetencijama za cjeloživotno učenje iz Nacionalnog kurikuluma. Pedagoginje su, u konzultacijama s odgojiteljima i rehabilitatorima koji rade u posebnim PSA skupinama, napisale smjernice za pisanje knjige pedagoške dokumentacije za posebne skupine. Pedagoginje su tijekom cijele godine pregledavale knjige pedagoške dokumentacije te nakon toga sa svim odgojiteljima obavile konzultacijske sastanke. Naglasak je bio na pisanju orientacijskog plana i programa prema razvojnim zadaćama uz korištenje razvojnih kompetencija prema dobi djeteta, tjednom planu odgojno-obrazovnog rada, planiranim poticajima za aktivnosti, tjednim zapažanjima prema postavljenim razvojnim zadaćama i

planiranim poticajima te mjesecnoj valorizaciji ostvarenosti plana i programa.

4.3. Analiza praćenja prilagodbe novoupisane djece u pedagoškoj godini 2021./2022.

Prilagodba novoupisane djece ove je pedagoške godine protekla malo drukčije u odnosu na dosadašnje prilagodbe. Sami tijek prilagodbe je izmijenjen uslijed mjera, koje su donesene od strane HZJZ-a zbog pandemije. Boravak roditelja u skupini s djecom jasličke dobi, koji je inače trajao od pola sata do 45 minuta, ove pedagoške godine je skraćen na 15 minuta, jer se sve duže od toga smatralo kontaktom koji je predstavljao rizik za zarazu. Roditelji i odgojitelji bili su dužni nositi maske za vrijeme boravka u skupini, što je u određenoj mjeri prema riječima odgojitelja isto bila otežavajuća okolnost (smanjena mogućnost dječjeg iščitavanja emocija s izraza lica odgojitelja).

Analiza Lista za praćenje prilagodbe svakog pojedinog djeteta

Praćenje prilagodbe novoupisane djece od strane odgojitelja teklo je nepromijenjeno. Odgojitelji su na početku pedagoške godine 2021./2022. pratili prilagodbu svakog novoupisanih djeteta putem obrasca, koji sadrži prisutnost određenih ponašanja u intervalima tijekom prva 3 tjedna boravka. Ponašanja djeteta tijekom razdoblja prilagodbe raspodijeljena su u odnosu na dolazak djeteta u skupinu (primjerice plače kod dolaska, ne želi ući u sobu), jelo i spavanje (npr. odbija jelo, odbija spavati), igru i aktivnosti (npr. odbija kontakt s djecom, žalosno, plače veći dio dana) te odnos roditelja i djeteta (npr. toplo i kratko se rastaju, dugo se rastaju i objašnjavaju).

Iz zbirnih podataka vidljivo je kako je u svim skupinama najčešće prisutno plakanje kod samog dolaska u skupinu prilikom odvajanja od roditelja. Također možemo vidjeti kako je broj djece koja plaču kod dolaska u vrtić prvi dan znatno manji nego narednih dana, što se može pripisati prisutnosti roditelja u skupini s djetetom. Već kod prvog boravka u skupini bez roditelja taj broj naglo raste te s vremenom stagnira ili opada. Nadalje, vidljivo je povećanje broja djece koja plaču kod dolaska početkom drugog tjedna boravka djeteta u skupini, da bi u trećem taj broj padao.

Obrazac također sadrži i dio s pitanjima za odgojitelje. Dobiveni rezultati pokazuju da je od 117 praćenja za djecu jasličkih skupina zaključak odgojitelja slijedeći:

- u 117 slučajeva se odgajatelji slažu ili u potpunosti slažu da su im podaci iz inicijalnog razgovora s roditeljima pomogli da bolje razumiju dijete i lakše se prilagode njegovim potrebama
- u 106 slučaja odgojitelji se slažu da su se u inicijalnom razgovoru nalazile sve relevantne informacije o djetetu
- odgojitelji su zadovoljni s odnosom i suradnjom s roditeljima 110 djece jasličke dobi
- u 103 slučaja su odgojitelji zadovoljni s organizacijom procesa adaptacije djeteta
- prilikom općenitog opisivanja prilagodbe u 69,35% slučajeva odgojitelji navode kako se radi

o normalnoj, odnosno uobičajenoj prilagodbi djeteta na jaslice, dok je u 19,23% riječ o lakoj prilagodbi. Za 11,42% djece navode kako je prilagodba bila teška.

Od ukupno 25 praćenja provedenih za djecu vrtićkog uzrasta dobiveni su sljedeći podaci:

- u 24 slučajeva se odgajatelji slažu ili u potpunosti slažu da su im podaci iz inicijalnog razgovora s roditeljima pomogli da bolje razumiju dijete i lakše se prilagode njegovim potrebama.
- u 25 slučaja odgojitelji se slažu da su se u inicijalnom razgovoru nalazile sve relevantne informacije o djetetu.
- u 23 slučajeva odgojitelji su zadovoljni s odnosom i suradnjom s roditeljima
- u 22 slučaja su odgojitelji zadovoljni s organizacijom procesa adaptacije djeteta
- prilikom općenitog opisivanja prilagodbe u 47,32% slučajeva odgojitelji navode kako se radi o normalnoj, odnosno uobičajenoj prilagodbi djeteta na vrtić, dok je u 47,25% riječ o lakoj prilagodbi. Za 5,43% djece navode kako je prilagodba bila teška

Analiza upitnika o prilagodbi za odgojitelje

Upitnik o kriterijima praćenja adaptacije s odgojiteljima je ove godine dan na ispunjavanje parovima odgojitelja pri čemu su sudjelovali odgojitelji u skupinama za čije vrijeme adaptacije bilo više od 4 djece. Analiza je napravljena na temelju ukupno 12 prikupljenih upitnika odgojitelja, 12 parova jasličkih odgojiteljica. Obzirom na malen broj ispunjenih upitnika od strane odgajatelja brojevi su prikazani u realnim brojevima. Prvo pitanje bilo je vezano za procjenu atmosfere u skupini za vrijeme procesa adaptacije. Odgojiteljice atmosferu u skupini u prosjeku ocjenjuju vrlo dobrom. Svoj angažman u planiranju i ponudi poticajnih sredstava te svoj cjelokupan angažman 9 parova odgojiteljica procjenjuju odličnim. 3 para odgojiteljica se procjenjuju u tom dijelu s vrlo dobrom ocjenom. Svoje raspoloženje odgojitelji također procjenjuju visokim ocjenama. Atmosferu u odgojnoj skupini nakon adaptacije 7 parova odgojitelja procjenjuju kao odličnom, a 5 parova odgojitelja vrlo dobrom. Na pitanje koliko je roditelja boravilo s djetetom u skupini, brojka varira ovisno o broju novoupisane, ali uglavnom su bili prisutni svi roditelji novoupisane djece. Prema iskazima odgojitelja adaptacija je kod 6 skupina prošla odličnim uspjehom, a kod 6 s vrlo dobrim uspjehom. Za kraj im je postavljeno pitanje vezano za njihove emocije tijekom procesa adaptacije. Odgojitelji uglavnom navode da su se osjećali kompetentno i svjesno potencijalnih teškoća. Navode kako im je bilo i teško te da su se osjećali iscrpljeno.

Analiza upitnika o prilagodbi za roditelje

Anketu za roditelje popunilo je 115 roditelja odnosno 80,98% roditelja novoupisane djece. Rezultati pokazuju kako 97,63% roditelja smatra da im se dijete uspješno prilagodilo na boravak u

jaslicama/vrtiću, 2,37% roditelja smatra kako im se dijete nije prilagodilo na vrtić/jaslice. Vezano za pismene i usmene informacije koje su dobili prije polaska djeteta u vrtić/jaslice djeteta 95,15% roditelja iskazuju zadovoljstvo, 4,85% roditelja nije bilo zadovoljno. Svi roditelji su bili zadovoljni dobivenim pismenim i usmenim informacijama tijekom trajanja prilagodbe. Suradnjom s odgojiteljima tijekom razdoblja prilagodbe i organizacijom procesa prilagodbe djeteta na vrtić su zadovoljni svi roditelji.

Roditelji su navodili različite faktore koji su im olakšali proces adaptacije. Pri tome navode suradnju s odgojiteljima, iskustvo s prilagodbe s prvim djetetom, razmjenu iskustava s drugim roditeljima, čitanje literature i slično. Navode i faktore koji su im otežali proces prilagodbe, a to su dječji plač prilikom odvajanja, promjene u prehrani i ritmu spavanja djeteta, izostanci zbog bolesti i zamjene odgojitelja.

Praćenje prilagodbe u posebnim odgojnim skupinama za djecu s poremećajem iz spektra autizma

Stručna suradnica rehabilitatorica bila je prisutna za vrijeme prilagodbe u posebnim PSA skupinama. U tom periodu rehabilitatori i odgojitelji su opservirali ponašanje djece, njihove preferencije i uključivali se u njihove interese kako bi se uskladili u radu s ciljem realizacije pozitivnog iskustva za dijete. Djeca su se bez većih teškoća prilagođavala na sve dulji boravak u skupini s vršnjacima. Tijekom mjeseca rujna obavljena je inicijalna procjena vještina svakog pojedinog djeteta u svrhu postavljanja mjerljivih ciljeva za svako dijete.

4.4. Praćenje neposrednog odgojno - obrazovnog rada i vrednovanje

Tijekom cijele pedagoške godine članovi stručnog tima svakodnevno su boravili u odgojnim skupinama i pratili ostvarivanje planiranih razvojnih zadaća kroz aktivnosti i sadržaje te korištenje poticajnih sredstava.

S obzirom na provedena praćenja, mišljenja smo da u svim segmentima odgojno-obrazovnog procesa i dalje treba raditi na unapređenju i podizanju kvalitete rada te na jačanju kompetencija svih odgojitelja. Uz nastavak djelovanja na promišljanju prostorno – materijalnog okruženja, organizaciju i osmišljavanje centara aktivnosti, prema interesima djece, te jasnijoj klasifikaciji materijala prema centrima aktivnostima, pedagoškom redu i intenzivnoj izradi poticajnih sredstava koja bi doprinijela podizanju kvalitete prostorno - materijalnog okruženja u svim odgojnim skupinama.

Uočeno područje na kojem smatramo da je potrebno intenzivnije raditi tijekom sljedećih pedagoških godina je da i dalje treba raditi na dijaloškom pristupu, korištenju poticajnih pitanja u radu s djecom, primjerenoj komunikaciji na svim razinama (korištenje ja-poruka, aktivno slušanje). Iako se podigla svijest i razumijevanje o važnosti kvalitetne komunikacije i dalje postoji problem primjenjivanja

komunikacijskih vještina u svakodnevnom odgojno-obrazovnom radu.

U ovoj pedagoškoj godini nastavljena je dobra praksa u radu odgojitelja pomagača s djecom s teškoćama. Uloge i zadaće su postavljene u odnosu na neposrednu podršku integraciji djeteta s teškoćama, vođenje dokumentacije, uspostavljanje suradničko-partnerskog odnosa između matičnog odgojitelja i odgojitelja pomagača, između odgojitelja i roditelja. Upute su predane svim odgojiteljima u čijim su odgojnim skupinama integrirana djeca s teškoćama. Na temelju supervizije i uvida u rad odgojitelja pomagača, uočena je daljnja potreba za usavršavanjem odgojitelja u razumijevanjem određene poteškoće djeteta i usvajanjem stručnih metoda rada s djecom s teškoćama u razvoju.

4.5. Podizanje kvalitete procesa inkluzije djece s teškoćama u razvoju

Tijekom ove pedagoške godine nastojali smo unaprijediti uključivanje djece s teškoćama u razvoju u vršnjačko okruženje, stvaranjem sigurnog i poticajnog okruženja za svako dijete te pronalaženje odgovarajućih oblika podrške. I ove godine u svrhu unapređenja kvalitete inkluzije koristili smo rotaciju odgojitelja u skupinama u kojima su uključena djeca s teškoćama u razvoju. U dvije skupine bile su uključene odgojiteljice koje rade na pola radnog vremena pa u tim skupinama nije korištena rotacija. Ove pedagoške godine smo koristili devet trećih odgojitelja u skupinama za 29 djece s teškoćama u razvoju te dva njegovatelja-jednog za dijete s teškoćama i drugog za ispomoći u dvije prekobrojne skupine. Navedeni princip rotacije odgojitelja po našem mišljenju omogućio je bolju uključenost djeteta u skupini kao i bolje zajedničko razumijevanje i djelovanje sudionika u procesu. Za uspješniji proces inkluzije postavili smo i specifične ciljeve u sklopu individualnog programa za svako dijete s teškoćama u razvoju koja su imala podršku trećih odgojitelja. U procesu inkluzije djece s teškoćama bila je važna i suradnja s roditeljima koju smo ostvarivali preko individualnih konzultacija i savjetovanja na kojima smo ih upoznavali s ciljevima i postignućima prema individualnom programu te svakodnevno komunicirali o konkretnim ponašanjima djeteta u skupini. Proces inkluzije djece s teškoćama je bio u praćenju članova stručnog tima koji je redovito supervizirao proces i napred

4.5.1. Identifikacija djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju

U listopadu su provedene trijaže djece po svim odgojnim skupinama te su prikupljeni podaci o razvoju i posebnim potrebama svakog djeteta u skupini na svih pet objekata (Zorkovačka 8, Selska 95, Kuzminečka 12, Humska 1 i Opatijski Trg 9). U redovne odgojno-obrazovne skupine integrirano je 251 djece kod kojih su uočena odstupanja u nekim područjima razvoja (*Tablica 6*). Osim toga, 20-ero djece s poremećajem iz spektra autizma uključeno je u četiri posebne skupine za djecu s poremećajem iz spektra autizma. Na temelju trijažnih lista članova stručnog tima dobiveni su podaci o privremenim i prolaznim posebnim potrebama, a koji su vidljivi u tablici.

Tablica 6. Broj djece kod kojih je uočena odstupanja ili teškoće u nekim područjima razvoja, a integrirana su u redovne odgojno-obrazovne skupine

Kašnjenje/teškoća	Broj djece integrirane u redovne odgojno-obrazovne skupine
Teškoće u motoričkom razvoju	7
Teškoće pažnje i koncentracije	5
Teškoće u intelektualnom razvoju	10
Poremećaj socijalne komunikacije	21
Poremećaj iz spektra autizma	39
Poremećaji u ponašanju i emocijama	7

Višestruke teškoće

2

Ukupno	284
---------------	------------

4.5.2. Stvaranje uvjeta za boravak djeteta s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju u skupini i praćenje rasta i razvoja

U periodu prilagodbe djeca s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju bila su u praćenju od strane članova tima i odgojitelja. Vrtić je na konzultacijama s gradskim uredom za obrazovanje osigurao dva dodatna odgojitelja i dva dodatna njegovatelja kako bi stvorili uvjete za prijem nove djece s teškoćama u ovoj pedagoškoj godini, a sedam dodatnih odgojitelja rasporedili smo kao podršku u skupini za ostalu djecu s teškoćama u razvoju. Također smo dogovorili raspored rada trećih odgojitelja u skupinama te ih pravovremeno informirali o obilježjima razvoja kod djece kao i ciljevima na kojima je bilo potrebno raditi. Važno je napomenuti da je dio trećih odgojitelja uslijed velikog broja bolovanja bio često raspoređen za rad u skupini kao matični odgojitelj, što nam je stvaralo određene teškoće u stvaranju uvjeta za boravak djece s teškoćama.

4.5.3. Neposredan rad stručnog tima s djetetom s posebnim potrebama ili teškoćama u razvoju

Neposredan rad s djecom s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju počeo se provoditi nakon adaptacijskog perioda i odrađenih trijaža. Ove pedagoške godine 80 posto trijažirane djece bilo je uključeno u individualni defektološko-logopedski rad, praćenje i/ili savjetovanje roditelja. Dio roditelja bio je uključen u savjetodavan oblik rada u kojem se roditelju prezentira kako kod kuće poticati neki aspekt razvoja. Savjetodavno – tretmanski rad odrađuje kako rehabilitator tako i logoped. Rehabilitatorice su neposredni rad s djecom s teškoćama i posebnim potrebama odradivale i u matičnim skupinama djece gdje bi se demonstrirali postupci u radu odgojiteljima. Logopedinje su neposredan rad provodile u logopedskom kabinetu, te prema potrebi odgojitelje pozvale na individualni razgovor gdje su bili demonstrirani postupci poticanja jezika, govora i komunikacije. Važno je napomenuti da dio

pedagoške godine jedan rehabilitator i jedan logoped nisu bili prisutni te je zbog toga dio djece u tom periodu bio bez podrške jednog stručnjaka.

4.6. Posebni programi

U pedagoškoj godini 2021./2022. u dječjem vrtiću „Bajka“ provodilo se šest posebnih programa, od čega je jedan za djecu s poremećajem iz spektra autizma, a ostali su za djecu tipičnog razvoja.

Tablica 7. Posebni programi u dječjem vrtiću „Bajka“

Naziv programa	Dobna skupina	Trajanje programa	Objekt
Program predškole	starija vrtić	2 dana u tjednu po 3 sata	Zorkovačka 8 Humska 1
Program za djecu s poremećajem iz spektra autizma	mješovita vrtićka	Poludnevni	Opatijski trg 9 Kuzminečka 12
Poseban program cjelodnevnog provođenja engleskog jezika	mješovita vrtićka	10 – satni program	Zorkovačka 8 Humska 1 Kuzminečka 12
Program rane stimulacije osjetila i poticanja senzorne integracije kod djece od prve do treće godine života	mješovita jaslička	10 – satni program	Kuzminečka 12
Posebni program prema načelima Montessori pedagogije	mješovita vrtićka	10 – satni program	Zorkovačka 8 Selska 95

Likovno stvaralaštvo kao poticaj kreativnosti i cjeloviti razvoj djece	mješovita vrtićka	10 – satni program	Zorkovačka 8
--	-------------------	--------------------	--------------

4.6.1. Program predškole

U dječjem vrtiću „Bajka“ program predškole pedagoške godine 2021./2022. provodio na dva načina – u sklopu redovitog desetosatnog programa za djecu koja već pohađaju dječji vrtić, i za djecu koja ne pohađaju dječji vrtić u obliku integriranog programa predškole u redovnoj skupini tri puta tjedno. Program se provodio od 01. listopada do 31. svibnja u trajanju od okvirno 250 sati. Program predškole se provodio na svih pet objekata u dvanaest odgojnih skupina u sklopu redovitog desetosatnog programa, te u dvije odgojne skupine na PO Ciglenici u obliku integriranog programa predškole. Provoditelji programa bili su matični odgojitelji skupina u kojima se nalaze djeca školski obveznici. Provođenja programa predškole pratili su svi članovi stručnog tima, te u skupina gdje je bilo školskih obveznika s posebnim potrebama rehabilitatori su se dodatno uključivali.

Očekivani ishodi programa predškole odnose se na osnovnu razinu usvojenosti temeljnih kompetencija za usvajanje čitanja i pisanja te socio-emocionalnu pripremljenost djece za daljnji nastavak obrazovanja (samopouzdanje, samopoštovanje, samouvjerenost, prihvaćanje neuspjeha, spremnost na dijeljenje, nenasilje među vršnjacima i drugo) te su isti ostvareni tijekom pedagoške godine 2021./2022.

4.6.2. Poseban program cjelodnevnog provođenja ranog učenja engleskog jezika

Program ranog učenja engleskog jezika u pedagoškoj godini 2021./2022. provodio se u 4 odgojne skupine na 3 lokacije: u odgojnoj skupini „Balloons“ na centralnom objektu (Zorkovačka 8), u odgojnoj skupini „Sunflowers“ na područnom objektu Ciglenica (Humska 1), te u odgojnim skupinama „Hedgehogs“ i „Dolphins“ na područnom objektu Vrbani (Kuzminečka 12). Program se provodio u dobro mješovitim skupinama u dobnom rasponu od 4 do 7 godina, a program je ukupno pohađalo 81 dijete. Obzirom da je osnovni cilj programa upoznavanje engleskog jezika i postupno uvođenje u komunikaciju na engleskom jeziku te stvaranje kvalitetne osnove za daljnje učenje engleskog jezika odgojitelji su se koristili različitim metodama i stvaranjem poticajnog okruženja. Središnji dio dana čine *circle time* (svakodnevna centralna aktivnost) koji se sastoji od četiri dijela: *warm up*

(zagrijavanje), lead in (uvod), *main activity* (glavna aktivnost) i *follow up* (nastavak).

Izvješća skupina posebnog programa cjelodnevnog učenja engleskog jezika

POSEBNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA - CENTRALNI OBJEKT

Odgojitelji: Iva Rozner / Danijela Ančić

Odgojna skupina "Balloons" u kojoj se provodi rano učenje engleskog jezika je dobno mješovita skupina. U odgojnu skupinu je bilo upisano 20 djece, od toga 8 djevojčica i 12 dječaka, u dobnom rasponu od 4,4 do 6,9 godina.

Usprkos velikom rasponu u dobi, te razlici u dosad stečenom znanju (pojedincima je ovo bila već treća godina učenja engleskog jezika dok su neki tek bili upisani ove pedagoške godine), skupina je – vezano uz provedbu programa ranog učenja stranog jezika, dobro funkcionirala zahvaljujući visokoj kognitivnoj razini mlađe i novoupisane djece. Prisutnost djece tijekom pedagoške godine bila je 14-15 tokom prvog dijela pedagoške godine te 17-18 tokom drugog dijela pedagoške godine zbog poboljšanja situacije s koronavirusom i popuštanjem epidemioloških mjera.

Naš prioritetni zadatak na početku pedagoške godine bio je osiguravanjem optimalnog okruženja (organizacijom prostora dnevnog boravka, osmišljavanjem centara) i toplim, individualnim pristupom omogućiti svakom djetetu ugodan boravak u našoj skupini. Stalni centri u sobi dnevnog boravka bili su: *manipulatives center, art center, preschool center, audio-visual center, library center, block-building center, puppet center i family center*. Te smo centre opremali materijalima i mijenjali im sadržaj ovisno o sklopovima aktivnosti koje smo provodili, no postavljali smo i nove centre : promjene u prirodi, prirodnine), the scary corner (Halloween), I-want-to-be-alone corner (kutić osamljivanja), little theatre (malo kazalište), traffic (mali poligon za autiče), animals (centar za životinje), weather center (pratimo vrijeme) i prigodni Christmas-Advent / Easter center (Božić/Uskrs). Razdoblje prilagodbe prošlo je vrlo dobro, djeca su se u rujnu polako okupljala u skupini, te je individualni pristup djetetu bio lako ostvariv i tu nismo imali nikakvih problema. Način rada ostao je isti kao i dosadašnjih godina: od ranog jutra ponuđene su raznovrsne aktivnosti na stolovima, tematski vezane uz temu tjedna. Zatim bi slijedio doručak te *circle time* (naša svakodnevna centralna aktivnost). Potom bi ukoliko bi to vrijeme dozvolilo slijedio boravak na zraku. Zatim bi slijedio ručak, poslijepodnevni odmor (za djecu koja imaju potrebu za istim), priprema za školu za predškolce, igra po izboru djece, užina te poslijepodnevne aktivnosti do dežurstva. Prva djeca dolazila su već u 7 sati na jutarnje zajedničko okupljanje, no većina djece dolazila je oko 8 sati, te ostajala do 16:45 (u dežurstvo bi obično išlo 1-2

djece). Na kraju pedagoške godine od nas se oprostilo 8 djece koja kreću u školu te nismo imali nijednu odgodu od polaska u školu.

Realizirani sklopovi aktivnosti koji čine osnovu programa ranog učenja engleskog jezika, a propisani su programom bili su: colours (boje), numbers (brojevi), shapes (oblici), weather (vrijeme), body parts (dijelovi tijela), clothes (odjeća), manners (lijepo ponašanje), seasons (godišnja doba), food (hrana): vegetables, fruits, healthy/unhealthy food, halloween (noć vještice), animals (životinje): farm animals, zoo animals, pets, bugs, ocean animals, egg-hatching animals/mammals, polar animals, thanksgiving day (dan zahvalnosti), christmas (božić), my family (moja obitelj), house (kuća): house parts, rooms, furniture, emotions (osjećaji), st.valentine's day (valentinovo), toys (igracke), carnival (maškare), st.patrick's day (dan sv.patrika), easter (uskrs), planet earth (planet zemlja), mother's day (majčin dan), transport (prijevozna sredstva), traffic (promet, prometni odgoj), town/village (grad/selo), playground (igralište), very hungry caterpillar (jako gladna gusjenica - e. carle), ocean theme (život u oceanu). Najveći interes djece prevladavao je uz sve teme vezane uz životinje i prirodu koja nas okružuje pa smo slijedeći njihove interese dodatno realizirali poneke od tih tema i opskrbljivali centre s brojnim slikovnicama, enciklopedijama, časopisima i dokumentarnim filmovima na tu temu(zahvaljujući suradnji s roditeljima u smislu donošenja potrebnih materijala). Od većih događanja treba spomenuti malu prezentaciju usvojenog znanja engleskog jezika koju smo održale u svibnju 2022 putem završne priredbe gdje su djeca kroz pjesmu, recitacije i dramatizacije pokazala stupanj usvojenog znanja. Roditelji su često iskazivali zadovoljstvo programom i napretkom djece pa tako i na završnoj priredbi gdje su grupno iskazali svoju zahvalnost na našem svakodnevnom radu.

POSEBNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA - PO CIGLENICA

Odgojitelji: Maja Rendulić / Ivona Miloloža

Program engleskog jezika provodio se od 01.10 do 30.06. U slučaju bolovanja matičnih odgojitelja na zamjeni bile stručne osobe s položenim B1 te je provođenje programa bilo kontinuirano. Rad je organiziran kroz situacijsko i namjerno učenje te poticajno okruženje (plakati na engleskom jeziku koji su izrađeni od strane djece ili isprintani od strane odgojitelja).

Skupina je ove godine sudjelovala u međunarodnom projektu „Say hello to the world“. Zemlja partner je bila Litva. Projekt se provodio od 1.10.2021. do 30.6.2022. Projekt je podijeljen na 5 tematskih cjelina:

1. This is me
2. Me and my family
3. Me and my kindergarten

4. Me and my city

5. My country

Ciljevi projekta bili su: upoznavanje međukulturalnih i drugih razlika, prevladavanje stereotipa i predrasuda, briga o socijalnoj pravednosti, upoznavanje svojeg okruženja i okruženja u drugim dijelovima svijeta kako bi se razvila spoznaja o narodima i državama. Ciljevi su usklađeni s ciljevima NKRPOO-a te sa mikro kurikulumom skupine.

Trajanje svake teme trajalo je oko mjesec dana te su na kraju svake teme održana video javljanja gdje se tema prezentirala djeci vrtića iz Litve. Djeca su se međusobno pozdravljala na litvanskom i hrvatskom jeziku pa smo tako spontano naučili reći Laba diena (dobar dan), Labas (Bok), Viso Gero (doviđenja).

1. Thumb: This is me

Djecu smo ohrabrivali da pričaju o sebi, svojim fizičkim karakteristikama te da osvještavaju i imenuju svoje emocije. Poticali smo ih na uočavanje kako svojih tako i tuđih osjećaja, stavljali smo naglasak na međusobnoj komunikaciji, uvažavanju, strpljenju i toleranciji. Uz pomoć socijalnih igara djeca su razvijala socijalne kompetencije i suradničko ponašanje. Kroz likovno stvaralaštvo poticali smo ih na uočavanje detalja pri likovnom izričaju crtanja sebe i svojih prijatelja. Poticali smo djecu na uočavanje i imenovanje dijelova tijela i lica na hrvatskom i engleskom jeziku. Također smo izradili svakom djetetu njegovu osobnu kartu /ID card s imenom, prezimenom, datumom rođenja, visinom, težinom, otiskom dlana, vlastitim djetetovim potpisom te izjavama „*I am happy when... I am sad when... I am angry... I am scared of...*“ te *My favourite color is... My favourite food is... My best friend is...*

Naučili smo TPR pjesmicu *This is me*. I. video poziv koji smo ostvarili na temu „*This is me*“ realizirali smo 20.prosinca. 2021. godine.

2. Index finger: Me and my family

Djecu smo poticali na usvajanje naziva članova obitelji na engleskom jeziku te smo im time proširivali vokabular vezan uz temu. Zajedno s djecom izradili smo obiteljsko stablo (family tree poster). Većina djece donijela je obiteljsku fotografiju. Primjetili smo da je aktivnost pobudila veliku radost i komunikaciju među djecom. Svakodnevno su pokazivali svoje roditelje, braću i sestre. Činilo se da im je važno da je fotografija u sobi dnevnog boravka gdje oni svakodnevno borave. Poticali smo djecu na promišljenje o tome kako provode svoje slobodno vrijeme sa svojom obitelji. Djeca su crtala „the most important person in my life“. Pjesmice koje smo usvojili na kraju ove tematske cjeline su *Finger family*, *Family song*, *Hot cross buns*. II. videopoziv planiran je i ostvaren 14. veljače 2022.

3. Middle finger: Me and my kindergarten

Djecu smo poticali na spoznaju o svom svakodnevnom okruženju-vrtiću. Upoznali smo ih sa svim dionicima predškolske ustanove pa su tako bili u posjetu kod zdravstvene voditeljice, psihologinje, logopedinje, pedagoginje, domara, spremaćice te kuharice. Jako su se veselili šetnji po vrtiću i upoznavanju malih i velikih ljudi koji su svakodnevno u predškolskoj ustanovi te su bili iznimno ponosni kada su proučili cijeli vrtić, a ne samo svakodnevnu rutinu ulaska i izlaska iz vrtića. Sve svoje doživljaje djeca su prenijela kroz likovni izričaj, crtanjem i izradom plakata „Me and my kindergarten“. Vidjeli smo kako izgleda vrtić u Litvi te smo uspoređivali. III. video poziv planiran je i ostvaren 21. ožujka 2022.

4. Ring finger: Me and my town

Tema ja i moj grad pokazala se jako potrebnom i zanimljivom posebno za djecu pred polazak u školi. Tako smo u ovom tematskom području upoznali važne znamenitosti našeg grada Zagreba, djeca su gledala dokumentarni film o Zagrebu i o Ariogali. Spoznali su veličinu našega i njihovog grada te geografski položaj. Samoinicijativno su razgovarali gdje je tko bio u Zagrebu, što poznaju i znaju imenovati od znamenitosti našega grada. Naučili su pjesmicu *Zakaj volim Zagreb*. Izradili smo plakat *Zagreb nekad i sad* u kojem smo prikazali iste dijelove grada danas i nekada. Prema interesu djece dotakli smo se arhitekture i graditeljstva, djeca su konstruirala i gradila male kuće, zgrade, nevodere, promet, ceste, škole, kazališta i sve što čini jedan grad. Nažalost nismo uspjeli realizirati posjet kroz šetnju gradom Zagrebom. IV. video poziv realiziran je 2.svibnja 2022.

5. Little finger: Me and my Country

Aktivnosti i poticaji koji su ponuđeni djeci za temu „ja i moja država“ bili su samo nadogradnja na spontane inicijative djece koja su već u vrijeme *Ja i moj grad* ispitivala gdje je naša država, gdje je Litva, a gdje Engleska. Nekolicina djece, uglavnom predškolaca bilo je jako zainteresirano za geografske položaje zemalja i kontinenata na globusu. Mlađa djeca su pokazivala manje zanimanja za takve aktivnosti, ali su ih interesira tematske priče i pripovijedanja o državama i njihovim karakteristikama. Izradili smo djeci veliki plakat Hrvatske s obilježenim svim važnijim većim gradovima. Gradove smo obilježili imenom i fotografijom. Izradili smo druga dva manja plakata s fotografijama za pridruživanje imena tj naziv grada uz fotografiju kako bi poticali predčitalačke vještine. Slušali smo hrvatsku himnu. Prijatelji iz Litve su nam pokazali dokumentarni film o Litvi te su nam otpjevali svoju himnu. Iznenadili su nas jer su napravili i plakat Hrvatske. Vrlo uspješna aktivnost i veliki interes kod sve djece pobudila je spoznaja da u Engleskoj vlada kraljica. Neka djeca znala su za kraljicu pa su drugima objašnjavali „*To ti je ona stara sijeda naborana.*“ Crtali smo Kraljicu Elizabetu, gledali dokumentarni film o njoj i o Engleskoj. Djecu je zanimalo imali li ona djecu i kako izgledaju. IV. Video poziv održan je 20.lipnja te ćemo ga ponovno održati 27.lipnja 2022.

Uz sve sklopove aktivnosti koje su vezane uz projekt *Say hello to the world* obrađivali smo sve teme koje se nalaze u planu i programu cijelodnevnog provođenja engleskog jezika. Kroz metode poučavanja engleskog jezika primjetili smo da djeca najbolje reagiraju i najbrže usvajaju razumijevanje i produkciju jezika kroz TPR (total physical response) aktivnosti. Aktivnosti koje uključuju vizuala, aditivna i kinestetička osjetila. Izrazito smo zadovoljni usvojenošću engleskog jezika kod svakog pojedinog djeteta, posebno kod djece koja su program pohađala barem dvije godine. Ovisno o djetetovim individualnim sposobnostima i karakteristima potrebno je stalno razmišljati o metodama poučavanja u svrhu kvalitetnog ostvarivanja programa koji za cilj ima upoznavanje djece s engleskim jezikom.

POSEBNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA - PO VRBANI

Odgojitelji: Antoneta Kantoci / Maja Percl Vrdoljak

III. mješovita odgojna skupina provodi cijelodnevni program ranog učenja engleskog jezika od 1. rujna. Skupina broji 22 upisane djece. Dolznost tijekom godine je u prosjeku 20 djece.

Tijekom godine su u skladu s epidemiološkim mjerama radi epidemije uzrokovane virusom COVID-19 organizirana dva roditeljska sastanka. Na početku pedagoške godine gdje smo prezentirali ciljeve i plan te na kraju pedagoške godine gdje smo valorizirali ostvarene ciljeve. U sklopu završnog roditeljskog sastanka organizirali smo završnu priredbu gdje su djeca pokazala nekoliko pjesama i brojalica na engleskom jeziku. Skupinu pohađa dijete s TURom, koje je jako napredovalo od momenta

upisa u skupinu do sada. Dobro prati teme na engleskom jeziku te se rado uključuje u aktivnosti. Stvaranje poticajnog okruženja u skupini te situacijsko učenje engleskoga jezika kroz interaktivnu igru i individualizirani pristup, stvaraju prilike u kojima djeca najbolje usvajaju strani jezik te na taj način stvaraju podlogu za kasnije učenje jezika u školskom sustavu. Kroz pedagošku godinu do mjeseca rujna do mjeseca lipnja tematski obrađujemo razne zadane teme pedagoškog programa ali i osluškujući dječe interes obradujemo teme koje djeca sama nameću istraživanjem i zanimanjem. Obradili smo razne pjesmice, recitacije, naučili nove engleske riječi i pojmove na engleskom jeziku vođene tjednim i mjesecnim temama i popraćene izrađenim stolno-manipulativnim igrami i zadacima.

Teme u periodu od 9.mj.2021-6.mj.2022 su bile :

„Hello Autumn“, „Grapes“, „Vegetables“, „Bread and apple day“, „Pumpkin“,

„Emotions“, „Friendship“, „Thanksgiving“, „Welcome December“, „Winter“

„St.Nicholas“, „Christmas“, „Orašar“, „Snowflake“, „Winter clothing“,

„Valentines day“, „I want to be an artist“, „Carnival“,

„Black and white world: Elvis Presley and Charlie Chaplin“,

„Forest“, „Fathers day“, „St. Patrick's day“, „Spring“, „Flowers and bees“,

„Easter“, „Dinosaurs“, „Final event 2021-2022“, „My city Zagreb“,

„Mother nature“, „Under the sea“, „Summer“.

Ove pedagoške godine smo se najviše vodili interesima djece te smo sukladno tome planirale teme i poticaje na engleskom jeziku. Upravo zato što nam je nit vodila interes djece, ostvareni su izvrsni rezultati. Obradili smo teme poput dinosaura, likovnih umjetnika, glazbenih legendi, putovanja, zastava i glavnih gradova raznih država. Svaku temu smo potkrijepili prigodnom pjesmom, slikovnicom i likovnim momentom. Djeca se aktivno uključuju svojim prezentacijama plakata koje pomnom uz pomoć roditelja osmisle, izrade, nacrtaju i vrlo ponosno prezentiraju pred cijelom grupom, što nam tokom godine postaje mini projekt grupe. Također smo vrlo kreativna i likovno aktivna grupa te minimalno dva puta tjedno imamo likovne izložbe ispred naše sobe i sve su nam teme popraćene likovnim radovima. Prilikom obrađivanja teme Forest, djeće likovne rade smještene su na likovni natječaj „Moj park Maksimir“. Dva likovna rada iz skupine su odabrana za izložbu te su izložena u knjižnici Augusta Cesarca na Ravnicama. Roditelji su također prepoznali kvalitetu odgojno – obrazovnog programa te su obje odgojiteljice skupine nominirane na nagradnom natječaju za odgojitelja godine.

POSEBNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA - PO VRBANI

Odgojitelji: Marija Kovačić / Ana Maslać

Dolphins su odgojno obrazovna skupina s cjelodnevnim programom ranog učenja engleskog jezika, smještena na objektu Vrbani, Kuzminečka 12. U skupinu je upisano 20 djece u dobi od 5 i 6 godina starosti. Tijekom pedagoške godine, jedno dijete je ispisano radi preseljenja u drugu državu. U dalnjem tekstu osvrnuti ćemo se na tematske cjeline koje smo obrađivali tijekom pedagoške godine 2021/2022.

RUJAN 2021. Tematska cjelina: WELCOME/GREETINGS, WEATHER, TOYS, CLEAN UP

Novu pedagošku godinu započeli smo s prisjećanjem i ponavljanjem svega onoga što smo protekle godine usvajali te smo rujan mjesec iskoristili za ponavljanjem onoga što smo prošle godine učili. Pjesmice i rime na koje smo stavili fokus zbog povezanosti s rujanskim vremenskim prilikama i činjenici da smo na početku pedagoške godine su: "The greeting song", "Clean up song", "Make a circle", "How's the weather", "There is thunder", "Rain, rain go away", "Sun, rain", "Who took the cookie"?, "Hand washing song", "Are you ready for the hall", "There is thunder", "Big red train", "The toy song", "Seasons song", "Round the tree", "Ten little fingers". Osim pjesmica ponavljali smo i igre pograđanja na engleskom jeziku, igre pronalaska što nedostaje uz zapažanje i imenovanje na engleskom jeziku.

LISTOPAD 2021. Tematska cjelina: COLOURS

U listopada započinjemo s novim temama iz engleskog jezika. Prva tema su nam bila boje. Obradili smo pjesmicu "What's your favorite colour" u kojoj su djeca imenovala osnovne boje, nakon čega smo izradili plakat s bojama. Obradili smo i slikovnicu "A picture", M. Evans gdje smo se upoznali s nazivima i sekundarnih boja. Igra "Please Mr. Crocodile" nam je poslužila kao zabavan način provjere naučenoga. Uz koreografiju smo učili i pjesmice: "Color song for kids" i "Orange, yellow, red and brown". Osim plakata koji smo izradili i pjesmica koje smo učili, igrali smo i igre "What's missing" te tražili u prostoru nešto sa zadanim bojom. Za sve što smo radili, koristili smo slikovne kartice s bojama koje smo izradili.

STUDENI 2021. Tematska cjelina: NUMBERS

Brojeve smo učili uz pjesmicu s pokretom "Our favourite numbers song", "How many fingers" i "Ten little Indians". S pjesmicom "Let's count to 20" smo naučili brojati do 20. Obradili smo i pjesmicu "Five little monkeys". Za učenje brojeva i boja (tematske cjeline su nerijetko bile povezane), osim igara s pjevanjem i korištenja slikovnih kartica, koristili smo i senzorne kutije gdje su djeca izvlačila broj ili boju te ju imenovali na engleskom jeziku. Naučili smo i rime: "One, one, one" i "Nod your head". U studenom smo igrali i igru "I spy with my little eye" - pograđanje i imenovanje brojeva izvješenim na ploči i igru "Guess my number" - pograđanje zamišljenog broja suigrača. U studenom smo obilježili i

"Thanksgiving Day" s pjesmicama "10 little turkeys" i pričom "Ten fat turkeys". Naučili smo i igru prstima "Goble, goble".

PROSINAC 2021. Tematska cjelina: WINTER, CHRISTMAS TIME

Prosinac započinjemo s učenjem zimskih i božićnih pojmoveva i izraza. Obradili smo "Winter hokey pokey" i "This is my snowman". Čitali smo slikopriču "Five little snowmen". Igrali smo igre pogađanja uz korištenje slikovnih kartica na temu zime i Božića "Guessing game" (snow, snowman, winter, jingle bells, presents, candy cane, elf, sleigh, Christmas tree, stocking, reindeer..). Pjesmicama "Ten little elves", "Up on the house-top", brojalicom "I'm a little Santa", slikopričom "5 little snowmen" i slikovnicom "Spot's first Christmas" obilježili smo božićno vrijeme. Tijekom mjeseca prosinca odgojna skupina je bila zatvorena (13.12. - 17.12) zbog propisanih epidemioloških mjera samoizolacije i neke od planiranih aktivnosti početkom mjeseca, nisu realizirane u potpunosti za navedeni tjedan.

SIJEČANJ 2022. Tematska cjelina: WINTER, ALPHABET

Slijedeći interes djece, u siječnju nastavljamo sa zimskim temama. Obradili smo pjesmice: "Winter Snowman dance", "I'm a little penguin white and black", "Penguin dance", "The mitten" i "Snow dance". Za potrebe ove teme, izradili smo "Sjene" s različitim zimskim motivima, stolnu igru "The Mitten" (uparivanje dezena) i društvenu igru "Memory" gdje je bilo potrebno imenovati pojmove na engleskom jeziku kako bi se ostvarili potrebni bodovi. Naučili smo i brojalicu "I'm a great big snowman". Za potrebe učenja engleskog alfabet-a izradili smo pokrivaljku u obliku božićnog drvca s plastičnim čepovima i plakatom i naučili pjesmicu "ABC song".

VELJAČA 2022. Tematska cjelina: VALENTINE'S DAY, CARNIVAL

Veljaču obilježavamo danom zaljubljenih i karnevalom. Temu Valentinova započinjemo pjesmicom "Valentine's day dance" koristeći i koreografiju. Čitali smo slikovnicu "Guess how much I love you", S. MC Bratney. Karneval smo obilježili na način da smo izradili društvenu igru "Roll a clown" i naučili smo pjesmice i koreografije "Ain't it great to be crazy" i "Boom chicka boom". Obradili smo i slikovnicu "If you are happy and you know it".

OŽUJAK 2022. Tematska cjelina: ANIMALS, FATHER'S DAY

"Happy father's day song" je pjesmica s kojom smo obilježili Dan očeva, a tema je popraćena likovnom aktivnošću s temom čestitke očevima povodom njihovog dana. U ožujku počinjemo novu tematsku cjelinu, životinje. Pjesmice koje smo koristili su: "Old Macdonald had a farm" i uglazbljena slikovnica "Brown bear", Eric Carle i "We are going on a bear hunt"- dramatizacija, gdje smo koristili i podne fotografije. Slikovnice koje smo koristili za potrebe ove tematske cjeline su bile: "Sheep in a jeep", "Jack and the Leprechaun". Izradili smo i društvenu igru "Roll a dice" sa slikama životinja gdje je bilo potrebno imenovati izraze s kocke u ovisnosti kako ona padne. Izrađene su i različite vrsta slagalice s motivima životinja, kao i slikovne kartice za lakše razumijevanje tekstova pjesmica.

TRAVANJ 2022. Tematska cjelina: EASTER, ALPHABET, ANIMALS

Obzirom je interes djece za učenjem engleskog alfabeta bio velik, dio mjeseca travnja iskoristili smo za nastavak rada na ovoj tematskoj cjelini. Za nastavak ove teme pripremili smo: društvene igre "Go, go english", "Alphabet lotto", "Alphabet memory". Čitali smo i slikovnicu "Bob's mixed up messages". Ostatak travnja koristimo za obilježavanja Uskrsa. Učimo pjesmicu s koreografijom "Easter bunny dance and freeze". Koristimo slikopriču "Easter bunny" i društvenu igru "Roll a bunny". Jedan tjedan u mjesecu smo nastavili raditi na temi životinja. Čitali smo slikovnicu "Does a Kangaroo have a mother, too?" Izradili smo slikovne kartice s motivima životinja i uputama na engleskom jeziku za određene radnje (sit, sleep, hug, run..). Naučili smo i pjesmice "Rock scissors, paper 1 and 3 (animals)"

SVIBANJ 2022. Tematska cjelina: FOOD, MOTHER'S DAY

Majčin dan obilježavamo pjesmicom "Happy Mother's day" popraćenu koreografijom. Izrađene su i čestitke povodom Majčinog dana. U svibnju obrađujemo temu "Food". "Apples and bananas", "Food chant" i "Do you like broccoli" su pjesmice koju smo naučili, koristeći slikovne kartice. Za ovu temu smo koristili i board game: "Cooking" i "Cooking game". Slikovnica koju smo čitali i za koju smo izradili "Gusjenicu" od kartona s aplikacijama (motivi hrane) te na taj način "hranili gusjenicu" i pamtili pojmove je bila "The very hungry caterpillar", E. Carle. Izrađena je i piramida zdrave prehrane.

LIPANJ 2022. Tematska cjelina: MY FAMILY, FOOD, SUMMER

Lipanj koristimo za nastavak rada na temi "Food" te smo obradili slikovnicu "Let's make a cake" i pjesmicu "Chocolate on the cake". U ovom mjesecu započinjemo i s dvije nove teme: "My family" i "Summer". Obrađene su pjesmice: "Family members song" uz upotrebu slikovnih kartica i tema je popraćena i likovnom aktivnošću. Naučili smo kako se na engleskom jeziku izgovaraju članovi uže i šire obitelji. Za kraj lipnja je predviđena tema "Summer" koja će biti popraćena glazbenim, likovnim i istraživačko spoznajnim aktivnostima.

Na svim tematskim cjelinama zadržavali smo onoliko koliko smo procijenili da djeca imaju interes. Uz tematske cjeline koje su nam bile zadaća i cilj, obilježili smo i važne hrvatske i engleske datume, kao i one teme za koje su djeca pokazuju interes. Naglasak je u svim temama bio prvenstveno na glazbenim aktivnostima, ali u velikom mjeri smo koristili i slikovnice na engleskom jeziku, kao i priče. Osim glazbenih i govornih aktivnosti, svaka temu smo popratili i likovnim i istraživačko spoznajnim aktivnostima. Za te potrebe, izrađivali smo društvene igre, slagalice, slikovne kartice, "Memory", "Sjene", različite vrste plakata, štapne lutke, lutke za prste.. Za potrebe vodenja engleskog jezika, najviše smo se koristili knjigom "Cookie and friends", Vanessa Reilly, Oxford University, ali smo i samostalno istraživali teme i pronalazili ideje. Na završnoj priredbi koju smo održali početkom lipnja, prezentirali smo roditeljima presjek onoga što smo iz engleskog jezika učili protekle dvije godine.

4.6.4. Program rane stimulacije osjetila i poticanja senzorne integracije kod djece od prve do treće godine života

Program rane stimulacije osjetila i poticanja senzorne integracije kod djece od prve do treće godine života u pedagoškoj godini 2020./2021. provodio se u odgojnoj skupini na područnom objektu Vrbani, (Kuzminečka 12). Program se provodio u jasličkoj mješovitoj skupini u dobnom rasponu od 1 do 3 god. Programom je bilo obuhvaćeno 18 djece.

Aktivnosti su se provodile u prostoru sobe dnevnog boravka i prostoru dvorišta vrtića. Prostor u sobi dnevnog boravka je bio organiziran u manje tematske prostorne cjeline (centre aktivnosti) ograđene pregradama koje u svakom trenutku daju uvid u aktivnosti djece. Poticaji su bili izloženi na takav način da ih djeca mogu samostalno koristiti, a raspored cjelina je bio složen prema srodnost kako bi se poticaji mogli koristiti u dva susjedna kuta. Svi poticaji i aktivnosti su zadovoljavale uvjet multisenzornog unosa, ali i više mogućnosti korištenja/sudjelovanja s obzirom na stupanj razvoja pojedinog djeteta. Prostor dvorišta nije imao stalnu strukturu, već se ona mijenjala na dnevnoj bazi, ovisno o aktivnostima koje su se provodile.

Sadržaj aktivnosti je bio organiziran prema vrsti osjetila (vestibularno osjetilo, proprioceptivno osjetilo, osjetilo vida, osjetilo sluha, osjetilo dodira, osjetilo okusa i njuha). Prostorno materijalno okruženje u sobi dnevnog boravka je bilo organizirano u sljedeće centre: Umirujući centar, Centar kuhinje, Vizualno-likovni centar, Centar stolno manipulativnih igara, Istraživački centar, Centar građenja, Motorički centar.

Ozrače sobe dnevnog boravka, kao i aktivnosti slijedile su ritam događaja u djetetovoj neposrednoj okolini, uglavnom se vodeći za cikličkom izmjenom godišnjih doba i kulturnih običaja blisko povezanih s tom mijenjom.

Provedene aktivnosti tijekom pedagoške godine:

Vestibularno osjetilo: Većina ovih aktivnosti je provedena u Motoričkom kutiu i tijekom boravka na zraku. Aktivnosti su bile samostalne, a dva puta tjedno povezane u poligon.

- Aktivnosti vrtnje i kotrljanja (vrtnja u praznom lijevku s lopticama; vrtnja oko svoje osi u imitativnim igrama i igrama s pjevanjem te zadani plesni izričaj; kotrljanje na pilates lopti, po ravnoj površini, brdašcu, mostiću)
- Aktivnosti ljuljanja (ljuljačke, klackalice, konjić)
- Saginjanje i okretanje u položaj naglavačke (prikupljanje elemenata s poda; spuštanje niz kosinu)
- Trčanje, skakanje, poskakivanje, preskakanje, penjanje po stubama (pravocrtno trčanje; trčanje u ritmu glazbe; trčanje uz zaobilazeњe prepreka; skakanje s različitih visina u dubinu; skakanje u označeni prostor; preskakivanje označene linije na podu; polegnutog užeta; nategnutog

elastičnog užeta iznad razine zemlje; poskakivanje kao razne životinje; igre s pjevanjem; penjanje po brdašcu; penjanje po drvenim stubama; penjanje po spužvastim stubama; penjanje uz kosinu s utorima; penjanje po elan/wesco elementima; penjanje po prečkama)

- Biti visoko (na vrhu tobogana; na mostiću; na vrhu mreže)
- Aktivnosti održavanja ravnoteže (hodanje po plastičnom kamenju; po polegnutom užetu – prednje i postranično gibanje; po drvenoj klupici; po gredi; po elan/wesco elementima; balansiranje na balanseru)
- Vožnja na skateboardu
- Poligoni s prerekama (kombinacija navedenih aktivnosti i aktivnosti iz područja propriocepcije koji se odnose na krupnu motoriku spojeni u slijed te kao takvi tvore cjelinu).

Proprioceptivno osjetilo: Aktivnosti za ovo područje su se prvenstveno odvijale u centru motoričkih aktivnosti i centru stolno-manipulativnih igara. Ali i u vizualno-likovnom te tijekom boravka na zraku.

- Udaranje lopte (udaranje lopti različitih veličina, balona)
- Guranje težih predmeta (guranje prijatelja na skateboardu, elan/wesco elemenata, taktilne kutije s lopticama)
- Penjanje (na mrežu, uz kosinu sa špagom)
- Primanje zagrljaja i masaže (masiranje lopticama različite teksture)
- Bacanje i hvatanje (lopte, balona)
- Penjanje na visinu, skakanje s visine (na mostić, brdašce)
- Trganje na manje dijelove, gnječenje, pritiskanje, rezanje škaricama (papiri različite debljine, celofan, slano tijesto, stiroporni elementi i čačkalice)
- Zadaci fine motorike (nizanje – elemenata na špagu, dlakavu žicu, flax; okomito na stalak; lijevanja, prelijevanje – iz vrča, iz posude u posudu, prenošenje žlicom, pipetom, hvataljkom; umetanje manjih elemenata u pripadajuće utore; zatvaranje, zavrtanje, odvrtanje – matice i vijci, čepovi, poklopci; likovne aktivnosti – šaranje olovkom, flomasterom, kredom, pastelom, grafička tehnika visokog tiska, slikanje kolaž, crtanje tuš drvce; magnetni labirint, magnetni konstruktor; građenje kockama različite teksture; navođenje loptica kroz utore, labirint; vožnja vozila po cesti/pruzi).

Osjetilo vida: Ovo osjetilo je poticano kroz aktivnosti u vizualno-likovnom centru, centru istraživanja i centru za provođenje mirnih aktivnosti.

- Aktivnosti za akomodaciju oka - gledanje u predmete koji se sjaje, vrte, kreću (gađanje pomicne mete; spuštanje loptica različitih veličina i strukture te zvončića niz spiralnu i kosu padinu; zrcalni mobili, mobili od poluprozirnih materijala)
- Aktivnosti za vidno opažanje (propusnost svjetla – plošno i prostorno građenje obojenim

- poluprozirnim elementima na svjetlećem stolu, likovni geometrijski oblici, tekuće bočice i tekuće vrećice; opažanje svijeta kroz stakla u bojama; promatranje loma svjetla kroz paus i zrcalne plohe; promatranje odraza u konveksnim i običnim zrcalnim ploham; promatranje kroz povećalo; opažanje svjetlosnih efekata u polumraku; promatranje snopa svjetla svjetiljke; istraživanje slikarskih tehnika tempera, aquarel s naglaskom na nijansiranje i miješanje boja)
- Aktivnosti za vidnu analizu (nizanje sitnih elemenata po označenoj liniji – pravocrtni i kružni smjer, naizmjenični niz; slagalice od 2, 3 i 4 dijela, klasifikacija i pridruživanje elemenata po jednom svojstvu, serijacija između 3 elementa, labirint).

Osjetilo sluha: Aktivnosti za razvoj ovog osjetila prvenstveno su se odvijale u Centru istraživanja, ali i centralnom praznom prostoru te tijekom boravka na zraku.

- Aktivnosti za slušnu pozornost (ima/nema zvuka - sintetizator zvuka, zvečke; prepoznavanje izvora zvuka - instrumenti, audio nosač, zvukovi iz neposredne okoline, kratke priče s ponavljanjućim dijelovima – „Lonac dvorac“, „Palačinka“, „Rukavica“; slikovnice iz edicije „Miffy“, Dick Bruna i „Mano i Dado“ Erwin Moser, imitativne igre - u kutiću kuhinje, drvenim figurama, u maloj drvenoj kući)
- Slušno razlikovanje (dinamika i tempo – praćenje uz pokret, sviranje na udaraljkama, trakicama; verbaliziranje svojstva zvuka i povezivanje s bićem/predmetom koji proizvodi taj zvuk; simfonijnska bajka „Peća i vuk“ Sergej Prokofjev)
- Pamćenje zvuka, melodije i teksta (stihovi u pokretu, igre prstićima, pjesme uz pokret, brojalice, kratke glazbene i gorovne igre; glazbene minijature)

Osjetilo dodira: Zbog propisanih mjera stožera za civilnu zaštitu vezano za pandemiju izazvanu virusom Covid-19 mogućnost ponude materijala je bio ograničen. Aktivnosti su se odvijale u Centru istraživanja, dijelu sanitarija uz umivaonik i tijekom boravka na zraku

- Hodanje bosih nogu po podlogama različitih tekstura (taktilne ploče, senzorne ploče, pucketava folija)
- Ležanje, gibanje u kadicama, bazenima s lopticama, kestenima, čepovima
- Manipuliranje materijalima različite teksture (plodine, školjke, kamenje, krpice, kriške različite vrste drveća s korom,)
- Doticanje različitih tekstura rukom (taktilne ploče, taktilne palete, tekstilne vrećice, taktilni kukci)
- Istraživanje toplo-hladno (igre vodom i ledom; manipuliranje materijalima koji proizvode prirodnu toplinu odnosno hladnoću – metal, drvo, vuna, kamen,...)
- Masaža pikavim lopticama, rukama, četkama
- Imenovanje teksture hrane - mekano, tvrdo, hrskavo, kremasto (tijekom neposrednog kušanja)

Osjetilo okusa i njuha: S obzirom da su ova dva osjetila blisko povezana, aktivnosti su često obuhvaćale istovremeno poticanje oba osjetila. Aktivnosti su bile usmjerene k cilju istraživanja samim čulima te građenja djetetovog odnos prema izvorima potica

- Sadnja i briga o začinskom bilju i cvijeću
- Imitativne igre objedovanja
- Stvaranje poticajne atmosfere prilikom objeda (stolnjak i vaza s cvijećem)
- Njušenje različitih mirisa - cvijeće, bilje, voće, povrće (živo, osušeno, mirisna i eterična ulja)
- Manipuliranje korom agruma, kockicama leda sa začinima
- Mirisne kupke
- Razlikovanje mirisa – miriše/ne miriše/smrdi (verbaliziranje/povezivanje sa slikom neverbalnog izraza - mirisi iz neposredne blizine, mirisne bočice)
- Verbaliziranje svojstva mirisa
- Razlikovanje okusa - ukusno, nije ukusno (verbaliziranje kušanog tijekom jela)
- Imenovanje osnovnih okusa – kiselo, slatko, slano, gorko (neposrednim kušanjem svakodnevne hrane).

Zbog mjera propisanih od strane stožera civilne zaštite u cilju suzbijanja pandemije Covid 19, suradnja s roditeljima kao i izvještavanje o provedenim aktivnostima je bilo ograničeno. Roditelji su kroz materijale izložene na roditeljskom kutiću imali uvid u planirane aktivnosti, dok su same aktivnosti prezentirane putem fotografija i likovnih radova djece te kroz svakodnevnu kratku informaciju pri dolasku po dijete. Roditeljski sastanak nije bio organiziran, ali su održani individualni razgovori sa roditeljima sve djece iz skupine.

Izvješća skupina posebnih programa rane stimulacije osjetila i poticanja senzorne integracije kod djece od prve do treće godine života

POSEBNI PROGRAM RANE STIMULACIJE OSJETILA I POTICANJA SENZORNE INTEGRACIJE - CENTRALNI OBJEKT

Odgovitelji: Dušak / Matković / Cetinski

Program se provodio na centralnom objektu dječjeg vrtića *Bajka*, Zorkovačka 8, u mješovitoj jasličkoj skupini. Kroz program smo osigurali zadovoljavanje djetetovih primarnih potreba, utjecali na sve aspekte djetetova razvoja (tjelesno, intelektualno, emocionalno, socijalno). Poštivali smo djetetovu posebnost, osobni ritam razvoja te promovirali humane vrijednosti a kroz odgojno-obrazovno ozračje razvijali toleranciju, altruizam i empatiju u skladu sa razvojnim mogućnostima djece. Programom je bilo obuhvaćeno 17-ero djece, a prosječna dolaznost je bila 12-ero djece. Aktivnosti su se provodile u

prostoru sobe dnevnog boravka i prostoru dvorišta vrtića. Prostor u sobi dnevnog boravka je bio organiziran u manje tematske prostorne cjeline (centre aktivnosti) ograđene pregradama koje u svakom trenutku daju uvid u aktivnosti djece. Temelj programa čine bogato osjetilno okruženje puno prirodnih zvukova, dodira, mirisa i vizualnih podražaja. Kroz tjelesnu aktivnost (mnogo kretanja, igre i mogućnosti za slobodno istraživanje svojeg tijela u prostoru), međusobnu interakciju i povezanost pružili smo djeci sigurnost, zadovoljili temeljne potrebe koje potiču spontano istraživanje fizičkog okruženja. Poticaji su bili izloženi na takav način da ih djeca mogu samostalno koristiti, a raspored cjelina je bio složen prema srodnost kako bi se poticaj mogli koristiti u dva susjedna kutića. Svi poticaji i aktivnosti su zadovoljavaju uvjet multisenzornog unosa, ali i više mogućnosti korištenja/sudjelovanja s obzirom na stupanj razvoja pojedinog djeteta. Prostor dvorišta nije imao stalnu strukturu, već se ona mijenjala na dnevnoj bazi, ovisno o aktivnostima koje su se provodile. Sadržaj aktivnosti je bio organiziran prema vrsti osjetila (vestibularno osjetilo, proprioceptivno osjetilo, osjetilo vida, osjetilo sluha, osjetilo dodira, osjetilo okusa i njuha). Prostorno materijalno okruženje u sobi dnevnog boravka je bilo organizirano u sljedeće centre: Umirujući centar – obiteljski centar, Centar kuhinje, Vizualno-likovni centar, Centar stolno manipulativnih igara, Istraživalački centar, Centar građenja, Motorički centar. Ozračje sobe dnevnog boravka, kao i aktivnosti slijedile su ritam događaja u djetetovoj neposrednoj okolini, uglavnom se vodeći za cikličkom izmjenom godišnjih doba i kulturnih običaja blisko povezanih s tom mjenom. Zbog mjera propisanih od strane stožera civilne zaštite u cilju suzbijanja pandemije Covid 19, suradnja s roditeljima kao i izvještavanje o provedenim aktivnostima je bilo ograničeno do mjeseca svibnja 2022. Roditelji su kroz materijale izložene na informativnom kutiću imali uvid u planirane aktivnosti, dok su same aktivnosti prezentirane putem fotografija u *Mapi skupine* (koja se nalazila u garderobnom prostoru) i likovnih radova djece te kroz svakodnevnu kratku informaciju pri dolasku po dijete. Individualni razgovori su provođeni u skladu sa propisanim mjerama i potrebama roditelja. U lipnju 2022. održan je roditeljski sastanak na kojem smo roditeljima prezentirali rad kroz cijelu pedagošku godinu – *PowrPoint* prezentacija provedbe *Programa*.

POSEBNI PROGRAM RANE STIMULACIJE OSJETILA I POTICANJA SENZORNE INTEGRACIJE - PO VRBANI

Odgojitelji: Nikolina Sivec / Snježana Stojanović

Program se provodio na P.O. Vrbani, u mješovitoj jasličkoj skupini u periodu od 1.10.2020 do 30.6.2021 godine, u cijelodnevnom desetosatnom programu. Program su provodile odgojiteljica Nikolina Sivec i medicinska sestra Snježana Stojanović, obje sa završenom edukacijom iz područja senzomotorike. Programom je bilo obuhvaćeno 16-ero djece od toga 56,25% dječaka i 43,75%

djevojčica. Aktivnosti su se provodile u prostoru sobe dnevnog boravka i prostoru dvorišta vrtića. Prostor u sobi dnevnog boravka je bio organiziran u manje tematske prostorne cjeline (centre aktivnosti) ograđene pregradama koje u svakom trenutku daju uvid u aktivnosti djece. Poticaji su bili izloženi na takav način da ih djeca mogu samostalno koristiti, a raspored cjelina je bio složen prema srodnost kako bi se poticaji mogli koristiti u dva susjedna kutića. Svi poticaji i aktivnosti su zadovoljavale uvjet multisenzornog unosa, ali i više mogućnosti korištenja/sudjelovanja s obzirom na stupanj razvoja pojedinog djeteta. Prostor dvorišta nije imao stalnu strukturu, već se ona mijenjala na dnevnoj bazi, ovisno o aktivnostima koje su se provodile. Sadržaj aktivnosti je bio organiziran prema vrsti osjetila (vestibularno osjetilo, proprioceptivno osjetilo, osjetilo vida, osjetilo sluha, osjetilo dodira, osjetilo okusa i njuha). Prostorno materijalno okruženje u sobi dnevnog boravka je bilo organizirano u sljedeće centre: Umirujući centar, Centar kuhinje, Vizualno-likovni centar, Centar stolno manipulativnih igara, Istraživalački centar, Centar građenja, Motorički centar. Ozračje sobe dnevnog boravka, kao i aktivnosti slijedile su ritam događaja u djetetovoj neposrednoj okolini, uglavnom se vodeći za cikličkom izmjenom godišnjih doba i kulturnih običaja blisko povezanih s tom mjenom. Zbog mjera propisanih od strane stožera civilne zaštite u cilju suzbijanja pandemije Covid 19, suradnja s roditeljima kao i izvještavanje o provedenim aktivnostima je bilo ograničeno veći dio pedagoške godine. Roditelji su kroz materijale izložene na roditeljskom kutiću imali uvid u planirane aktivnosti, dok su same aktivnosti prezentirane putem fotografija i likovnih radova djece te kroz svakodnevnu kratku informaciju pri dolasku po dijete. Na kraju pedagoške godine održan je roditeljski sastanak na kojem je putem power point prezentacije roditeljima predstavljen rad s djecom. Roditelji su imali prilike uz osnovne informacije o osjetilima putem fotografija i video zapisa vidjeti koje su aktivnosti provedene.

POSEBNI PROGRAM RANE STIMULACIJE OSJETILA I POTICANJA SENZORNE INTEGRACIJE - PO CIGLENICA

Odgojitelji: Matea Birač / Vedrana Jukić

Program se provodio u DV Bajka u područnom objektu Ciglenica (Humska 1) u okviru mješovite jasličke skupine (1 – 3 godine). Kroz cjelodnevni desetosatni program provedene su aktivnosti za poticanje senzorne integracije u periodu od listopada 2021. do lipnja 2022.godine. Odgajateljice koje su provodile program su Vedrana Jukić i Matea Birač, a obje su prošle edukaciju za provedbu programa rane stimulacije osjetila u DV Gajnice kroz stručno razvojni centar. Ove pedagoške godine u program je bilo upisano 17 djece, 6 dječaka i 11 djevojčica. Prosječna dolaznost bila je 12 djece tijekom godine. Skupina dnevnog boravka bila je podijeljena na 6 manjih centara omeđenih namještajem. Formirale smo motorički centar, centar građenja, obiteljski centar, istraživački centar, stolno – manipulativni

centar i mirni centar tj. centar slikovnice. Svi poticaji bili su ponuđeni na visini da ih djeca jasno vide i lako mogu dohvatiti te samostalno njima manipulirati. Pokušavale smo djeci nuditi poticaje koji su poticali više osjetila istovremeno. Osim toga, ciljeve programa pokušavale smo ostvariti i na vanjskom prostoru vrtića te u dvorani koju smo najviše koristili kao pripremu za završno druženje s roditeljima, ali i za realizaciju poligona prepreka. Prilikom planiranja i realizacije aktivnosti vodile smo se interesima djece, njihovim mogućnostima, događajima u djetetovo neposrednoj okolini te vrtičkim mjesечnim kalendarom aktivnosti, npr. obilježili smo važne datume kao što su Božić, Uskrs, Dan planeta Zemlje, majčin dan i slično. S roditeljima smo оформили *Whatsapp* grupu kako bi pravovremeno bili obaviješteni o aktualnostima vezanim uz našu skupinu. Također, obavijesti smo stavljali na pano ispred skupine. Svaki tjedan smo na pano stavljale tjedni plan kako bi roditelji imali uvid u aktivnosti koje ćemo provoditi naredni tjedan, a u mapu skupine stavljale smo fotografije i opise provedenih aktivnosti. Tijekom godine održale smo 4 roditeljska sastanka (1 preko *ZOOM* platforme) i 1 u obliku završne priredbe i druženja. Redovno smo održavale i individualne razgovore s roditeljima na njihovu ili našu inicijativu te blisko surađivali sa stručnim timom ukoliko je bilo potrebno.

4.6.5. Posebni cjelodnevni alternativni odgojno-obrazovni program prema koncepciji Marije Montessori

Cjelodnevni alternativni odgojno-obrazovni program prema koncepciji Marije Montessori je cjelodnevni 10-satni program namijenjen djeci u dobi od 3. godine do 7. godine života. Nositelji programa su odgojitelji sa dodatnim edukacijama iz područja Montessori pedagogije. Montessori sustav koncepcijski se razlikuje od ostalih pedagoških pristupa i sadrži jedinstven pristup djetetu i njegovim potrebama. To je filozofija razvoja prema kojoj pojedinac stječe operativna znanja potrebna za njegovo buduće sudjelovanje kao odrasle osobe u društvu. Osobnim djelovanjem i postizanjem uspjeha u svom radu dijete jača svoje samopouzdanje, razvija poštovanje, ljubav i pozitivnu suradnju sa drugom djecom kao osnovu za buduće demokratsko djelovanje.

Ciljevi Montessori pedagogije:

- Osnovni cilj Montessori pedagogije proizlazi iz pažljivo pripremljene okoline koja potiče djetetov interes, vodi ga u spontane, slobodno odabrane aktivnosti i djelovanje sukladno osobnim mogućnostima uz neznatnu pomoć odraslog.
- Sljedeći cilj je zadovoljiti djetetovu prirodnu potrebu za učenjem, koje „uči čineći“ vođeno vlastitom željom i interesima.
- Poticanjem razvoja svih djetetovih prirodnih potencijala razviti dijete u samostalno, samosvjesno, kreativno i uravnoteženo ljudsko biće.

Montessori program i pribor obuhvaćaju pet područja djelovanja, a svako pojedino područje sadrži niz vježbi koje razvijaju određene vještine, znanja i sposobnosti:

- Vježbe iz praktičnog života
- Vježbe za razvoj osjetilnih sposobnosti
- Vježbe iz područja matematike
- Vježbe za razvoj govora, čitanja i pisanja
- Kozmički odgoj

Ovim vježbama dijete razvija finu motoriku, koordinaciju pokreta te koncentraciju pažnje. Svako dijete se tako osamostaljuje i uči završiti cijeli krug neke aktivnosti. Ove vježbe posebno su važne za razvoj samopouzdanja i pozitivne slike o sebi.

Izvješća skupina posebnih cjelodnevnih alternativnih odgojno-obrazovnih programa prema koncepciji Marije Montessori

POSEBNI CJELODNEVNI ALTERNATIVNI ODGOJNO-OBRAZOVNI PROGRAM PREMA KONCEPCIJI MARIJE MONTESSORI - PO SELSKA

Odgojitelji: Ivana Guša / Matea Mucak / Lucija Keleković

Montessori program je započeo s realizacijom 1. listopada 2021. godine i traje do 30. lipnja 2022. U program je uključeno 21 dijete u dobi od 3 do 4 godine. Program se provodio na područnom objektu Selska.

Realizacija programa kroz pet područja djelovanja:

Samostalnost – kroz vježbe iz svakodnevnog života poticali smo samostalnost i neovisnost djeteta. Naglasak smo stavili na razvoj fine motorike, okulomotorne koordinacije, koncentracije i pažnje. U vježbama iz svakodnevnog života djeca su rukovala predmetima kao što su; vrčevi, zdjelice, tanjuri, žlice, šalice, krpice, tkanine i sl. provodili smo i vježbe u kojima je cilj usvojiti radnje potrebne za vođenje brige o sebi, brige za okolinu i vježbe kojima se usvaja uljudno ponašanje.

Osjetilnost – kroz vježbe za poticanje osjetilnosti (vida, sluha, dodira, težine, mirisa, okusa, stereognostičkog osjeta) utjecali smo na izoštravanje svih osjetila. Djeca su koristeći vlastita osjetila istraživala i upoznavala okolinu koja ih okružuje te su upoznavala značenje apstraktnih pojmoveva (dugo/kratko, visoko/nisko, tanko/debelo...). Naglasak je stavljen na vježbe za percepciju topline, težine, mirisa, vježbe za upoznavanje dimenzija boja i oblika.

Govor i usvajanje jezika – kroz vježbe za obogaćivanje rječnika, igre glasovima, slovima od brusnog papira djecu smo uvodili u predčitalačke vještine, prepoznavanje slova i glasova. Cilj vježbi za poticanje govora i jezika je bio obogaćivanje rječnika u svakodnevnim situacijama, imenovanje pojmoveva, događaja, likova, predmeta te odnosa i veza među njima.

Matematika – cilj vježbi ovog područja je upoznavanje djece s matematičkim pojmovima (učenje brojki, pojam broja, te kasnije računalnih operacija). Poticali smo upoznavanje djece s količinom i simbolom, brojanjem do 10 kroz šarene perle kao uvod i dekadski sustav i kroz razne svakodnevne situacije.

Kozmički odgoj – cilj ovih vježbi je upoznavanje sa biljnim i životinjskim svjetom, prirodnim pojavama, Sunčevim sustavom, kontinentima, državama i gradovima. Vođeni interesom djece istraživali smo godišnja doba, prirodne pojave, razne životinje i biljke. Na poseban Montessori način obilježavali smo djeće rođendane i dolazak godišnjih doba. Svakodnevno smo provodili vježbe tišine koje kod djece djeluju na unutrašnji mir i koncentraciju. Puno smo pjevali i dramatizirali priče sa lutkama i rekvizitima. Sami smo izrađivali lutke i upoznavali razna likovna sredstva.

Za svako područje razvoja djeci se pristupalo individualno, svaka vježba je imala mogućnost provjere ispravnosti te je bila ponuđena prema dječjim mogućnostima. Program smo provodili u pripremljenoj okolini koja uključuje posebno izrađen didaktički materijal.

POSEBNI CJELODNEVNI ALTERNATIVNI ODGOJNO-OBRZOVNI PROGRAM PREMA KONCEPCIJI MARIJE MONTESSORI - CENTRALNI OBJEKT

Odgojitelji: Đana Kačan / Lucija Herceg

Dolaskom u skupinu djecu su dočekali materijali i drugačija koncepcija sobe kakvu nisu očekivali i s kakvom se do sada još nisu susreli. U skupinu je upisano 22 djece (13 djevojčica i 9 dječaka). Do mjeseca siječanj u skupini su djeca bila na adaptaciji tako da je skupina završila s adaptacijama djece u siječnju 2022. godine. Najveća dolaznost djece bila je na zadnji dan karnevala, fašnik. Djeca su se veselo vratila u skupinu nakon brojnih izolacija. Cijela skupina samo jednom odlazi u izolaciju u siječnju nakon praznika. Djeca su se prvo upoznavala s novom didaktikom. Odgojitelji su im prvo pokazali područje samostalnosti koje je početak. Starija djeca su jako brzo svladala područje samostalnost i prešla na druga područja. Kako je skupina heterogena mlađoj djeci je bilo potrebno više vremena. Tako različita dob omogućuje raznovrsnost poticaja i socijalnih kontakata, starija djeca pomažu mlađoj, mlađa djeca promatraju djelatnost starije djece i pokušavaju isto, mlađa djeca traže

zaštitu starije djece, starija djeca preuzimaju odgovornost. Djeci je bilo potrebno i vrijeme za upoznavanje jer se nisu znala od prije, tako da tek u mjesecu veljači kada veći broj djece dolazi u skupinu stvara se harmonija, djeca sjede u krugu i igraju igru tištine koju u početku nije bilo moguće provesti. Kako je sav pribor samo jedan od jedne vježbe djeca trebaju biti strpljiva i pričekati na svoj red. Pribor ih vodi i postavljen je da idu od lakše prema sve težim vježbama, od lakše prema zahtjevnijoj razini. U prosincu skupina dobiva dodatnu Montessori didaktiku koja je većinom područje osjetilnosti i matematike te se djeca upoznaju s njom. Tijekom godine održali smo s većinom roditelja individualne razgovore te tri roditeljska sastanka. Na završnoj priredbi i zajedničkom druženju djece i roditelja od roditelja smo dobili riječi hvale i pozitivnu povratnu reakciju. Tijekom cijele godine roditelji su bili spremni za suradnju i pomoći u prikupljanju materijala za aktivnosti.

Tijekom godine u skupini smo proveli tri projekta (zdrava prehrana, proljetnice-cvijeće, životinje (kukci, morske životinje).

❖ PROJEKT PROLJETNICE

U projektu proljetnice djeca su upoznala vrste proljetnica, donosila su proljetnice i zemlju u vrtić, zajedno ih sadili i zaljevali te brinuli o njima. Izrađivali zajednički plakat, istraživala različite mirise cvijeća.

ETAPE PROJEKTA

- IZBOR PROBLEMA

Pojavom lijepog i sunčanog vremena kod djece se pojavio interes za prirodu. Tako smo se odlučili u skupini provesti projekt „*Proljetnice*“.

- PRIPREMA PROJEKTA

U ovaj fazi smo od djece probali dobiti što više informacija što znaju o proljetnicama. Definirale smo cilj projekta. Zajedno s kolegicom osmislice smo aktivnosti koje planiramo provesti s djecom. Djeca su svakodnevno donosila po dolasku ubrani cvijet teti te smo оформили vazu u koju su stavljali cvijeće. Također jedni drugima su darivali cvijeće i po izlasku na boravak na zraku za roditelje brali cvijeće te smo izrađivali male buktice.

- ODVIJANJE PROJEKTA

Zamolili smo roditelje i djecu za suradnju da svatko donese po jedan cvijet. Tako smo kroz trajanje projekta imali svaku proljetnicu. Zajedno s djecom odgojitelji su zasadili cvijeće u našem dvorištu na

koje su svakodnevno pazili i zalijevali. Projekt smo započeli izradom plakata s vrstama cvjetova. Najviše djece je znalo prepoznati cvijet ljubičicu. Svakodnevno smo imenovali cvjetove na plakatu i gledali ih u izrađenoj knjižici. Obradili smo pjesmicu „Visibaba mala“, koju su sva djeca naučila pjevati te im je postala jedna od omiljenih, također smo još obradili i pjesmicu „Proljeće“ i naučili smo brojalicu „Mala visibaba“.

U području samostalnosti djeca su svakodnevno brinula o cvijeću, zajedno su jednom tjedno ga očistili. Tu im je bila ponuđena predvježba šivanja tulipana, prenošenje pomopona na predložak cvijeta pincetom ili hvataljkom U području osjetilnosti ponudili smo vrste cvjetova te su ih djeca mirisala i proučavali s povećalom. Djeci smo ponudile mirisni memory u bočicama s različitim mirisima cvjetova i slikovni materijal s kojim su ga morali spojiti. Nabavile smo i mali svjetlosni stol gdje smo gledali kako cvijet izgleda kada svjetlost prolazi kroz njega. Senzorne vrećice, taktilne ploče, cvjetna livada-uparivaljka Od materijala za centar jezika izradile smo malu knjižicu s definicijama i cvjetovima, slagalicu sa vrstama cvjetova i slikovnim predloškom, klasifikacijske kartice s vrstama proljetnica. U području matematike napravile smo cvjetnu uparivaljku s tuljcima i štapićima koje je trebalo upariti, kartice s proljetnicama i kvačice, uparivaljka na laticama s brojevima i kartice te kartice s brojem i cvijećem. U kozmičkom odgoju smo izradili plakat s dijelovima cvijeta koje smo imenovali (stabljiku, tučak, korijen i latice), izrađivala s temperom i kolaž papirom svoje cvjetove.

• VREDNOVANJE

Tijekom odvijanja projekta pokušale smo što više djecu slikati i dokumentirati, ali nažalost nismo uspjele sve aktivnosti popratiti fotografijom. Svakodnevno smo imale refleksiju te uz dobru komunikaciju i suradnju projekt smatramo uspješno završenim te se iz ovog projekta javila ideja za novim. Kako smo obrađivali cvijeće tako su djeci jako zanimljivi postali kukci koje su susretali na cvijeću te se tako razvio novi projekt.

❖ PROJEKT KUKCI

Projekt kukci proizašao je iz projekta proljetnice.

ETAPE PROJEKTA

• IZBOR I PRIPREMA PROJEKTA

Tijekom projekta „proljetnice“ javio se veliki interes za kukce te su djeca na boravku na zraku svaki put pokazivala neku zgodnu listu, gusjenicu, bubamaru ili leptirića. Prikupili smo razne enciklopedije, slikovnice, slike, ilustracije. Proučavanjem prikupljenih materijala uspoređivali smo, prepoznавали,

imenovali i opisivali kukce te svojim znanjem izrađivali plakate. Starija djeca koja znaju pisati pokraj svakog kukca napisali su koji je. Tako su se djeca znala igrati tijekom projekta, jedno dijete bi sjelo preko puta plakata, a drugo ga je ispitivalo koji je koji kukac.

• ODVIJANJE PROJEKTA

U svim područjima izradili smo materijale vezane za projekt. U području samostalnosti djeci smo ponudili predvježbu šivanja paukove mreže, prenošenje hrane koju kukci jedu s žlicom i grabilicom, prstima. U području osjetilnosti vježbe koje smo ponudili su bile bubamarina pridruživaljka, traženje životinja u riži, stereognostička vrećica te nijansiranje boja. U centru jezika izradili smo klasifikacijske kartice, pisanje po zadanim linijama, sličice i kukce te jezičnu spajalicu s predloškom. U centru matematike najzanimljivije su im bile kartice i kvačice s brojevima 1-10 i brojke i žetoni. U kozmičkom odgoju gledali smo kratki edukativni video o ciklusu pčele i mrava. Na polici su im u staklenim teglama predočeni ciklus pčele i mrava (jaje, ličinka, kukuljica, odrasli stadij). Izradili smo plakat s kukcima-starija djeca pišu njihova imena. Svakodnevno u krugu igrali igru tištine te smo čitali priče „Mrav dobra srca“, „Proljetno čišćenje“. „Ela spasiteljica pčela“- priča koja je djeci bila najzanimljivija te su sami zamisljali njen kraj. Djeca su radosno pjevala pjesmice: „Mrav“, „Leti pčela malena“, „Jedan mali pauk“, „Leptiriću šareni“. Od likovnih aktivnosti slikali smo temperom paukovu mrežu te izrađivali stonogu od kolaž papira, flomasterima crtali pčele i sače.

Tijekom projekta svakodnevno smo imali refleksiju, osluškivale smo želje i interes djece te smatramo da je projekt bio uspješan. Svakodnevno na boravku na zraku djeca traže kukce te kada nađu bubamara odmah zažele želju. Ako pronađu velikoga mrava ili pauka odmah zovu odgojiteljice i drugu djecu da im to pokažu. Trudile smo se većinu tijeka projekta evidentirati te smo roditeljima prikazali kroz mapu za roditelje.

4.6.6. Poseban program likovnog stvaralaštva kao poticaj kreativnosti i cjeloviti razvoj djece

Djeca imaju potrebu podijeliti s drugima svoja iskustva i poimanja svijeta i društva, stoga je važno poticati i omogućiti im različite kreativne oblike izražavanja, a likovni jezik često je jedan od najdominantnijih i najmanje sputan način da se izraze. Likovno izražavanje doprinosi razvoju kreativnosti korištenjem i kombiniranjem raznih materijala i tehnika.

Program „Likovno stvaralaštvo kao poticaj za kreativnost i cjelovit razvoj djece“ kroz bogate likovne sadržaje, aktivnosti, materijale i kreativne poticaje, djelovati će ne samo na razvoj djetetovih likovnih kompetencija (percepcija, predočavanja, oblikovanje i stvaranje, samopoimanje, samootkrivanje i izražavanje sebe) već i osigurati uvjete za kvalitetno učenje, stjecanje znanja, interesa, razvijanje navika i kompetencija (komunikacijske, informacijske sposobnosti, društvene vještine, moralne

vrijednosti i odgovorno djelovanje, poduzetništvo, tehničko-tehnološka kultura, prirodno-istraživačka i mnoge druge). Što su njihova iskustva bogatija, djeca imaju više mogućnosti za ostvarivanje svojih kreativnih potencijala.

Program je namijenjen djeci od navršene 3. godine života do polaska u školu, a provodi se u jednoj odgojnoj skupini na centralnom objektu, Zorkovačka 8. Nositelji programa su odgojitelji sa dodatnim edukacijama iz područja likovnog stvaralaštva.

Provedba Programa Likovnog stvaralaštva usmjerena je na uvažavanje djetetovih potreba, poštivanje prava djece kao i razvoj dječjih kreativnih potencijala:

- svako dijete ima priliku otkriti lakoću stvaranja i originalnosti, provesti u djelo svoje originalne ideje,
- osigurati slobodu, prostor i dovoljno vremena da se prepuste lakoći stvaranja, da se izražavaju na način koji za njih ima osobito značenje,
- umjetnički izraz dolazi iz djetetove nutrine,
- dopustiti djeci da uživaju u slobodi koju im pruža materijal.

Izvješće skupine programa likovnog stvaralaštva kao poticaj kreativnosti i cjeloviti razvoj djece

LIKOVNO STVARALAŠTVO KAO POTICAJ KREATIVNOSTI I CJELOVITI RAZVOJ DJECE

Odgojitelji: Petan / Zbodulja

Ostvareni ishodi na razini likovnog programa, kompetencije i dobrobiti za djecu:

- djeca su upoznala razne vrste likovnog materijala, sredstava i tehnika, te mogućnost korištenja i njihove vrijednosti
- upoznali su kako upotreba likovnog materijala i alata utječe na njihovo djelo
- stvarane su nove situacije za učenje
- sintetiziranjem stečenih znanja i iskustava razvijala su kreativni pristup izražavanju
- razvijali su divergentno mišljenje
- razvijali su pozitivnu sliku o sebi kao stvaralačkom biću
- razvijali osjećaj za estetiku u likovnosti
- spoznali su povezanost stvaralaštva, igre, učenja i istraživanja
- istraživali su likovni jezik i osvijestili značenje pojedinih likovnih pojmoveva
- osvještavali su mogućnost tijela u procesu stvaranja
- djeca sama uočavaju vrijedne motive te samostalno stvaraju stvaralačko okružje

- razvijala su finu motoriku šake, preciznost i spretnost u baratanju predmetima, likovnim sredstvima i alatima
- razvijala kompetencije: stvaranje bolje slike o sebi, osjećaj osobne vrijednosti, ustrajnosti u zadatku, zadovoljstva i uspješnosti da vlastitim naporom može nešto stvoriti, napraviti, izraditi
- razvijala suradničke odnosi s vršnjacima, samotalnost, preuzimanje inicijative
- razvijala kompetencije samostalnosti u održavanju vlastite higijene i higijene mesta rada, likovnog pribora
- razvijala kompetencije osjetljivosti za oblikovanje na plohi (različite vrste, dimenzije, veličine, oblici)
- razvijala socio emocionalne kompetencije: sposobnost da se dogovara, surađuje, da bude u blizini drugog djeteta, poštivanje tuđeg prostora, dijeljenje sredstava i pribora za rad, poštivanje pravila i dogovora u aktivnosti i radu, poštivanje tuđeg truda i rada
- razvijanje kompetencije rješavanja određenih likovnih problema: kako slikati kistom, štapićima, pomponima, prstima, spužvom, vatom, kapaljkama, štambiljima, valjcima, te kako se likovno izražavati na različitim površinama: glatko, hrapavo, mokro, suho, tkanina, papir...
- razvijali spoznajne kompetencije, prirodnu radozonalost i otvorenost prema novom iskustvu, uočavali prostorne odnose, veličine, oblike, boje, strukture, međusobne veze, razvijali aktivno-istraživački odnos kroz male eksperimente (miješanje boja, likovna tehnika i materijala)
- razvijali su i bogatili rječnik, usvojili su nove pojmove, razvijali dijaloški govor, opisivanje, uporaba standardnih fraza i riječi pristojnosti
- razvijali eko svijest tj. da otpad nije smeće
- razvijali likovnu invenciju, maštu, domišljatost u izražavanju i kreativnost

RAD NA PROGRAMU

- provodio se redovito kroz čitavu šk.god, svakodnevno i kroz čitavo vrijeme djetetovog boravka u skupini
- sadržaj programa djeci je blizak, prirodan i zanimljiv, te je u svakom trenutku poticao dječji aktivitet i uključivost, stvaralački i istraživački impuls
- djeca su pokazala veliko zanimanje za takav oblik rada, uživaju i rado sudjeluju u svim vrstama likovnih aktivnosti koje ih čine sretnima, zadovoljnima i slobodnima
- kod sve djece, vidljiv je napredak u odnosu na njih same, usvojenim kompetencijama te u svim odgojno- obrazovnim područjima
- dječje pozitivne reakcije u likovnim aktivnostima, verbalni izričaj njihovog zadovoljstva za vrijeme bavljenja istim, njihov napredak, motiviranost, kao i zadovoljstvo od strane roditelja i

vanjsko vrednovanje (uspjesi na likovnim natječajima) pokazatelj su nam da smo na „dobrom putu“ te nas motivira u dalnjem radu ovog programa

4.6.7. Program za djecu s poremećajem iz spektra autizma

Posebni program za djecu s poremećajem iz spektra autizma se provodio u četiri skupine djece mješovite dobi. U svaku skupinu upisano je po petero djece u dobi 3 do 5 godina. Skupine su djelovale na objektu Kuzminečka 12.

Na temelju opservacije djetetovog ponašanja kroz prvi mjesec dana i edukacijsko rehabilitacijske procjene VB-MAPP protokolom, izrađeni su individualni edukacijsko rehabilitacijski planovi (IERP) za svako dijete. Svaki IERP sadržavao je razrađene ciljeve i metode poučavanja. Osnovna područja rada su bila: povećanje samostalnosti u vještinama brige o sebi, poboljšanje vještina spoznaje, komunikacije, socijalnih vještina, imitacije, pred akademskih vještina, razvoj primjerenih oblika ponašanja. Provođeni su razni rehabilitacijski postupci koji su, prema procjeni stručnjaka koji rade s djetetom, najprimjereniji djetetu. Kombinirane su tehnike iz razvojnog pristupa (DIR-Floortime model), bihevioralnog pristupa (Primijenjena analiza ponašanja) te ostalih znanstveno opravdanih odgojno-obrazovnih metoda (TEACCH, PECS). Pomoću vizualnih uputa i organizacije rasporeda, aktivnosti, materijala i prostora, djeci je omogućeno predviđanje i razumijevanje slijeda događaja („gdje-kako-kada-koliko dugo“), a time su se smanjile prilike za pojavu stereotipija i nepoželjnih ponašanja jer je dijete moglo u svakom trenutku pratiti što se od njega očekuje i kako će to postići. Poštovana je potreba za rutinom djece s PSA i osiguravan uvid u uspješnost vlastitih akcija što je djecu učinilo samostalnijima u svakodnevnom životu. Vizualna podrška je korištena i za podučavanje vještina socijalne interakcije (npr. izmjena reda, čekanje na red), razumijevanje socijalnih normi i pravila ponašanja u različitim situacijama. Za pojedinu djecu je korišten sustav komunikacije putem razmijene slike - PECS. Usmjereni i vođeno su djeca uključena u interakcije s vršnjacima tipičnog razvoja iz drugih skupina. Uključivanje se provodilo svakodnevno prilikom zajedničkog boravka na zraku, a zbog izvanredne epidemiološke situacije grupne aktivnosti unutar vrtića nije bilo moguće organizirati.

Evaluacija individualiziranih programa i napretka za svako dijete je obavljena nakon prvi 6 mjeseci korištenjem VB-MAPP testa, te je u ožujku 2021. godine održan sastanak tima stručnjaka vrtića (rehabilitatori i odgojitelji iz skupine, rehabilitatori stručni suradnici i psiholog stručni suradnik), na kojem je prema napretku svakog djeteta zajednički odlučeno o prijedlozima za dalje uključivanje u sustave odgoja i obrazovanja. Za 12 djece je preporučeno da ostanu korisnici programa i drugu pedagošku godinu, za 4 djece preporučen je posebni odgojno-obrazovni program, za 2 djece program djelomične integracije (3x2, redovni vrtić i posebna odgojno-obrazovna ustanova) te za 2 djece redovan

vrtić.

Suradnja s roditeljima se održala kroz tjedne individualne razgovore. Svaki roditelj je svaki tjedan imao svoj termin od pola sata za konzultacije. Zbog epidemiološke situacije, ove godine razgovori su bili održani telefonskim

Izvješća skupina programa za djecu s poremećajem iz spektra autizma

MJEŠOVITA VRTIĆ - PAS 1

Odgojitelj/Rehabilitator: Iva Bačani / Antonija Perić (Željko Lešković)

Skupinu pohađa 5 djece u dobi od 3 do 6 godina. Djeca su redovna u dolaženju u skupinu.

Socio Emocionalni razvoj- razvoj privrženosti i topline prema odgajateljima i ostalim odraslim osobama, tolerancija prema vršnjacima u skupini i na igralištu, prihvatanje pravila ponašanja u skupini, razvijanje socijalnih vještina (interes za vršnjake, spontano pokazivanje interesa za njihovu igru, spremnost na dijeljenje igračaka), razvoj igre.

Tjelesni i psihomotorni razvoj- razvoj grube motorike, raznovrsnost kretanja, razvoj fine motorike, bogaćenje senzoričkih iskustava kroz manipulaciju različitim materijalima, pravovremeno zadovoljavanje specifičnih senzoričkih potreba radi bolje regulacije.

Spoznanji razvoj- usvajanje funkcija didaktičkih sredstva, razvijanje simboličkog mišljenja kroz igru, razvoj interesa za nove sadržaje i sredstva, poticanje spontane imitacije.

Jezik, govor i komunikacija- razumijevanje jednostavnih verbalnih uputa, korištenje PECSa pri komunikaciji. Poticanje učestalosti iniciranja komunikacije prema odraslima i djeci. Vokalna i verbalna imitacija tijekom igre ili interakcije sa odraslima i vršnjacima, bogaćenje rječnika, razumijevanje jezika.

PROJEKT: IGRA

Smatrali smo kako je igra najprirodniji način za interakciju i učenje , kao i za razvoj svih ostalih kompetencija kod djece. Budući da su djeca sa PSA često u ponavljamajućim ili stereotipnim načinima igre željeli smo proširiti njihov interes i sposobnosti. Uvažavajući njihove individualne potrebe i sposobnosti razvijali smo igru kod svakog djeteta pojedinačno i u manjim skupinama. Kod sve djece se primjećuje napredak u igri. Kod nekih je napredak bio u funkcionalnom korištenju igračaka a kod nekoliko njih je došlo do zajedničke funkcionalne i simboličke igre. Svakodnevno smo radili na proširenju interesa u igri kroz različite ideje i materijale. Roditelji su primijetili napredak u tom

području a to je dovelo do napretka i u ostalim područjima poput komunikacije, imitacije, interakcije sa odraslima i djecom.

Ovaj projekt vidimo kao kontinuirani razvojni proces koji će pomoći djeci u razvoju svojih potencijala.

MJEŠOVITA VRTIĆ - PAS 2

Odgojitelj/Rehabilitator: Martina Filipančić / Alieta Vojnović

U skupinu Leopardići uključeno je 5 dječaka s poremećajima iz spektra autizma u dobi od 3 do 6 godina.

VREDNOVANJE PO CILJEVIMA I STRATEGIJE DJELOVANJA ODGOJNE SKUPINE:

JEZIČNO-GOVORNI RAZVOJ: djeca su unaprijedila imenovanje, receptivni jezik, izražavanje, zahtijevanje te komunikacijske vještine u skladu sa svojim mogućnostima (verbalno, neverbalno, potpomognuti sustav komunikacije- PECS)

MOTORIČKI RAZVOJ: djeca su poboljšala senzomotorne i okulomotorne vještine

SPOZNAJNI RAZVOJ: djeca su naučila razne pojmove prema IOOP-u, razvijala pamćenje, pažnju i koncentraciju

SOCIO-EMOCIONALNI RAZVOJ: djeca su razvijala primjerene socijalne interakcije i socijalne vještine, naučila regulirati emocije te razvila samostalnost pri aktivnostima svakodnevnog života

INTERVENCIJE U PROSTORU I KONTEKSTU:

Prostor skupine je prilagođena djeci s poremećajima iz spektra autizma vizualnim rasporedima- dnevni raspored aktivnosti kroz dan, individualni rasporedi za svako dijete, ploče izbora motivatora te prvo-onda rasporedi. Također su aktivnosti pranja ruku i korištenja toaleta prikazane vizualno po koracima analize zadataka. Dvije police prilagođene su za radne sisteme (kutije sa zadacima i simbolima). Iz skupine smo periodično morali ukloniti manje igračke zbog oralnog istraživanja jednog dječaka, također periodično smo morale ukloniti i štapičaste predmete kojima su se dvoje dječaka stereotipno igrali što ih je ometalo u usvajanju aktivnosti skupine te je takav oblik igre poticao teškoće regulacije te dovodio do nepoželjnih ponašanja. Kutije za simboličku igru izmjenjivali smo- kutić kuhanja, doktora, frizera.

PROJEKT SKUPINE:

Projekt skupine je bio Socijalne priče kao pomoć u samoregulaciji, razumijevanju socijalnih situacija i smanjenju nepoželjnih ponašanja.

Svako dijete iz naše skupine je jedinstveno no ono što im je zajedničko kao djeci s poremećajem iz spektra autizma su teškoće pri samoregulaciji, razumijevanju socijalnih situacija te pribjegavanje nepoželjnim ponašanjima.

Osnovni cilj bio je smanjiti nepoželjna ponašanja, poboljšati regulaciju te pomoći djetetu da bolje razumije što se od njega očekuje u određenim (socijalnim) situacijama. Ciljevi su se odnosili na poticanje i razvoj komunikacijskih vještina, vještina regulacije, socijalnih vještina, samostalnosti, osjećaja sigurnosti i socijalizacije.

Planirane i ostvarene zadaće

Dvoje dječaka s kojima smo primjenjivali ovu vrstu podrške pokazali su smanjenje nepoželjnih ponašanja te poboljšanje samoregulacije čime su zadaće ostvarene.

MJEŠOVITA VRTIĆ - PAS 3

Odgojitelj/Rehabilitator: Endži Vrdoljak Skelin / Helena Vrhovac Pošta (Rina Bilota)

Skupinu pohađa 5 djece.

PROJEKT: Razvoj socijalnih vještina kod djece predškolske dobi

Odabrali smo ovaj projekt zbog poteškoća koje djeca s poremećajem spektra autizma imaju u području razvoja socijalnih vještina. Cilj projekta je razvoj socijalnih vještina.

Kroz područje tjelesnog i psihomotornog razvoja na razvoju socijalnih vještina radili smo tako što su djeca trebala čekati na red, zajedno su slagali poligone u sobi, dodavali se loptom, kuglali, gađali u metu, klackali su se, igrali se lovice i sl.

Kroz područje socio-emocionalnog i razvoja ličnosti na razvoju socijalnih vještina radili smo tako što smo poticali regulaciju osjećaja (čekanje na red, izmjena s vršnjacima, paralelna igra, suradnička igra i sl.), poticali smo samostalnost u svakodnevnim životno-praktičnim aktivnostima, traženje pomoći i razvoj samopouzdanja.

Kroz područje spoznajnog razvoja na razvoju socijalnih vještina radili smo tako što su djeca slagala kocke zajedno, izmjenjivala red u spuštanju pikula, zajedno slagala puzzle i umetaljke, igrala igre s pravilima i društvene igre, listala slikovnice, igrala se štapnim lutkama i sl.

Kroz područje govora, komunikacije i stvaralaštva na razvoju socijalnih vještina radili smo tako što smo djecu podučavali primjerom zahtijevanju predmeta od vršnjaka, primjerom reagiranju na zahtjev vršnjaka, pozivanju u igru, traženju nastavka igre, primjerom odbijanju, odgovaranju na pitanja i sl.

Smatramo da je ovaj projekt izuzetno važan za djecu u našoj skupini te vidimo napredak kod svakog pojedinog djeteta u odnosu na početak ove pedagoške godine.

MJEŠOVITA VRTIĆ - PAS 4

Odgojitelj/Rehabilitator: Tihana Zamar / Josipa Blažević

U skupinu je upisano 5 djece.

Tema projekta pogodena je za djecu posebne skupine Gepardići (PSA IV) budući da je četvero od petero djece neverbalno te koriste potpomognutu komunikaciju u vidu simbola, PECS-a ili PODD komunikacijske knjige, a jedno dijete ima nekolicinu riječi sa značenjem međutim s nizom artikulacijskih teškoća te također lakše stupa u interakciju putem potpomognute komunikacije.

Uvođenje vizualne podrške kao sredstva potpomognute komunikacije je od iznimne važnosti, ne samo za potrebe projekta, već i za bolje funkcioniranje djece u svakodnevnom životu. Uvođenje vizualne podrške i potpomognute komunikacije se smanjila razina frustracije kod djece što će im znatno povećati kvalitetu svakodnevnog života, a ne samo njima nego i njihovim obiteljima.

Osim korištenja vizualne podrške velika pomoć u poticanju interakcije i komunikacije je poticanje igre u skupini. Kod djece u našoj skupini je veoma bitno poticati paralelnu igru jer ne pokazuju interes za interakciju tijekom igre, a najviše interakcije je moguće postići kroz senzo-motorne aktivnosti i igre te boravak na zraku.

Program je djelomično proveden. Sve planirane zadaće nije bilo moguće uspješno provesti zbog pandemije COVID-19. Bilo je iznimno teško održati kontinuitet jer su djeca povremeno završavala u samoizolaciji, a i odgojiteljice su tijekom pedagoške godine bile par puta u samoizolaciji.

Međutim bez obzira na negativne faktore izazvane pandemijom sva djeca su uspješno usvojila

korištenje dnevnog rasporeda, individualnih rasporeda i pravila PRVO - ONDA. Također smo u svim mogućim situacijama modelirali aktivnosti uz pomoć PODD komunikacijske knjige, ali su ciljevi na tom području djelomično usvojeni. Dvojica dječaka aktivno koriste PODD komunikacijsku knjigu u svrhu komunikacije, ali ta komunikacija ima imperativne funkcije i u većem postotku služe za ostvarivanje vlastitih želja te je usmjerena prema odraslim osobama, a ne prema djeci u skupini.

Kod djece je najveći napredak vidljiv na području razumijevanja te se uz korištenje potpomognute komunikacije počeli savladavati sve svakodnevne naloge, ali i niz novih naloga. Također su usvojili pravila i dinamiku skupine, a sve češće otvaraju i niz komunikacijskih ciklusa. Deklarativna komunikacija u skupini izostaje, komunikacija je na imperativnoj bazi i služi za zahtijevanje vlastitih potreba i želja, ali dvojica dječaka u potpunosti samostalno koriste svoja sredstva komunikacije, a ostali iz modeliranje i podršku odraslih osoba. Na području igre je najveći napredak vidljiv tijekom senzo-motornih aktivnosti gdje djeca puno češće ostaju u paralelnoj igri. Većina djece (4 od 5) izlazi iz programa te je krajnji cilj do kraja pedagoške godine ih što više osamostaliti u korištenju vizualne podrške i potpomognute komunikacije.

Izvješća skupina rednovnog cjelodnevnog programa

CENTAR

MLAĐA JASLIČKA

Odgojitelji: Cebin / Jelečanin

U mlađu jasličku skupinu "Ptičice" upisano je u pedagoškoj godini 2021/2022. 17 djece (11 dječaka i 6 djevojčica). Matični odgajatelji ove skupine su Mihaela Cebin I Grozdana Jelečanin. Zamjena u 11. I 12. mj za Grozdanu Jelečanin je bila Iva Vukorepa.

Skoro sva djeca su prošla uspješno proces adaptacije (osim dječaka M.P. koji je zbog zdravstvenih razloga par puta odgađao početak same adaptacije te je ona počela tek u 5. mjesecu; do sad je u grupi boravio najviše 2 i pol sata). Djeca su više manje bila redovita u dolascima. Dužih izostanaka nije bilo. Izostanci su obično bili zbog izolacija i bolesti (prehlade, gripe, lom ruke, želučane viroze).

Mikro-kurikulum smo pisale po slijedećim razvojnim zadaćama : tjelesni i psihomotorički razvoj, socio emocionalni razvoj i razvoj ličnosti, spoznajni razvoj i govor, komunikacija, izražavanje i stvaralaštvo. Ciljeve smo birali prema dobi djece u skupini i logici.

Sva djeca su napredovala u svim razvojnim zadaćama. Pošto je naša skupina mlađa jaslička najvažniji nam je cilj bio da se djeca osjećaju sigurno u prostoru u kojem borave, da se osjećaju sigurno s nama i s odgajateljima iz susjednih skupina, da dolaze veselo u vrtić te da se u njemu osjećaju sigurno. To smo i postigli.

Naglasak nam je još uvijek na poticanju osjećaju sigurnosti u odrasle osobe i prostor u kojem djeca borave, poticati osjećaj privrženosti prema nama te osjećaj povjerenja.

POSEBNI PROGRAM RANE STIMULACIJE OSJETILA I POTICANJA SENZORNE INTEGRACIJE

Odgojitelji: Dušak / Matković / Cetinski

Mješovitu jasličku skupinu čine djeca u rasponu od 1 do 3,5 godine. U skupini je deset djevojčica i sedam dječaka, prosječan broj dolazeće djece je 12. Matični odgojitelji skupine su Vedrana Dušak, Mariana Matković (do veljače 2022.) i Martina Cetinski (od veljače 2022.) a od mjeseca svibnja 2022. u skupini radi i odgojiteljica Suzana Gudelj (podrška djetetu s teškoćama u razvoju). U skupini se provodi, cjelodnevni desetosatni posebni program, Program poticanja razvoja osjetila i senzorne integracije (od 1. listopada do 30. lipnja 2022.)

Zbog mjera propisanih od strane stožera civilne zaštite u cilju suzbijanja pandemije Covid 19, suradnja s roditeljima kao i izvještavanje o provedenim aktivnostima je bilo ograničeno do mjeseca svibnja 2022. Roditelji su kroz materijale izložene na informativnom kutiću imali uvid u planirane aktivnosti, dok su same aktivnosti prezentirane putem fotografija u Mapi skupine (koja se nalazila u garderobnom prostoru) i likovnih radova djece te kroz svakodnevnu kratku informaciju pri dolasku po dijete.

Planiranje odgojno obrazovnog procesa u našoj skupini bilo je usmjерeno na promišljanje o dobrobiti i načine na koji se ona može ostvariti kod svakog djeteta, nezavisno od individualnih značajki pojedinog djeteta. Uz razne organizacijske , komunikacijske (u odnosu na stručni tim ali i matične odgojitelje skupine (Dušak / Matković - razlike u pristupu i načinu rada, prihvatanje djeteta sa teškoćama, promatranje i uvažavanje svakog pojedinog djeteta kao pojedinca koji ima svoje specifične potrebe– prilagođavanje samog pristupa radu sa djecom koja pokazuju poteškoće u emocionalnom i

socijalnom razvoju) i materijalne poteškoće na koje smo nailazili tijekom cijele pedagoške godine, s ponosom možemo ustvrditi (Dušak / Cetinski) da smo svakom pojedinom djetetu u našoj skupini osigurale i pružile sigurano, poticajno i uspješno individualno funkcioniranje te pozitivne socijalne odnose u kvalitetnom okruženju.

Temelj rada, kao i našeg programa čine bogato osjetilno okruženje puno prirodnih zvukova, dodira, mirisa i vizualnih podražaja. Kroz tjelesnu aktivnost (mnogo kretanja, igre i mogućnosti za slobodno istraživanje svojeg tijela u prostoru), međusobnu interakciju i povezanost pružili smo djeci sigurnost, zadovoljili temeljne potrebe koje su poticale spontano istraživanje fizičkog okruženja u skladu s dobi i razvojnim mogućnostima svakog djeteta.

Aktivnosti su se provodile u prostoru sobe dnevnog boravka i prostoru dvorišta vrtića. Prostor u sobi dnevnog boravka je bio organiziran u manje tematske prostorne cjeline (centre aktivnosti) ograđene pregradama koje u svakom trenutku daju uvid u aktivnosti djece.

Poticaji su bili izloženi na takav način da ih djeca mogu samostalno koristiti, a raspored cjelina je bio složen prema srodnost kako bi se poticaji mogli koristiti u dva susjedna kutića. Svi poticaji i aktivnosti su zadovoljavaju uvjet multisenzornog unosa, ali i više mogućnosti korištenja/sudjelovanja s obzirom na stupanj razvoja pojedinog djeteta.

Prostor dvorišta nije imao stalnu strukturu, već se ona mijenjala na dnevnoj bazi, ovisno o aktivnostima koje su se provodile.

Sadržaj aktivnosti je bio organiziran prema vrsti osjetila (vestibularno osjetilo, proprioceptivno osjetilo, osjetilo vida, osjetilo sluha, osjetilo dodira, osjetilo okusa i njuha). Prostorno materijalno okruženje u sobi dnevnog boravka je bilo organizirano u sljedeće centre: Umirujući centar – obiteljski centar, Centar kuhinje, Vizualno-likovni centar, Centar stolno manipulativnih igara, Istraživalački centar, Centar građenja, Motorički centar.

Ozračje sobe dnevnog boravka, kao i aktivnosti slijedile su ritam događaja u djetetovoj neposrednoj okolini, uglavnom se vodeći za cikličkom izmjenom godišnjih doba i kulturnih običaja blisko povezanih s tom mjenom.

STARIJA JASLIČKA

Odgojitelji: Karić / Vizak

U skupinu upisano 24-ero djece. Do kraja zime broj dolazeće djece 15-18, a nakon 19-23

Roditeljski sastanci: održana dva. Jedan početkom i drugi na kraju godine.

Individualni razgovori: održano 16 razgovora

Mikro kurikulum: prema područjima razvoja tijekom ove ped. Godine smo u potpunosti nastojali ostvariti ciljeve koje smo si zadale. Napredak se vidi u tjelesnom i psihomotornom razvoju kroz razvoj motorike i spretnosti u svim oblicima kretanja (osim kod pojedinaca koji imaju motoričke poteškoće) U socio emocionalnom razvoju postaju svjesniji sebe i svojeg „Ja“, pojava „Ja“ faze, pojavljuju se empatija i suradništvo

Govor i komunikacija- vidljiv napredak u verbalnoj komunikaciji . Smanjen broj fizičkih sukoba, te veća upotreba verbalnog govora.

Na prostor su utjecale i intervenirale članice stručnog tima unošenjem dodatnih ormara kao pregrada, što nije ispunjavalo potrebe skupine i nadzor nad djecom koja su u to vrijeme bila u izrazito agresivnoj fazi i manjku verbalne komunikacije , te smo ga izmijenili uzevši u obzir pregrade i ormare i njihovu funkciju. Prostor smo mijenjale više puta prema interesima i afinitetima djece, te prema razvojnom razdoblju i fazama. Nadopunjavale smo postojeće kutiće (frizer, kuhinja, građenje) novim materijalima, oformile kutić liječnika, glazbeni, a vrtić nam je nabavio i vešeraj.

MLAĐA VRTIĆ

Odgojitelji: Staklarević / Guzmić / Boltužić

Upisano je 25-ero djece čija je dolaznost bila redovita, te se broj tijekom godine s obzirom na epidemiju COVID-19 nije puno smanjivao.Dolaznost je oko 22 djece dnevno uz gotovo stalnu dolaznost djece s TUR-om.

Ove godine smo mlađa vrtićka skupina, samim time su i djeca kroz svoj razvoj postigla velik skok u svom cjelokupnom razvoju. Promatrajući djecu još od mlađe jasličke skupine velik doprinos u tome je imala upravo scenska lutka za koju su djeca imala velik interes. U dogovoru sa kolegicom odlučile smo taj projekt nastaviti i dalje. Djeca su proširila svoj vokabular, razumijevanje, pažnja im je veća, te je na taj način bio i dalje biti pozitivan interes za ponovnim susretom sa scenskom lutkom. S obzirom i na dosadašnju dječju znatiželju i pozitivne dječje reakcije, općenito opušteniju i veseliju atmosferu u skupini kada bi se u interakciji pronašla scenska lutka, provođenjem aktivnosti na zadanu temu pospješile cjelokupni djjetetov razvoj, posebice govor, samostalnost, socio-emocionalni razvoj. Pojava scenske lutke u skupini pozitivno je utjecala i na učenje pravila skupine, poticanje pozitivnih ponašanja, ublažavanje djjetetovih strahova i poticati kontroliranje nepoželjnih ponašanja, uočavanje osjećaja drugih, posebice kod djece koja su nam se pridružila ove godine. Djeca su pronašla svog partnera i prijatelja upravo u scenskoj lutki, jer prema dosadašnjim iskustvima ,djeca su vrlo rado lutku pozivali

u igru što je izazvalo veliko veselje, povjerovali joj se kada su imali neki problem, grlili ju kada su bili tužni, ali i učili pravilima ponašanja u skupini, osobnoj i prostornoj higijeni.Tako da su našeg lutka nazvali Janko te su mu uradili i kućicu u kojoj je stanovaao, te ga doživjeli kao punopravnog člana naše skupine. Djeca su se putem scenske lutke naučila timskom radu, slušanju, govornoj komunikaciji, uveli u uloge koje su im zanimljive, te su kroz manipuliranje lutkom mogla naučiti izražavati sve svoje emocije,dok su ih druga djeca naučila spoznavati,ali i suošjećati. Prema ciljevima uvele smo i svakodnevne situacije koje se događaju u skupini , posebice one kod djece sa impulzivnim ponašanjem, te uz pomoć scenske lutke ih naučili regulirati. Tema projekta se također pokazala učinkovitom i značajnom te ćemo je svakako nastaviti i dalje vođene interesom djece. Bazirati ćemo se u smislu orientacije na boljim odnosima među djecom, sprječavanju nepoželjnih ponašanja, uvažavanju različitosti, toleranciji, strpljivosti i prihvaćanju djece s TUR-om.

LIKOVNO STVARALAŠTVO KAO POTICAJ KREATIVNOSTI I CJELOVITI RAZVOJ DJECE

Odgojitelji: Petan / Zbodulja

- skupina je mješovita, upisano je 22 djece

SPECIFIČNI CILJEVI

- velika većina specifičnih ciljeva uspješno je ostvarena
- kod sve djece u skupini vidljiv je napredak u odnosu na njih same, kao i u svim odgojno-obrazovnim područjima
- najveći napredak je uočen na području socio-emocionalnog razvoja i razvoja ličnosti, kao i na području stvaralaštva i izražavanja. Neke od postignutih kompetencija:
  - razvoj pozitivnih emocionalnih stanja, osjećaja ugode, opuštenosti, veselja, kroz bavljenje likovnim i stvaralačkim aktivnostima
  - razvoj pozitivne slike o sebi kao stvaralačkom biću koje aktivno stvara i sudjeluje u procesima
  - stvaranje bolje slike o sebi kroz procjenu uspješnosti, osvještavanja u čemu je dobro, samovrednovanje
  - razvoj tolerancije, uočavanje i poštivanje različitosti drugih, poštivanje tudiših prava, želja, potreba, prostora, načina izražavanja, mogućnosti, ideja

- razvoj kooperativnosti u skupnom radu i aktivnostima, prihvatanje sugestija drugih, dogovaranje, vrednovanje i procjena zajedničkih postignuća i uspješnosti
- osvještavanje JA TO MOGU
- razvoj vještina timskog rada i suradništva
- usvajanje osnovnih pojmoveva i znanja o poduzetništvu(razvoj poduzetničkog duha i prepoznavanje prilika, stvaranje navika upravljanja novcem u smislu planiranja i štednje za neki cilj)
- razvoj vlastitog senzibiliteta za umjetnički izričaj
- razvoj osjećaja za lijepo i estetiku
- razvoj likovnog senzibiliteta za različita likovna sredstva i materijale
- razvoj osjetljivosti za likovne kombinacije i tehnike
- razvoj likovne invencije, imaginacije i kreativne apsorpcije
- razvoj divergentnog mišljenja

POSEBNI PROGRAM PREMA MONTESSORI PEDAGOGIJI

Odgojitelji: Đana Kačan / Lucija Herceg

U Mješovitu vrtićku skupinu „Sovice“ upisano je 22 djece. Od toga je 13 djevojčica i 9 dječaka. Svakodnevno se organizacija odgojno-obrazovnog procesa vrtića oslanjala na stvaranje poticajnog jezičnog okruženja te poticanje djece na raznolike socijalne interakcije s drugom djecom i odraslima. Što se tiče komunikacije na stranim jezicima, u skupinu je upisano troje djece koja su dvojezična, dvoje koja pričaju engleski i jedno dijete koje komunicira na španjolskom jeziku. Tako da djeca u igri imaju doticaj s novim jezicima. Svakodnevno je organizirano stvaranje poticajnoga matematičkog i prirodoslovnog okruženja, osnaživanje samoiniciranih i samoorganiziranih aktivnosti djece te osiguranje primjerene potpore odgojitelja u zoni sljedećeg razvoja djece. Kako se Montessori pedagogija sastoji od 6 područja tako je jedno od njih i matematika. Kako u mješovitoj skupini ima manje natjecanja, a time i uzroka sukoba nego u grupama djece iste dobi. Pribor je odabran tako da potiče razvoj djeteta u osobu. Sav pribor je postavljen tako da vodi dijete od jedne lakše prema sve težim vježbama, od konkretnog pribora prema apstraktnom, od jedne lakše prema zahtjevnijoj razini. Vježbe su izložene u prostoru prema tim načelima, prema njima je određen i slijed kojim se pokazuje djetetu. U svakoj pojedinoj vježbi javlja se jedna teškoća- ono novo što izvođenjem vježbe dijete može naučiti. Tako izoliranjem teškoća dijete lakše ovlađava potrebnom vještinom i lakše nauči ono što ga vodi dalnjem napredovanju. „Dijete mora imati

slobodu, slobodu da grijesni, slobodu da traži samo nađe ispravan način!“ (M. Montessori). Različita dob u grupi omogućuje raznovrsnost poticaja i socijalnih kontakata. Tako u Montessori skupini: starija djeca pomažu mlađoj, mlađa djeca promatraju djelatnost starije djece i pokušavaju isto, mlađa djeca traže zaštitu starije djece, starija djeca preuzimaju odgovornost.

SREDNJA VRTIĆ

Odgojitelji: Irena Šmit / Jadranka Artuković

Opće informacije

U ovoj pedagoškoj godinu u skupinu je upisano 24 djece (12 dječaka i 12 djevojčica). Od toga 6 djece s posebnim potrebama i jedno dijete s teškoćama u razvoju.

Specifični ciljevi djelovanja odgojne skupine odnosili su se na socio-emocionalni razvoj, spoznajni razvoj, govorni razvoj, motorički razvoj te sigurnost i zaštitu djece.

Na socio-emocionalnom planu postignuta je povezanost i homogenost skupine, potpuna adaptacija sve djece, što je naročito bilo vidljivo u prihvaćanju stalnih promjena i izmjena odgojitelja. Jako puno smo radili na toleranciji, prihvaćanju pravila, razvoju empatije. Vidljivi su rezultati u načinu igre, boljoj kontroli agresivnih ponašanja, te boljoj komunikaciji i suradnji među djecom.

Na području spoznajnog razvoja ponuđene su raznovrsne aktivnosti koje doprinose početnom čitanju i pisanju, matematičkim osnovama, usvajanju novih pojmoveva i činjenica vezanih uz društvene događaje, godišnja doba, životne situacije, zaštite prirode, a posebno u očuvanju vlastitog zdravlja i zdravlja drugih. Kroz projekt eksperimentiranja s bojama razvijali smo logičko mišljenje i zaključivanje, te predviđanje reakcija.

Zadaci na području govornog razvoja išli su u smjeru bolje verbalizacije potreba i želja, verbalizacije situacija te istodobno likovno izražavanje istih. Uočene su gorovne poteškoće (većinom razvojne) dok je za neke potrebna suradnja s logopedom te upute za dodatnim stručnim radom. Osobito zadovoljstvo osjetile smo rezultatom postignutim sa djetetom koji ima selektivni mutizam a koji je uz našu podršku i stalne poticaje počelo verbalizirati svoje potrebe, želje i osjećaje te počinje i samo inicirati sve češću komunikaciju.

S obzirom na dob djece nastojalo se planirati i realizirati što više aktivnosti koje potiču tjelesni i psihomotorni razvoj. Brojnost i redovita prisutnost, kao i izrazita živahnost i pokretljivost većine djece

potaknula nas je u većem angažmanu i kreiranju aktivnosti i sadržaja koji omogućavaju bolju kontrolu i spremnost u krupnoj i finoj motorici, te preusmjeravanje energije

I STARIJA VRTIĆ

Odgojitelji: Anita Mošmondor / Marina Tafra

Kroz odabranu temu našeg mikro-kurikuluma cilj nam je bio raditi na samostalnosti djece, na razvoju govora, samomotivaciji i rješavanju problema. Također je u fokusu bilo usavršavanje grafomotorike te stvaranje i poticanje interesa za pisanje i čitanje slova i brojeva. Od kompetencija za cjeloživotno učenje glavnii zadaci bili su usmjereni na razvoj komunikacije na materinskom jeziku, sposobnosti izražavanja i tumačenja misli, osjećaja i činjenica usmenim i pismenim putem te na razvoju predmatematičkih vještina kao i poticanje socijalne i građanske kompetencije te osjećaja za inicijativu, kulturnu svijest i izražavanje kroz iskustva i osjećaje poput glazbe, književnosti te vizualnih i izvedbenih umjetnosti.

Smatramo da smo u realizaciji postavljenih ciljeva uspjeli vodeći se prije svega interesom djece i uvažavajući njihove individualne razlike, a samim time i sposobnosti. Poticući razvoj rane pismenosti uz svladavanje različitih vještina i znanja predškolska djeca su dobila temelj za polazak u školu, a mlađi koji ostaju još godinu dana u vrtiću uz svoje starije prijatelje bili su motivirani učiti kroz igru i zabavu ugledajući se prije svega na onu djecu koja su zadatke uglavnom svladavala bez većih poteškoća. Uočili smo napredak kod svakog pojedinog djeteta naše skupine u svim područjima razvoja.

II STARIJA VRTIĆ

Odgojitelji: Paulina Čizmešija / Davorka Livić

U skupinu je upisano 27-ero djece, 17-ero djece su školski obveznici i s njima se provodio program predškole. Od njih 17, troje djece je dobilo odgodu od odlaska u školu na zahtjev roditelja.

Tijekom ove pedagoške godine pokušali smo ostvariti ciljeve koje smo zadali na početku godine. Kroz odgojno-obrazovni rad i pomno planiranje aktivnosti nastojali smo utjecati na cjelokupni razvoj djeteta (motorički, socio-emocionalni, spoznajni, govorno – jezični), te razvijati njegove kompetencije, osobito one koje su važne za polazak djeteta u školu (komunikacija na materinskom jeziku, matematička kompetencija, digitalna kompetencija, učiti kako učiti, socijalna i građanska kompetencija, inicijativnost i poduzetnost, kulturna svijest i izražavanje). Kroz cijelu godinu bavili smo se projektom „Ekologija u radu s djecom predškolske dobi“.

Kroz razne aktivnosti uspješno smo ostvarili većinu zadanih ciljeva. Kroz humanitarnu akciju učili smo i razvijali svijest o drugima ljudima (treba pomoći onima koji su u nevolji). Također smo kroz naš projekt razvijali svijest o našoj planeti i kako i na koji način joj pomoći da ostane zdrava i čista, te što mi možemo učiniti za Zemlju i prirodu. Učili smo kroz igru tko sve živi na našoj planeti, što je sve potrebno da bi ljudi i biljke ostali zdravi. A isto tako smo naučili kako se zove znanost koja se bavi očuvanjem naše prirode. Djeca su pokazala veliko znanje o ekologiji koje smo mi ponovili i proširili za neke nove spoznaje. Provodili smo niz radnih aktivnosti kao što je svakodnevno pospremanje i uređivanje sobe dnevnog boravka – prostora u kojem najviše boravimo, uredili smo u suradnji cvjetnjak na našem dvorištu – posadili cvijeće, začinsko bilje, jagode i grah. Zimi smo od PNM-a hranilice za ptice, te za izradu poklona za roditelje za blagdane i dekoriranje prostora. U sklopu projekta bavili smo se važnosti održavanja osobne higijene, zdrave prehrane, vježbanja i boravka na zraku za očuvanje zdravlja.

Dio djece sudjelovao je u Likovnom natječaju „Velikani hrvatske prošlosti“. U suradnji s lokalnom zajednicom, konkretno Mo-fitom – fitnes centrom, povodom Valentinova, postavljena je izložba dječjih likovnih radova na temu „Ljubav“.

MJEŠOVITA VRTIĆ

Odgojitelji: Stela Braum / Ivanka Marki

U mješovitu vrtičku skupinu upisano je 25 djece, 12 djevojčica i 13 dječaka. Naziv skupine ostao je od prošle godine nepromijenjen - „Iskrice“.

Novoupisanih u odnosu na prethodnu godinu je 9 (prijelazi iz jaslica i s drugih objekata). Specifičnost skupine je mješovita dob djece od 2,5 – 7 godina; dva para braće i sestara; te jedno dijete s TUR i dvoje s PP. Tijekom čitave radne godine provođen je program predškole za 7 školskih obveznika.

Specifični ciljevi i strategije djelovanja odgojne skupine odnosili su se na sva područja razvoja – socio – emocionalni, spoznajni, govorno – jezični i motorički. Važno je naglasiti veliki raspon razvojnih kompetencija prema razlikama u dobi djece (2-7) na kojima smo radili.

Moto skupine potaknut je pričom o sloniću Elmeru, a vidljiv je djeci svakodnevno na plakatu koji su sami izradili: Ja sam drugačiji, ali to je OK. Moji me prijatelji vole.

Sva djeca, ne samo školski obveznici, potaknuti su na usvajanje predčitačkih i predmatematičkih vještina; usvajanje novih pojnova i činjenica vezanih uz društvene događaje, godišnja doba, životne situacije, zaštitu prirode (ekologija i energetika), očuvanje vlastitog zdravlja i okoliša...

Da smo bili uspješni pokazuje činjenica da su se svi šk. obveznici upisani u prvi razred.

U sklopu našeg projekta realizirano je i nekoliko manjih podtema: JA – dijete/ moja obitelj/ moj vrtić/ moj grad/ moja domovina/ svijet koji me okružuje

Realizirali smo i manje projekte: likovnost, zdravlje, ekologija, prapovijesno doba i svemir. Djeca su pokazivala velik interes za te projekte, ali i roditelji, kada su vidjeli naše uratke pa su često pitali i što nam je potrebno i što trebaju donijeti.

Iako nam nije bilo moguće koristiti dvoranu tijekom cijele radne godine, razvoj tjelesnih i psihomotornih vještina poticali smo na drugačije načine i u prostoru sobe ili na dvorištu.

SMJENE JASLICE

Odgojitelji: Tanja Rudan / Kata Šarić

U skupinu je upisano 16 djece, 8 djevojčica i 8 dječaka.

Specifični ciljevi i strategije djelovanja odgojne skupine odnosili su se na spoznajni razvoj, razvoj komunikacije, socio-emocionalni razvoj, motorički razvoj kao i sigurnost djece. Na području spoznajnog razvoja odgojiteljice su se vodile obzirom na potrebe i interese djece.

Ponuđene su aktivnosti koje su poticale na baratanje, isprobavanje i istraživanje poznatih i nepoznatih materijala, predmeta i pojava, odnosno cjelokupne okoline sa svim osjetilima, razvijanje sposobnosti rješavanja problema. Također, provedeni su i projekti „Kukci“, „Proljetnice i livadsko cvijeće“, „Promet“ te „Istraživanje zvuka“. Aktivnosti vezane za područje govornog razvoja išle su u smjeru verbalizacije dječjih potreba i želja, imenovanje predmeta i radnji. Uočene su govorne poteškoće kod neke djece te je bila potrebna suradnja s logopedom. Također, djeci su bile ponuđene i aktivnosti za razvijanje i ostalih načina izražavanja – glazbom, pokretima, likovnim sredstvima te i njihovom kombinacijom. Vidljivi su rezultati i napredak u svim aspektima komunikacije. Na socio-emocionalnom planu postignuta je potpuna adaptacija sve djece. Kod sve djece je vidljiv osjećaj povjerenja i sigurnosti, samopoštovanja, osjećaj pripadanja odgojnoj skupini, sposobnost za druženjem, dogovaranjem i suradnjom, empatija prema ostaloj djeci, spremnost da se igračka i ostale stvari podijele s drugima, samostalnost (u oblaženju i svlaženju, obuvanju i izuvanju, u održavanju zajedničkog prostora, u održavanju osobne higijene, u jelu), prihvatanju pravila. Motorički razvoj ostvarivao se kroz aktivnosti koje su omogućavale bolju kontrolu i spretnost u prirodnim i složenim oblicima kretanja, kao i u finoj motorici. Sve epidemiološke mjere su se poštivale što je vidljivo i u podatku da

skupina nije niti jednom bila u samoizolaciji te nije bila pojava zaraze Covida-19. Također, u skupini nije bilo ozbiljnih ozljeda i bolesti.

SMJENE VRTIĆ

Odgojitelji: Milica Mrkaić Domijan / Josipa Culej

U ovoj pedagoškoj godini u skupinu je bilo upisano 27 djece, 10 nove djece. Tokom školske godine se ispisao troje djece, tako da je na kraju pedagoške godine bilo upisano 25 djece. Troje djece su predškolci i svi odlaze u školu.

Specifični ciljevi su bili razvoj senzibiliteta za različite likovne tehnike i materijale, razvoj fine motorike, razvoj pozitivne slike o sebi.

Ciljevi su bili ostvarivani poznavajući potrebe i psihofizički razvoj djece, poticali smo i ključne kompetencije:

- razvoj pozitivnih socio-emocionalnih stanja: pripadanje skupini, sigurnost, privrženost
- razvoj kontrole emocija i uspostava emocionalne stabilnosti: tješenje, samoregulacija
- razvoj samostalnosti u svakom pogledu: jelo, higijena, igra, istraživanje
- razvoj koordinacije i ravnoteže pri pokretu i u kretanju
- razvoj fine motorike šake, naglasak na pravilnom držanju olovke, kista, škarica
- razvoj taktilne percepcije: strukture, prirodna sredstva, oblikovanje, veličine, materijali
- razvoj prostorne percepcije: kretanje, snalaženje, orijentacija
- razvoj slušanja i razumijevanja govora, artikulacije glasova
- razvoj glazbenog pamćenja
- razvoj likovnog senzibiliteta za različite likovne tehnike i materijale

POSEBNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Odgojitelji: Iva Rozner / Danijela Ančić

Odgojna skupina „Balloons“ broji 20 djece, od toga 8 djevojčica i 12 dječaka. Broje djece školskih obveznika iznosio je 8, od toga nitko nije dobio odgodu od škole.

Total physical response (eng., skraćeno TPR), u slobodnom prijevodu „potpuni tjelesni odgovor“ je metoda učenja stranog jezika.

Metoda TPR nije jedini pristup koji se koristi u predškolskom poučavanju engleskog jezika, ali je svakako jedan od najvažnijih i treba ga kombinirati s drugim metodama i tehnikama. Prednost TPR metode:

*Djeca se vole kretati - za TPR ne treba biti posebno spretan, odlično se koristi u skupinama djece različitih sposobnosti, čak i s djecom s poteškoćama. Dobro je za djecu koja moraju biti aktivna tokom nastave. Vrlo je popularna u radu s početnicima i malom djecom, ali se može koristiti neovisno o dobi i znanju.

*Djeca su potpuno uključena - mogu se koncentrirati samo na jednu stvar: pokazuju/ odgovaraju na ono što su čuli. Još nisu pod pritiskom progovoriti na stranom jeziku. Svako dijete prije nego spontano progovori stranim jezikom mora osjetiti unutarnju spremnost.

* TPR metoda može biti sastavni dio bilo koje lekcije engleskog jezika, posebno na početnoj razini učenja. Metoda priznaje tzv. „tih period“ u kojem dijete upija novi jezik i još nije u stanju samostalno govoriti. Krajnji cilj metode je razvoj govorne tečnosti.

*Jedna od najvećih prednosti korištenja TPR metode u predškolskim skupinama je neovisnost o tekstu, sadržaj može biti uglavnom usmen. To znači da dijete ne mora znati čitati da bi moglo sudjelovati. Od njega se traži da izvede radnju prema verbalnoj uputi odgojitelja. Kada se kreće na više razine učenja, mogu se koristiti tekstovi i slikovni materijali. Djeca mogu pokazivati različite pojmove, spajati ih u parove, izvoditi pokrete na zadani riječ kada se čita priča ili glumiti.

*Odgojitelji i učitelji koji koriste metodu TPR obično je koriste paralelno s drugim metodama i raznovrsnim aktivnostima, najčešće prilikom učenja novih riječi. Jednostavne motoričke aktivnosti ne traže puno pripreme.

Integriranjem metoda učenja stranog jezika u svakodnevne rutine skupine, djeca će biti od početka uključena u jezik i odmah će na njega reagirati. Vrlo brzo će spoznati da puno toga razumiju i na tome će graditi samopouzdanje. Velika prednost TPR je njegova pristupnost, životnost i privlačnost. Kratke motoričke aktivnosti, integrirane s drugim vrstama aktivnosti mogu biti vrlo motivirajuće i jezično korisne. Pažljiv odabir sadržaja jezika prezentiran putem motoričke aktivnosti na početnoj razini, u potpunosti je opravдан. Mnoga djeca dobro reagiraju na motoričke aktivnosti koje se mogu koristiti i kao pomoć u pamćenju. Većina igara u skupini je, svjesno ili nesvjesno, zapravo bazirana na principima TPR metode.

VRBANI

MJEŠOVITA JASLIČKA

Odgojitelji: Ivanka Bandalo / Ana Marija Levatić

U skupinu „Balončići“ upisano je šesnaestero djece, od toga 10 djece od prošle pedagoške godine (2020-2021.) i šestero novo upisane djece. Djeca su u dobi od 2 godine do 3,6 od toga je 10 djevojčica i 6 dječaka. Tijekom godine dolaznost djece varira, u prosjeku ima 13 ero dolazeće djece.

Plan i program skupine formirao se prema dječjim interesima, obilježavanjem bitnijih datuma te praćenje zbivanja koja nas okružuju, poticalo se prvenstveno dječji razvoj na svim segmentima.

S obzirom na dob, najviše se poticao razvoj samostalnosti, jačanje dječjih kompetencija, poticanje na igru i učenje, samostalno rješavanje problemskih situacija, poticala se kreativnost, istraživanje i stvaralaštvo, poticao se govor učenjem novih pojmoveva i pjesmica te motoričke sposobnosti.

Kroz projekt skupine : „Poticanje razvoja govora djece jasličke dobi kroz pokretne igre“ najviše se radilo na:

- Razvoju govora, bogaćenje rječnika, usvajanje novih pojmoveva, artikulaciju glasova
- Razvoju komunikacijskog sustava: neverbalni, verbalni i simbolički
- Razvoju različitih oblika izražavanja
- Razvoj stvaralaštva, poticanje dječje mašte
- Razvoj pažnje, koncentracije i pamćenja
- socijalna interakcija s vršnjacima, poticanje zajedništva i osjećaja pripadanja skupini
- Razvoj pojma o sebi
- Razvoj pozitivne slike o sebi
- Tjelesni i psihomotorni razvoj

POSEBNI PROGRAM RANE STIMULACIJE OSJETILA I POTICANJA SENZORNE INTEGRACIJE

Odgojitelji: Nikolina Sivec / Snježana Stojanović

U grupu je upisano 16-tero djece, od toga 56,25% dječaka i 43,75% djevojčica. Od ukupnog upisanog broja djece, prisutnost djece je bila najmanje 43%, a najveća 93,75%, dok je prosječna dolaznost bila 87,5%.

Od planiranih specifičnih ciljeva i strategija djelovanja za skupinu u ovoj pedagoškoj godini ostvareno je:

1. osobna kompetencija

- sva djeca: zna svoje ime; poznaje dijelove tijela; prepozna se u ogledalu i na slici; pokazuje svoje osjećaje; može kratko pričekati na red i zadovoljenje potreba; samostalno jede i piće (izuzev T.N.).
- starija djeca i dio mlađe djece: navlači kapu, zna je li dječak ili djevojčica; slobodno i s povjerenjem pristupa drugima; navlači cipele; oblači jednostavnije predmete; zna o potencijalnim opasnostima u okolini; zna što je prihvatljivo i dozvoljeno ponašanje, a što nije.
- starija djeca: počinje se vrednovati: dobar, loš, lijep, ružan; koristi zamjenicu ja; samostalno usmjerava ponašanje samogovorom; koristi vilicu; kontrolira fiziološke potrebe.

2. socijalna i građanska kompetencija

- sva djeca: pokazuje osjetljivost na emocionalna stanja drugih (empatija); pokazuje vlastitu krivnju za nešto samo ako netko to istakne; rutinski slijedi neka pravila skupine. (izuzev T.N. koji nije savladao niti jednu planiranu socijalnu i građansku kompetenciju)
- starija djeca i dio mlađe djece: upozorava na nepoštivanje pravila; pomaže manjima u skupini i odraslima u obavljanju jednostavnijih zadataka; ima razvijene socijalne vještine - slijedi upute, traži i pruža pomoć.
- starija djeca: ima razvijene socijalne vještine - predstavlja se, odgovara na pitanja.

3. inicijativnost i poduzetništvo

- sva djeca: iskazuje znatiželju za zbivanja oko sebe: u istraživanju neposredne okoline, u socijalnim kontaktima (izuzev T.N.), prema novim igram; pokazuje interes za novo i drugačije; motivirano je za samostalno obavljanje aktivnosti (izuzev T.N.).
- starija djeca i dio mlađe djece: pomaže pospremiti svoje stvari.
- starija djeca: želi završiti ono što radi; zainteresirano je za uspjeh u onome što radi.

4. spoznajni razvoj općenito, matematička kompetencija i kompetencija u prirodoslovju i tehnologijama

- sva djeca: opaža svijet oko sebe dodjom, propriocepцијом, vestibularnim osjetom, sluhom, vidom, okusom i njuhom; prepozna osnovna svojstva predmeta neposrednim baratanjem, slušanjem, doživljavanjem; usmjerava pažnju

zadržavanjem pogleda, pokazivanjem; prepoznaće nekoliko boja (izuzev T.N.); pridružuje parove istih sličica (izuzev T.N.).

- starija djeca i dio mlađe djece: sudjeluje u zajedničkim aktivnostima do 10 min; pamti i reproducira pjesmice; ponavlja rečenicu od 3-4 riječi; svrstava predmete po jednoj osobini; razlikuje jedan od mnogo, 1 od 2; prepoznaće, razlikuje i imenuje biljke, životinje i predmete iz okoline; sastavlja cjelinu od 2-3 dijela;
- starija djeca: koristi riječi za označavanje vremena; igra se igre pretvaranja; razumije količinu do 3.

5. učiti kako učiti

- sva djeca: pozitivno reagira na vanjske poticaje (motivatore) za spoznavanje i učenje, traži informacije od odraslog.

6. digitalne kompetencije

- sva djeca: prepoznaće osnovne pojmove: računalo, telefon, fotoaparat, video, televizija, radio.

7. kultura svijesti i izražavanje

- sva djeca: sluša glazbena djela i povezuje ih s pokretom; svira na malim instrumentima; pokazuje interes i želju da se ista glazba ponovo čuje; sluša glazbena djela i povezuje ih s pokretom; svira na malim instrumentima.
- starija djeca i dio mlađe djece: pamti nekoliko melodija i ponavlja ih; pjeva glazbena djela.
- starija djeca: može imitirati jednostavan ritam.

8. komunikacija na materinjskom jeziku

- sva djeca: sluša i razumije govor odraslih; izvršava jednostavne radnje; pokazuje predmete i radnje na slikama; ponavlja riječi koje čuje (izuzev T.N., J.A. I M.J.); imenuje pomoću onomatopeje; zna svoje ime.
- starija djeca i dio mlađe djece: imenuje predmete iz neposredne okoline; koristi rečenice; rabi negacije; riječima traži jesti i piti; govori o sebi u trećem ili prvom licu jednine; sluša kratke priče, prepoznaće i pokazuje likove u knjizi.
- starija djeca: pravilno se koristi zamjenicama; koristi množinu; vodi jednostavne razgovore; upotrebljava pridjeve (veliki, mali, lijep, dobar).

9. motoričke kompetencije

- mlađa djeca: razvijanje i usavršavanje osnovnih motoričkih sposobnosti (koordinacija, ravnoteža, preciznost, brzina) (izuzev L.D., J.A., M.J.,T.N.);
- starija i dio mlađe djece: usavršavanje osnovnih oblika kretanja (hoda, saginje se,

hoda uz i niz stepenice, udara i gura loptu nogom, hoda postrance i unazad); preciznija opća senzomotorika (pretače, presipava, zabija čavliće, oblikuje tijesto, umeće oblike u utore, gradi toranj u skladu s dobi, koristi se škarama, odvrće i zavrće); preciznija grafomotorika (oponaša šaranje olovkom, uzima predmete pincetnim hvatom, precrta krug)

I SREDNJA VRTIĆ

Odgojitelji: Jasminka Vedak / Zrinka Lajh

U skupini je upisano 19,-ero djece, prosječno dolazeće djece je 15.

Kao nastavak na proteklu pedagošku godinu intenzivirali smo rad na socio emocionalnom razvoju djece, što smo ukomponirali u nekoliko mini projekata skupine, npr.o bojama : boje, duga, emocije,..

: to sam ja, moja obitelj, mi kao zajednica (skupina)

: bajke: Tri praščića, Crvenkapica, Snjeguljica (izražavanj emotcija u dramatizaciji bajke, izražavanje i prepoznavanje emotcije gestom, mimikom, bojom i modulacijom glasa, proigravanje bajke stolnim figurama uz prikaz odnosa među likovima, emotcije likova, dijeljenje emotcija.

U proljeće smo mini projektima o pticama, a kasnije i livadnim kukcima produbili dječji interes , proširili spoznaju, učvrstili znanje o životinjskom svijetu.

Više puta smo intervenirale u promjeni i organizaciji prostora, oformili drugačije centre igara (voćarna, pekarna, trgovina poklonima, liječnika,..) te nadopunjivali istraživalački centar raznim materijalima (prirodnine, pjesak,kinetički pjesak, knjige, časopisi, enciklopedije o bilnjom i životinjskom svijetu, mikroskopi, povećala i sl. Te promjene su izazvale veći aktivitet i znatniju zaintresiranost većine djece. Za interes za slova i predčitalačke vještine su pripremljena različita sredstva (taktilna slova abecede, nadopunjajke, labirinti s različitim temama,..za što pokazuju veći interes petogodišnjaci.

Budući da slijedeće pedagoške godine naša skupina ima petero predškolaraca , a smješteni smo u okruženju jasličkih skupina bilo bi poželjnije promijeniti sobu dnevnog boravka kako bi im mogli omogućiti ne spavanje i eventualno u to vrijeme pripremu za školu. I nadalje očekujemo pomoći i suradnju psihologa vezano uz potrebe dječaka, kao i intenzivniju suradnju s njegovim roditeljima.

II SREDNJA VRTIĆ

Odgojitelji: Aleksandra Kralj / Maca Metelko

Skupina broji 20 djece od kojih je 12 dječaka i 8 djevojčica. U skupinu je upisano i dijete s TUR. Dolaznost je visoka, prosječno 16-18 djece. Dobna skupina 4-5 godina.

Kurikulum skupine planiran je prema razvojnim zadaćama iz kojih su proizašli ciljevi koje smo postavile i planirale na početku pedagoške godine. Aktivnosti i sadržaji koji su bili planirani u programu za ovu ped.god. pratili su interes i mogućnosti djece kroz sva područja razvoja. U skladu s time smo za poticanje TJELESNOG RAZVOJA provodili svakodnevne tjelovježbe, aktivnosti na boravku na zraku i prostoru hodnika, kroz razne igre s pravilima, štafetne igre, igre spretnosti, igre loptom i sl.

U sklopu projekta skupine „DIJETE, SLIKOVNICA I DRAMSKI IZRIČAJ“, djeci smo svakodnevno čitali slikovnice i priče s naglaskom na „Ježevu kućicu“ s čijom smo dramatizacijom (s djecom u glavnim ulogama) zaključili ped.god 2021./2022. i prezentirali projekt roditeljima.

Kroz razne dramatizacije poticali smo RAZVOJ GOVORA, te dijalog kroz scenske igre i čitalačke improvizacije uz pružanje ispravnog govornog primjera.

Također LIKOVNIM izričajem, djeca su izražavala svoj doživljaj priča i obilježavali smo i sve ostale teme vezane uz doba godine (prigodno).

Dječji likovni radovi redovito su bili izloženi na hodniku ispred SDB, kao i na panou u sobi. Djeca su redovito svojim radovima tematski ukrašavala stup koji se nalazi ispred naše SDB, a sklopu estetskog uređenja prostora.

U suradnji s roditeljima djeci smo omogućili svakodnevno korištenje i dostupnost likovnih sredstava i materijala.

Poseban naglasak stavili smo na poticanje SOCIO-EMOCIONALNOG RAZVOJA, razvoja empatije i na sposobnost izražavanja emocija.

Često smo kroz dramatizacije ponavljali situacije koje su se događale u skupini te tako vježbali rješavanje sukoba, a kroz razne socijalne igre vježbali smo izražavanje pozitivnih emocija i komplimenata jedni drugima. Djeca su odlično prihvatile takav način učenja i izražavanja što se očitovalo kroz pozitivnu promjenu ponašanja kod neke djece.

Kroz cijelu ped.god. djeci su stalno dostupni materijali i sredstva za poticanje ISTRAŽIVAČKO-SPOZNAJNOG RAZVOJA. Važne spoznaje i zaključke djeca su mogla samostalno uočavati i donositi kroz promatranje vrta u kojeg smo prenamijenili dotrajali pješčanik. Potrebna sredstva za tu prenamjenu, na razini objekta, prikupili smo u suradnji s roditeljima.

I MJEŠOVITA VRTIĆ

Odgojitelji: Kristina Slogar / Veronika Đurinić

Skupina broji 21 upisano dijete, od toga 11 djevojčica, 10 dječaka. Troje je predškolaca, pet petogodišnjaka te trinaest tro i četverogodišnjaka.

Plan i program unutar skupine zasnivao se na mnoštvu mini projekata koji su slijedili interes djece, društvena događanja, zbivanja u prirodi, sportska događanja te sigurnosno-zdravstvenu situaciju u skupini. Polazište i namjena bila nam je doprinijeti razvoju dječjih kompetencija putem iskustva igre i učenja u zajednici vršnjaka, poticati kreativnost i aktivitet na osobnoj i grupnoj razini, istraživanje i stvaralaštvo. Obzirom na specifičnost i veliki dobni raspon skupine posebno se radilo na socijalizaciji, međusobnoj toleranciji i prihvaćanju, pravima i pravilima, potičući razvoj emocionalne i socijalne sigurnosti.

Projektom likovnost kao poticaj za razvoj pozitivne slike o sebi doprinosilo se: razvoju motoričke kompetencije (posebno fine);

- Poticala se inicijativnost, aktivitet i kreativnost
- Razvijala se svijest o vlastitim sposobnostima i mogućnostima te interes za boje i različite tehnike likovnog izražavanja
- Uočavanje i poštivanje prirodnih ljepota i kulturnih dobara
- Poticao se razvoj osnovnog vokabulara te stvarale mogućnosti zajedničkog doprinosa u radu

Samim tim rastao je interes i svijest o važnosti zajedničke igre, druženja, dijeljenja međusobnog poštivanja i uvažavanja. Vodeći se mikro kurikulumom skupine, dječjih potreba, poteškoćama i problemskim situacijama unutar skupine, usmjerili smo i naše stručno usavršavanje, putem stručne literature, webinara, predavanja i stručnih TV-emisija; isto tako i razmjenom iskustava sa kolegama i kolegicama te članovima stručnog tima.

II MJEŠOVITA VRTIĆ

Odgojitelji: Nives Kaličanec Forjan / Martina Vida Bodor

Socio - emocionalni razvoj i razvoj ličnosti:

- Prihvaćanje različitosti
  - Kroz problemske slikovnice, uočavanje različitosti i sposobnosti predstavljenih kao prednosti, isticanje jakih strana svakog pojedinca, upoznavanje s različitošću

- Razvijanje empatije
    - Kroz pružanje vlastitog primjera, pohvalu i nagradu za primjereno ponašanje, provođenje sportskih i natjecateljskih aktivnosti
  - Učenje nenasilnog rješavanja sukoba
    - Kroz poticaj na razgovor, slobodno izražavanje emocija i razumijevanje različitosti znatno su smanjeni fizički sukobi među djecom
  - Razvoj pozitivne slike o sebi
    - Kroz projekt “Moje tijelo” (uočavanje vlastitih sposobnosti, doživljaj sportskih uspjeha, različitosti prikazane kao prednosti), i omogućavanje doživljaja uspjeha kroz realizaciju svakodnevno ponuđenih aktivnosti
  - Razvoj samostalnosti
    - Rad na usavršavanju stečenih životno praktičnih aktivnosti te usvajanje novih
- Spoznanji razvoj:
- Usvajanje pojmova i uočavanje veza i odnosa među predmetima i pojavama
  - Razvoj kritičkog mišljenja i poticanje na samostalno rješavanje problema
    - Nuđenje poticaja koji odgovaraju dobi, interesu i sposobnostima pojedinaca; poticaji koji omogućuju ulazak u “zonu sljedećeg razvoja”.
  - Poticaj na logičko zaključivanje
    - Logički zadaci, matematički zadaci, zagonetke, dječji sudoku, slikovnice - zaključivanje pouke djela... Sredstva izrađivana prema tjednim planovima i planiranim sklopovima aktivnosti.
  - prematematičke kompetencije
    - Izrađeni poticaji : matematičke kartice – uparivanje pisanog oblika broja i količine, matematički memory, matematički domino, zadaci s geometrijskim oblicima, didaktička sredstva za prostornu orientaciju, didaktička sredstva za uočavanje odnosa veličina. Sva sredstva izrađena prema tjednim planovima i planiranim sklopovima aktivnosti.
  - početno čitanje i pisanje

➤ Bogaćenje centra slikovnica, izrada slikovnih aplikacija uz tekstualne oznake, grafomotoričke vježbe, aktivnosti za razvoj fine motorike šake i prstiju, poklapaljke sa slovima, uočavanje početnog glasa u riječi.

Gовор, комуникација, израђавање и стваралаштво:

- monološki говор (описивање, приčање, препричавање, представљање)
  - дигалошки говор (у комуникацији, игри, активности)
  - богаћење речника доživljавањем и разумевањем литерарних дијела и сценске уметности, тематске литературе
  - потicanje правилног изговора
- Сликовне апликације, плакати, сликовнице и приče, бројалице, игре речима, уочавање риме, драматизација
- ликовно израђавање кроз све ликовне технике
- Коришћене разноврсне ликовне технике и средства

Тјесни и психомоторни развој:

- тјеловежба за разглабавање свих мишићних скупина
- natjecateljske igre
- игре с покретом уз правила
- фина моторика; графомоторика

➤ Кроз наставак пројекта „Тјело у покрету“ подржавање природних облика кретања, усавршавање дјететових психомоторних способности, освјештавање властитих способности, развој и јачање свих мишићних скупина, усвајање правила, развој осјетила, активности за развој fine моторике шаке

I POSEBNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Odgojitelji: Antoneta Kantoci / Maja Perci Vrdoljak

III. мјешовита одгојна скупина „Hedgehogs“ проводи цједневни програм раног учења engleskog jezika od 1.9.2021 – 30.6.2022 godine. Odgojno – образовна скупина броји 22 upisane djece, 10 djevojčica i 12 dječaka. Tokom godine, просјечна долазност је 20 djece.

Tijekom pedagoške godine ostvarujemo mnoštvo planiranih ciljeva i ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje NKRPOO-a. Što se motoričkog razvoja tiče, gotovo svako dijete je savladalo osnovne oblike kretanja (stajanje na jednoj nozi, bacanje lopte jednom rukom...) te složenije motoričke vještine (stajanje na jednoj nozi, bacanje lopte jednom rukom...). Skupina pokazuje izvrsne rezultate u razvoju grafomotorike (držanje olovke, držanje pribora za jelo...) i precizne senzomotorike (rezanje po crti, zakopčavanje gumba...). Socio-emocionalni razvoj smo poticali na razne načine od razvoja svijesti o sebi, poticanja samosvijesti pa sve do razvoja samopoštovanja i samopuzdanja. Ono na čemu ćemo trebati još puno raditi je spoznajni razvoj. Osobito za pojedinu djecu, razvoj pažnje i koncentracije, dovršavanje započetog, razvoj stjecanja pojmove i međusobnih odnosa. Što se govorno – jezičnog razvoja tiče puno smo surađivali sa stručnim timom jer skupina ima više djece s Kroz pedagošku godinu često mijenjamo prostorni kontekst sobe dnevnog boravka, najčešće se vodimo interesom djece, ali kako stalno radimo izrazito interesantne i atraktivne teme koje su često izložene u prostoru prostor često mijenja raspored. Česte promjene su nam nit vodilja za daljnje promišljanje u unapređenje odgojno – obrazovnog procesa.

II POSEBNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Odgojitelji: Ana Maslać / Marija Kovačić

U 2. Mješovitu odgojnu skupinu upisano je 20 djece, tijekom pedagoške godine imali smo jedan ispis zbog preseljenja, završili smo sa 19 djece.

SPECIFIČNI CILJEVI I STRATEGIJE DJELOVANJA ODGOJNE SKUPINE:

MOTORIČKI RAZVOJ- provedene su aktivnosti kojima se potiče:

- razvoj osnovnih motoričkih sposobnosti (koordinacija, ravnoteža, preciznost, snaga, izdržljivost, fleksibilnost i brzina)
- razvoj osnovnih oblika kretanja (stoj na jednoj nozi zatvorenih očiju, bacanje i hvatanje lijevom i desnom rukom, hodanje uz pravilno držanje tijela, hvatanje iz svih visina dobačaja, hodanje uz pravilno držanje tijela, podizanje tereta do 2 kg, skakanje u vis, u dalj, sunožno)
- razvoj složenih motoričkih vještina (hodanje po gredi, preskakanje preko vijače, kolut naprijed i natrag, vođenje lopte, igra gumi-gumi)

- razvoj precizne senzomotorike (izvođenje preciznijih pokreta rukama, šakama, prstima i usklađivanje sa senzornim podacima, crtanje čovjeka s detaljima, rezanje škarama, oblikovanje papira)
- razvoj grafomotorike (pravilno držanje olovke, pritisak olovkom po papiru, sigurno povlačenje vodoravnih, okomitih i kosih crta, precizno povlačenje crta unutar omeđenog prostora, točno precrtavanje jednostavnijih oblika, geometrijskih oblika, uspješnije pisanje brojeva i slova)

SOCIO-EMOCIONALNI RAZVOJ- provedene su aktivnosti kojima se potiče:

- razvoj svijesti o sebi, svojim osobnim podacima i svojoj obitelji
- razvoj samosvijesti, samopouzdanja i samopoštovanja
- razvoj emocionalne stabilnosti (nošenje s frustracijama, kontroliranje emocija, osobito ljutnje i samoreguliranje ponašanja, razvijanje strpljenja)
- razvoj samostalnost i neovisnost (samostalnost u jelu, odijevanju, zakopčavanju dugmadi, vezanje vezica na cipelama, usvajanje kulturno-higijenskih navika)
- razvoj samozaštite (ponašanje u potencijalno opasnim situacijama i s opasnim predmetima, osnovna pravila u prometu)
- razvoj prosocijalnih ponašanja, empatije i tolerancije, uvažavanje drugih (dijeljenje prostora i igrački s drugima, pokazivanje osjetljivosti na emocionalna stanja drugih, iskazivanje brige za druge, nuđenje pomoći drugima, uključivanje druge djece u igru)
- razvoj moralnog rasuđivanja i odgovornosti (odgovorno ponašanje prema sebi, svom zdravlju i svojoj imovini, ali i drugim osobama, životnjama, biljkama i materijalnom okruženju)
- usvajanje pravila i učenje vlastitih prava (poticanje sposobnosti zastupanja svojih prava, poštivanje pravila grupe i uljudnih ponašanja u i van grupe)
- razvoj odnosa s vršnjacima, ali i odraslima (konstruktivno rješavanje problema, zastupanje sebe i svojih prava, stvaranje prijateljstava, poštivanje odraslih i prihvatanje suradnje)
- razvoj sposobnosti demokratskog odlučivanja (slobodno izražavanje svog mišljenja, prihvatanje različitih mišljenja)
- razvoj socijalne solidarnosti (osjetljivost za druge ljudе, pomaganje drugima)

SPOZNAJNI RAZVOJ- provedene su aktivnosti kojima se potiče:

- razvoj opažanja (svijeta oko sebe svim senzornim osjetilima)

- razvoj pažnje i pamćenja (dovršavanje započetih zadataka, usredotočenost na aktivnost, koncentracija na zadatak)
- razvoj sposobnosti temeljnih misaonih operacija (konzervacija, klasifikacija, serijacija i decentralacija)
- stjecanje pojmova i odnosa među njima (uočavanje uzročno-posljedične veze među pojavama i predmetima, razlikovanje točno-netočno, stvarno-nestvarno, razlikovanje i imenovanje boja, nijansi, geometrijskih oblika, korištenje pojmova za označavanje vremena, snalaženje na satu)
- razvoj početne matematike (uspoređivanje i imenovanje količina, dužina, težina, mehaničko brojanje do 30, razumijevanje logike osnovnih računskih operacija, brojanje od nekog broja unaprijed i unazad)
- razvoj informiranosti o svijetu oko sebe (biljnom i životnim svijetu, zanimanjima odraslih, materijalnim i duhovnim dobrima, prometnim sredstvima, reljefu i prirodnim pojavama)
- razvoj senzibiliteta prema okolišu
- kreativno izražavanje (glazba, likovnost)

GOVORNO JEZIČNI RAZVOJ- provedene su aktivnosti kojima se potiče:

- slušanje i razumijevanje govora
- izražavanje govorom (imenovanje i opisivanje, korištenje imenica, glagola, pridjeva, priloga i zamjenica, prepričavanje priča i događaja, formuliranje rečenice gramatički ispravno)
- razvoj predčitalačkih vještina (interes za čitanje i pisanje slova i brojeva, prepoznavanje prvog i zadnjeg glasa u riječi, rastavljanje riječi na glasove, sastavljanje glasova u riječ, prepoznavanje većine slova, poticati interes za pisano riječ, igre glasovima i slovima)
- razvoj interesa za učenje engleskog jezika
- poticanje slušanja sadržaja na engleskom jeziku, razumijevanje i usvajanje engleskog vokabulara

MJEŠOVITA VRTIĆ - PAS 1

Odgojitelj/Rehabilitator: Iva Bačani / Antonija Perić (Željko Lešković)

Skupinu pohađa 5 djece u dobi od 3 do 6 godina. Djeca su redovna u dolaženju u skupinu.

Socio Emocionalni razvoj- razvoj privrženosti i topline prema odgajateljima i ostalim odraslim osobama, tolerancija prema vršnjacima u skupini i na igralištu, prihvatanje pravila ponašanja u skupini, razvijanje socijalnih vještina (interes za vršnjake, spontano pokazivanje interesa za njihovu igru, spremnost na dijeljenje igračaka), razvoj igre.

Tjelesni i psihomotorni razvoj- razvoj grube motorike, raznovrsnost kretanja, razvoj fine motorike, bogaćenje senzoričkih iskustava kroz manipulaciju različitim materijalima, pravovremeno zadovoljavanje specifičnih senzoričkih potreba radi bolje regulacije.

Spoznajni razvoj- usvajanje funkcija didaktičkih sredstva, razvijanje simboličkog mišljenja kroz igru, razvoj interesa za nove sadržaje i sredstva, poticanje spontane imitacije.

Jezik, govor i komunikacija- razumijevanje jednostavnih verbalnih uputa, korištenje PECSa pri komunikaciji. Poticanje učestalosti iniciranja komunikacije prema odraslima i djeci. Vokalna i verbalna imitacija tijekom igre ili interakcije sa odraslima i vršnjacima, bogaćenje rječnika, razumijevanje jezika.

PROJEKT: IGRA

Smatrali smo kako je igra najprirodniji način za interakciju i učenje , kao i za razvoj svih ostalih kompetencija kod djece. Budući da su djeca sa PSA često u ponavljavajućim ili stereotipnim načinima igre željeli smo proširiti njihov interes i sposobnosti. Uvažavajući njihove individualne potrebe i sposobnosti razvijali smo igru kod svakog djeteta pojedinačno i u manjim skupinama. Kod sve djece se primjećuje napredak u igri. Kod nekih je napredak bio u funkcionalnom korištenju igračaka a kod nekoliko njih je došlo do zajedničke funkcionalne i simboličke igre. Svakodnevno smo radili na proširenju interesa u igri kroz različite ideje i materijale. Roditelji su primijetili napredak u tom području a to je dovelo do napretka i u ostalim područjima poput komunikacije, imitacije, interakcije sa odraslima i djecom.

Ovaj projekt vidimo kao kontinuirani razvojni proces koji će pomoći djeci u razvoju svojih potencijala.

MJEŠOVITA VRTIĆ - PAS 2

Odgojitelj/Rehabilitator: Martina Filipančić / Alieta Vojnović

U skupinu Leopardići uključeno je 5 dječaka s poremećajima iz spektra autizma u dobi od 3 do 6 godina.

VREDNOVANJE PO CILJEVIMA I STRATEGIJE DJELOVANJA ODGOJNE SKUPINE:

JEZIČNO-GOVORNI RAZVOJ: djeca su unaprijedila imenovanje, receptivni jezik, izražavanje, zahtijevanje te komunikacijske vještine u skladu sa svojim mogućnostima (verbalno, neverbalno, potpomognuti sustav komunikacije- PECS)

MOTORIČKI RAZVOJ: djeca su poboljšala senzomotorne i okulomotorne vještine

SPOZNAJNI RAZVOJ: djeca su naučila razne pojmove prema IOOP-u, razvijala pamćenje, pažnju i koncentraciju

SOCIO-EMOCIONALNI RAZVOJ: djeca su razvijala primjerene socijalne interakcije i socijalne vještine, naučila regulirati emocije te razvila samostalnost pri aktivnostima svakodnevnog života

INTERVENCIJE U PROSTORU I KONTEKSTU:

Prostor skupine je prilagođena djeci s poremećajima iz spektra autizma vizualnim rasporedima- dnevni raspored aktivnosti kroz dan, individualni rasporedi za svako dijete, ploče izbora motivatora te prvo-onda rasporedi. Također su aktivnosti pranja ruku i korištenja toaleta prikazane vizualno po koracima analize zadataka. Dvije police prilagođene su za radne sisteme (kutije sa zadacima i simbolima). Iz skupine smo periodično morali ukloniti manje igračke zbog oralnog istraživanja jednog dječaka, također periodično smo morale ukloniti i štapićaste predmete kojima su se dvoje dječaka stereotipno igrali što ih je ometalo u usvajanju aktivnosti skupine te je takav oblik igre poticao teškoće regulacije te dovodio do nepoželjnih ponašanja. Kutice za simboličku igru izmjenjivali smo- kutić kuhanja, doktora, frizera.

PROJEKT SKUPINE:

Projekt skupine je bio Socijalne priče kao pomoć u samoregulaciji, razumijevanju socijalnih situacija i smanjenju nepoželjnih ponašanja.

Svako dijete iz naše skupine je jedinstveno no ono što im je zajedničko kao djeci s poremećajem iz spektra autizma su teškoće pri samoregulaciji, razumijevanju socijalnih situacija te pribjegavanje nepoželjnim ponašanjima.

Osnovni cilj bio je smanjiti nepoželjna ponašanja, poboljšati regulaciju te pomoći djetetu da bolje razumije što se od njega očekuje u određenim (socijalnim) situacijama. Ciljevi su se odnosili na poticanje i razvoj komunikacijskih vještina, vještina regulacije, socijalnih vještina, samostalnosti,

osjećaja

sigurnosti

i

socijalizacije.

Planirane i ostvarene zadaće

Dvoje dječaka s kojima smo primjenjivali ovu vrstu podrške pokazali su smanjenje nepoželjnih ponašanja te poboljšanje samoregulacije čime su zadaće ostvarene.

MJEŠOVITA VRTIĆ - PAS 3

Odgojitelj/Rehabilitator: Endži Vrdoljak Skelin / Helena Vrhovac Pošta (Rina Bilotra)

Skupinu pohađa 5 djece.

PROJEKT: Razvoj socijalnih vještina kod djece predškolske dobi

Odabrali smo ovaj projekt zbog poteškoća koje djeca s poremećajem spektra autizma imaju u području razvoja socijalnih vještina. Cilj projekta je razvoj socijalnih vještina.

Kroz područje tjelesnog i psihomotornog razvoja na razvoju socijalnih vještina radili smo tako što su djeca trebala čekati na red, zajedno su slagali poligone u sobi, dodavali se loptom, kuglali, gađali u metu, klackali su se, igrali se lovice i sl.

Kroz područje socio-emocionalnog i razvoja ličnosti na razvoju socijalnih vještina radili smo tako što smo poticali regulaciju osjećaja (čekanje na red, izmjena s vršnjacima, paralelna igra, suradnička igra i sl.), poticali smo samostalnost u svakodnevnim životno-praktičnim aktivnostima, traženje pomoći i razvoj samopouzdanja.

Kroz područje spoznajnog razvoja na razvoju socijalnih vještina radili smo tako što su djeca slagala kocke zajedno, izmjenjivala red u spuštanju pikula, zajedno slagala puzzle i umetaljke, igrala igre s pravilima i društvene igre, listala slikovnice, igrala se štapnim lutkama i sl.

Kroz područje govora, komunikacije i stvaralaštva na razvoju socijalnih vještina radili smo tako što smo djecu podučavali primjerom zahtijevanju predmeta od vršnjaka, primjerom reagiranju na zahtjev vršnjaka, pozivanju u igru, traženju nastavka igre, primjerom odbijanju, odgovaranju na pitanja i sl.

Smatramo da je ovaj projekt izuzetno važan za djecu u našoj skupini te vidimo napredak kod svakog pojedinog djeteta u odnosu na početak ove pedagoške godine.

MJEŠOVITA VRTIĆ - PAS 4

Odgojitelj/Rehabilitator: Tihana Zamar / Josipa Blažević

U skupinu je upisano 5 djece.

Tema projekta pogodena je za djecu posebne skupine Gepardići (PSA IV) budući da je četvero od petero djece neverbalno te koriste potpomognutu komunikaciju u vidu simbola, PECS-a ili PODD komunikacijske knjige, a jedno dijete ima nekolicinu riječi sa značenjem međutim s nizom artikulacijskih teškoća te također lakše stupa u interakciju putem potpomognute komunikacije.

Uvođenje vizualne podrške kao sredstva potpomognute komunikacije je od iznimne važnosti, ne samo za potrebe projekta, već i za bolje funkciranje djece u svakodnevnom životu. Uvođenje vizualne podrške i potpomognute komunikacije se smanjila razina frustracije kod djece što će im znatno povećati kvalitetu svakodnevnog života, a ne samo njima nego i njihovim obiteljima.

Osim korištenja vizualne podrške velika pomoć u poticanju interakcije i komunikacije je poticanje igre u skupini. Kod djece u našoj skupini je veoma bitno poticati paralelnu igru jer ne pokazuju interes za interakciju tijekom igre, a najviše interakcije je moguće postići kroz senzo-motorne aktivnosti i igre te boravak na zraku.

Program je djelomično proveden. Sve planirane zadaće nije bilo moguće uspješno provesti zbog pandemije COVID-19. Bilo je iznimno teško održati kontinuitet jer su djeca povremeno završavala u samoizolaciji, a i odgojiteljice su tijekom pedagoške godine bile par puta u samoizolaciji.

Međutim bez obzira na negativne faktore izazvane pandemijom sva djeca su uspješno usvojila korištenje dnevnog rasporeda, individualnih rasporeda i pravila PRVO - ONDA. Također smo u svim mogućim situacijama modelirali aktivnosti uz pomoć PODD komunikacijske knjige, ali su ciljevi na tom području djelomično usvojeni. Dvojica dječaka aktivno koriste PODD komunikacijsku knjigu u svrhu komunikacije, ali ta komunikacija ima imperativne funkcije i u većem postotku služe za ostvarivanje vlastitih želja te je usmjerena prema odraslim osobama, a ne prema djeci u skupini.

Kod djece je najveći napredak vidljiv na području razumijevanja te se uz korištenje potpomognute komunikacije počeli savladavati sve svakodnevne naloge, ali i niz novih naloga. Također su usvojili pravila i dinamiku skupine, a sve češće otvaraju i niz komunikacijskih ciklusa. Deklarativna komunikacija u skupini izostaje, komunikacija je na imperativnoj bazi i služi za zahtijevanje vlastitih potreba i želja, ali dvojica dječaka u potpunosti samostalno koriste svoja sredstva komunikacije, a

ostali iz modeliranje i podršku odraslih osoba. Na području igre je najveći napredak vidljiv tijekom senzo-motornih aktivnosti gdje djeca puno češće ostaju u paralelnoj igri. Većina djece (4 od 5) izlazi iz programa te je krajnji cilj do kraja pedagoške godine ih što više osamostaliti u korištenju vizualne podrške i potpomognute komunikacije.

CIGLENICA

MLAĐA JASLIČKA

Odgojitelji: Martina Podgorski / Petra Perković Jukić

U skupini je na početku godine upisano 9 dječaka i 7 djevojčica. Broj upisane djece je do 1.12. bio 16.

U ovoj pedagoškoj godini glavni ciljevi skupine su bili :

1.) osobna, emocionalna i tjelesna dobrobit djeteta.

Na temelju postavljenog cilja proizašle su sljedeće kompetencije djece:

- 1.) Komunikacija na materinjem jeziku- svakodnevno kroz govorno aktivnosti (povratna informacija roditelja kako djeca znaju široki spektar brojalica i pjesmica, npr. kod pranja ruku pjevamo: Ovako se ruke peru ovako.. i slično)
- 2.) Matematička kompetencija- kroz istraživanje i rješavanje problema: kroz nošenje, grupiranje, razvrstavanje, nizanje, umetanje, gužvanje, sastavljanje, rastavljanje raznih predmeta, PNM, koje smo pribavljali samostalno ili u suradnji s roditeljima(slamke, razne kutije, tuljci od wc papira, aluminjiska folija, papir u boji, kocke, pomponi...)
- 3.) Socijalna kompetencija:- kroz svakodnevnu igru sa vršnjacima, na uzajamno pomaganje i pozitivan odnos prema drugima (npr. zagrli prijatelja utješi ga, podijeli igračku...)
- 4.) Inicijativnost i poduzetnost- poticanje samopouzdanja i samopoštovanja; poticanje pozitivne slike o sebi kroz male projekte: MAČKA, DOMAĆE ŽIVOTINJE, ŽABA... Igra pedagoški neoblikovanim materijalom.

POSEBNI PROGRAM RANE STIMULACIJE OSJETILA I POTICANJA SENZORNE INTEGRACIJE

Odgojitelji: Matea Birač / Vedrana Jukić

Ove pedagoške godine (2021./2022.) u skupinu je upisano 17 -ero djece. Od toga je tijekom jeseni i zime boravilo u prosjeku desetero djece, dok se u proljeće broj dolazeće djece povećao, a preko ljeta, odnosno u lipnju su sva djeca dolazila (osim L.Ž. i B.V.).

Ove pedagoške godine je bilo izazovno pripremiti adekvatno prostorno – materijalno okruženje s obzirom na to da su pojedini elementi trebali biti na točno određenim mjestima (npr. visoki ormari uz utičnice zbog CD – Playera, baldahin i ljljačka na mjestu gdje su otprije postavljene kukice na stropu...). Stoga nam je prilikom uređenja pomogao stručni tim sa savjetima kako bi zadovoljili formu centara koji moraju biti omeđeni s tri strane.

I STARIJA JASLIČKA

Odgojitelji: Ivona Belina / Ivana Vuković

U skupini je bilo upisano 21 dijete s time da se jedno ispisalo tijekom godine pa je ostalo deset dječaka I deset djevojčica. Od toga je jedno dijete s posebnim potrebama (TUR). Tijekom godine dolaznost je 18 djece, samo su dva djeteta dolazila vrlo rijetko.

Osobna, emocionalna I tjelesna dobrobit osiguravana je na način da su kod djece razvijane motoričke vještine, usvajane su higijenske navike, radilo se na samostalnosti kod odlaska na wc, usvajane su prehrambene navike, razvijano je samopoštovanje I otvorenost prema novim aktivnostima I iskustvima. Djeci je osiguravano mirno I sigurno okruženje.

Obrazovna dobrobit osiguravana je na način da se uvažavala I poticala inicijativnost djeteta, njegova radoznalost. Omogućeno je da dijete iskaže svoju kreativnost I stvaralačku moć u različitim područjima.

Socijalna dobrobit osiguravana je na način da su poticani socijalni odnosi među djecom, između djeteta I odrasle osobe. Usvajanje normi I pravila skupine, rješavanje konfliktnih situacija na prihvatljiv način, pružan je osjećaj prihvaćenosti te je omogućena fleksibilnost tijekom prilagodbe ali I u novim situacijama u kojima su se djeca našla.

II STARIJA JASLIČKA

Odgojitelji: Jasna Kapetanović Karlić / Marijana Vodopija

U ovoj ped. godini u skupinu je upisano 20-ero djece. Dolaznost djece tijekom godine je u prosjeku 14-ero djece dnevno, a nešto manji broj djece je prisutan u vrijeme praznika i blagdana.

Projekt „DIJETE I GLAZBA UZ POKRET“ smo odabrali vodeći se dječjim interesom sa ciljem da se kod djece razvije ljubav prema glazbi od najranije dobi te da proširimo dječju spoznaju o glazbi.

Poznavajući potrebe djece i psihofizički razvoj djece poticali smo i ključne kompetencije vodeći se pri tome da je igra osnovni model učenja i cjelovitog razvoja djeteta:

-poticali smo kod djece interes za priče, pjesme i ples kroz aktivnosti prepoznavanja i oponašanja zvukova iz prirode i okoline, ritam izvodili pljeskanjem, tapšanjem, taptanjem, pucketanjem prstiju...

-poticali smo djecu na likovno izražavanje koristeći različite likovne materijale i tehnikе

-poticali govornu komunikaciju kako bi djeca bolje verbalizirala svoje potrebe i želje

-razvijali smo kod djece odgovorno ponašanje prema sebi, drugima i predmetima koji ih okružuju a rezultati su vidljivi u načinu igre i boljoj kontroli ponašanja u svakodnevnoj igri sa vršnjacima

-motivirali smo djecu na slobodno izražavanje svojih emocija na prihvatljiv način

-podržavali smo interes djece koji su ostvarivali kroz poticajne aktivnosti

-djeca su svladavala osnovne oblike kretanja po različitim površinama kroz male tjelesne aktivnosti, svakodnevne jutarnje tjelovježbe, elementarne igre, igre na boravku na zraku...

-razvijali smo kod djece spoznajne funkcije kroz usvajanje novih pojmoveva vezane uz godišnja doba, uočavali vremenske prilike, poticali aktivnosti prepoznavanja i imenovanja prostornih odnosa, boja te veličine i količine predmeta

-poticali smo djecu da putem pokušaja i pogrešaka dođu do cilja

I MLAĐA VRTIĆ

Odgojitelji: Helena Kaiser / Soledad Gossain Radenić

Početkom pedagoške godine upisano je 26 djece (7 dječaka i 19 djevojčica), tijekom godine ispisano je jedno dijete. Dolaznost djece je 90 – 100%, jedino u periodu blagdana broj je smanjen na 30 – 40%.

Upoznale smo djecu sa pjesmama, brojalicama i plesovima primjerenum za njihovu dob. Motivirale smo djecu na korištenje tijela kao instrumenta u plesnom izričaju, senzibilizirale djecu za vrijednosti izražavanja pokretom i plesom, poticale djecu na likovno izražavanje koristeći različite likovne tehnikе te razvijale kod njih smisao za estetiku.

Provodile smo kroz razgovore u krugu, socijalne i simboličke igre, kroz obrade književnih djela. Te ovisno o situacijskom trenutku u kojem smo s djecom diskutirali o prihvatljivom ili neprihvatljivom ponašanju u odnosu na razvoj socijalnih vještina.

Poticale smo aktivnosti za prepoznavanje i imenovanje prostornih odnosa, kvalitativnih i kvantitativnih osobina predmeta, uočavanje vremenskih prilika i promjena u prirodi te uzročno – posljedičnih odnosa u neposrednoj okolini kroz sva perceptivna osjetila.

Omogućile smo djeci da se uz kvalitetan uzor pravilno usmeno izražavaju te osnaživale komunikaciju djece kroz raznolike socijalne interakcije s drugom djecom i odraslima.

Poticale smo djecu da kroz vlastitu inicijativu i istraživanje otkrivaju i potvrđuju svoje znanje i iskustva.

II MLAĐA VRTIĆ

Odgojitelji: Tvrko Gjurašin / Helena Hladika

Skupina II. mlađa vrtića („Pčelice“, područni objekt Humska). Upisano je 26-ero djece. Od toga 15-ero dječaka i 11 djevojčica.

Zbog velikog interesa djeca za glazbu, pokret i istraživanje zvuka provodili smo mini projekte na tu temu izrađujući puno didaktike od PNM-a te oformili centar istraživanje zvuka u prostoru SDB-a. Kako je interes djece rastao tako smo ga obogaćivali dodatnim sredstvima od PNM-a te su se tu angažirali i roditelji koji su iskazali interes za suradnju. Darovali su i neke muzičke instrumente (udaraljke, triangl, afrički bubenj). Sveukupno, to je imalo vrlo pozitivan utjecaj na djecu. Pomoglo im je pri samoregulaciji emocija, podizanju samopouzdanja i poticalo međusobnu suradnju i strpljivost pri uporabi didaktike i instrumenata. Osim kroz projekt skupine na djecu se utjecalo i ostalim redovnim aktivnostima. Razvoj motoričkih vještina poticao se kroz svakodnevnu jutarnju vježbu, satove tjelesnog u dvorani i aktivnosti za vrijeme boravka na zraku. Djecu se svakodnevno poticalo na vođenje brige o higijeni – brisanje nosa, umivanje, pranje ruku nakon igre, prije konzumiranja jela. Često se poticalo djecu na redovitu konzumaciju jela i voća tijekom boravka u vrtiću i razgovoru o zdravoj prehrani. Redovitim provođenjem aktivnosti djeci se omogućavalo uživanje u različitim interakcijama, aktivnostima i ali isto tako na uvažavanju dječijih želja i interesa. Smirenost i samoprihvaćanje djeteta se poticala kroz razgovore i aktivnosti gdje se djeci pomoglo osjećati sigurno, smireno i prihvaćeno kroz izražavanje svojih emocija i želja.

I SREDNJA VRTIĆ

Odgojitelji: Danica Cvitanović / Vesna Plazonić

U ovoj pedagoškoj godini 2021/22 u skupinu je bilo upisano 22-je djece.

Postavljene ciljeve: potaknuti dijete na govor, izražavanje, izražavanje svojih osjećaja, slušanje govora drugog i razumijevanje govora druge osobe, kroz različite igre i aktivnosti, uspješno smo realizirali i postigli visok stupanj pozitivne djetetove slike o sebi.

TJELESNI I PSIHOMOTORNI RAZVOJ

Djeca ovog uzrasta savladali su sve prirodne i složene oblike kretanja, a vidljivi su i rezultati na preciznoj senzomotorici

SOCIO – EMOCIONALNI RAZVOJ

Djeca su samostalna i neovisna u obavljanju svojih svakodnevnih potreba, te pokazuju veću spremnost na savladavanje promjena, prepreka i izazova. Postigli su veliki stupanj samopouzdanja, emocionalno su stabilnija, osvještenija u reguliranju svojih emocija.

Kroz svakodnevni odgojno obrazovni rad primijetili smo mijenjanje određenih stavova te početak usvajanja nekih poželjnih osobina ličnosti: suosjećanje, toleranciju, da jasno i slobodno izražava svoje mišljenje, potrebe, te prihvatanje nove djevojčice – uvažavanje različitosti.

GOVORNO – JEZIČNI RAZVOJ

Djeca su govorno aktivna, slobodno prepričavaju svoje doživljaje, priče i čak su skloni osmisliti svoje priče. Time smo pridonosili bogaćenju dječjeg riječnika, slobodnjem govornom izražavanju pred grupom, te slušanju drugog dok priča. Veliki je interes za predčitalačke vještine.

II SREDNJA VRTIĆ

Odgojitelji: Lidija Grubišić Kobeščak / Kristina Kovačić / Brankica Andelović

U 2.srednju vrtičku skupinu upisano je 23 djece u dobi od 3,8 do 6,1 godina. Skupinu čine 10 djevojčica i 13 dječaka.

U socioemocionalno razvoju dosegnuta je kontrola emocija i uspostavljena emocionalna stabilnost u rješavanju tekućih nepoželjnih ponašanja, ali i dalje treba raditi na tom zadatku. U potpunosti je dosegnuta razina samostalnosti (u jelu i piću, u higijenskim navikama, igri i istraživanju s obzirom na dob). Povremeno je potrebno poticati pojedinu djecu na izbor aktivnosti, poticaja i igara (samozatajna, nesigurna djeca). S obzirom na ublažavanje Covid mjera, djeca od ove pedagoške godine redovito (svaki četvrtak) odlaze u dvoranu na sat tjelesnog koji ih veseli i budi pozitivne emocije i zdrav stav prema tjelesnim aktivnostima.

Primjećuje se veliki napredak u pojedinim segmentima tjelesnog razvoja kod neke djece- L.P., P.C., S.M., P.Š., B.Š., i D.C. koja su sigurnija u sebe i točnije izvode postavljene vježbe. Također, tijekom godine velika je pozornost pridana i razvoju fine motorike šake i prstiju koja je kod pojedine djece bila

izuzetno loša i slaba- D.C., P.P., M.O., E.A., S.M., L.P., B.Š., P.Š., N.B., ali se uz ustrajan rad vidi veliki napredak (od pravilnog držanja olovke/kista/škara do crtanja, slikanja, rezanja po liniji, provlačenja vezica kroz rupice, umetanja/izvlačenja, gužvanja/odmotavanja). Među navedenom djecom napretkom se posebno ističu P.P., D.C., P.Š. i M.O.

U spoznajnom razvoju vidi se napredak u uočavanju sličnosti i razlika među predmetima, predmetnim sredinama i odnosima, namjeni te pronalasku mogućih rješenja za postavljene probleme-ističu se S.O., A.K.N., I.B., M.V., P.B., A.K., E.J., S.M., L.O., P.Š., ali i dalje treba raditi na ovom zadatku kako bi se i ostala djeca samostalnije/aktivnije uključivala i sudjelovala u navedenom aktivnostima.

U skupini se primjećuje pomak u vidu razumijevanja, slušanja i govora- praćenje prijatelja dok govor, čekanje na završetak komunikacije, prepričavanje događaja/priče/situacije. Potreban je individualni rad s većinom djece zbog pravilne artikulacije glasova i slaganja pravilnog redoslijeda riječi u rečenici (P.C., G.G., N.B., E.A., N.DŽ., U.L., A.K., V.M., L.P., B.Š., P.Š.). Kod djece P.C. i G.G. potrebno raditi na redoslijedu događaja kod prepričavanja i opisivanja.

Kroz različite likovne materijale i sredstva radilo se na razvoju likovnog senzibiliteta, dok bi razvoju glazbenog pamćenja trebalo posvetiti još rada.

Osvrt matičnih odgojiteljica (K.Grubišić/Kovačić) o radu s G.G.(TUR):

Rječnik u skladu s dobi djeteta te dobro razvijena verbalna komunikacija djeteta. DjeU 2.srednju vrtićku skupinu upisano je 23 djece u dobi od 3,8 do 6,1 godina. Skupinu čine 10 djevojčica i 13 dječaka. Skupina je vesela i dinamična. Dolaznost skupine je u prosjeku 18-21 djece prisutnih, osim u razdobljima spajanja skupina kad ih je manje. Nije bilo većih odsutnosti odgojitelja osim : Lidija K. Grubišić edukacija- PPKA početkom rujna te Kristina Kovačić Covid pozitivna početkom listopada, kada su organizirane zamjene u skupini. Za dijete s TUR (G.G.) u skupini je povremeno prisutan treći odgojitelj- Brankica Andelović.

I STARIJA VRTIĆ

Odgojitelji: Ivan Cerovac / Ivana Šporčić / Vanja Mrkonjić

Opće informacije o skupini

U skupinu je upisano 24-ero djece u dobi od 5 do 6 godina.

U radu s djecom tijekom cijele godine polagali smo iznimnu pažnju na individualne potrebe i želje djece, te sukladno tome posebno naglašavali individualni rad sa svakim djetetom u skupini. Kod djece smo poticali izražavanje emocija, njihovo shvaćanje, prihvatanje i razvijali kompetencije za "nošenje" s vlastitim emocijama.

Tijekom cijele godine redovito i svakodnevno smo provodili aktivnosti za tjelesni razvoj. Te aktivnosti smo provodili u dvorani vrtića i prilikom boravka na zraku, a njihov fokus je bio na vježbama za razvijanje grube motorike, prirodnih oblika kretanja, koordinacije, ravnoteže, snage, izdržljivosti te preciznosti.

Kod svakog smo djeteta prepoznавали individualne potrebe te smo na njih pravovremeno reagirali kako bi omogućili djetetov cjelokupan razvoj. Također, tijekom cijele godine radili smo velik broj različitih aktivnosti koje su najčešće imale svrhu razvoj i usvajanje novih spoznaja. Tu bi posebno istaknuli rad na projektima Svet mir, Šuma, Tijelo, Dinosauri, Biljke. Od 1.10.2021. s djecom predškolskim obveznicima intenzivno smo provodili program predškole.

Kroz toleranciju i uvažavanje različitosti koje smo poticali kod djece te aktivnosti vezane za eko-odgoj, kod djece smo razvijali kompetencije kako bi postali odgovorni građani.

Kroz aktivnosti poput "kruga prijateljstva", i projekta "Dijete i slikovnica" poticali smo komunikaciju na materinskom jeziku. Pored toga s djecom smo radili na predčitačkim vještinama, prepoznavanju glasova (i slova), grafomotoričkim vježbama, itd...

Matematičku kompetenciju i osnovne kompetencije u prirodoslovju razvijali smo kroz program predškole, didaktičke igre, različite matematičke aktivnosti, kao i radom na projektima kojima smo proširivali vidike i spoznaje o svijetu oko nas.

Kontinuiranim i svakodnevnim usvajanjem radnih navika (kroz zadatke u programu predškole) učili smo djecu kako učiti.

S djecom smo često razgovarali o njihovim građanskim dužnostima i pravima, hrabrili ih i poticali njihovu znatiželju i interes, kritičko razmišljanje i promišljanje svijeta oko sebe.

Kulturnu svijest i izražavanje njegovali smo u projektu "Dijete i slikovnica" kao i izletima tijekom godine, te povremenim glazbenim slušaonicama i prikazivanjem dokumentarnih filmova.

II STARIJA VRTIĆ

Odgojitelji: Željka Lukić Kordić / Blaženka Pavlić

U skupinu je upisano 22 djece. Veći dio radne godine dolazila su sva djeca. Najveći izostanak imao je dječak Leon Božić čija je majka na porodiljskom.

U našu skupinu tri puta tjedno dolazila su i djeca (6) na Program predškole.

S obzirom na uzrast djece izabrali smo projekt „Poticanje rane pismenosti“ u kojem nam je cilj bio pripremiti dijete za školu, stvoriti pozitivan stav prema školi i olakšati uvjete i prihvatanje obveza. U skladu s tim poticali smo i ključne komponente za cjeloživotno učenje:

- Poticali dijete da uči usmjeravati pažnju, promatrati, uočavati, razlikovati i uspoređivati
- Spontani interes za druženje sa vršnjacima; osjećaj sigurnosti
- Osnovna emocionalna samoregulacija
- Socijalne vještine i verbalno rješavanje konflikta
- Interes za priče, pjesmice, brojalice

Razvijali osnovni vokabular te razvoj interesa za slova i brojeve

- Svladavanje osnovnih oblika kretanja po različitim površinama i grafomotoričke vještine

Osim ovog osnovnog projekta prema interesima djece ostvarili smo i neke miniprojekte

- Vesela slova
- Voda
- Priče s poukom
- Zima
- Moje tijelo i briga o zdravlju
- Moj park Maksimir
- Život na livadi
- „Kad se male ruke slože“ – susret kultura

III STARIJA VRTIĆ

Odgojitelji: Iva Vukorepa / Anja Hlevnjak

III starija vrtićka skupina broji 23 upisane djece, od čega 13 djevojčica i 10 dječaka. Od početka listopada do konca svibnja vrtićkoj skupini Zvjezdice bilo je pridruženo i petero djece polaznika programa „Mala škola“. Matične odgajateljice, koje su preuzele skupinu na početku pedagoške godine, bile su Ivana Jozić i Senka Knežević, no, uslijed duljeg bolovanja, odnosno umirovljenja jedne od kolegica, u skupinu Zvjezdice u mjesecu prosincu, kao jedna od matičnih odgajateljica dolazi odgajateljica Anja Hlevnjak, a koncem siječnja joj se pridružuje i odgajateljica Iva Vukorepa.

Vezano za intervencije u prostoru učinjena je: rotacija društvenih igara (puzzle, memory) na temelju opažanje djece tijekom svaodnevnih aktivnosti- eliminacija igara koje djeca ne koriste u svojim spontanim, samoiniciranim aktivnostima; ponuda više vrsta često biranih poticaja- puzzle, karte,

memory; eliminacija nefunkcionalnih poticaja; uklanjanje polovičnih, nekompletiranih igara/ igračaka; nabava/ opskrba istraživačkog centra prirodnim materijalima (drveni i kameni oblici, grančice, školjke) i pribora za provođenja eksperimenata u SDB (epruvete, kapaljke, povećala, prehrambene boje, neotrovne otopine i otapala iz svakodnevne uporabe u kućanstvu (deterdžent, jabučni ocat, soda bikarbona, baby ulje..); estetsko ukrašavanje SDB u vrijeme blagdana i za obilježavanja drugih događanja tijekom godine- mijenjanje dekorativnih elemenata prostora/ mobila ovisno o periodu godine (zima, maskenbal, Uskrs, proljeće, ljeto); isticanje centara aktivnosti kroz korištenje slikovnih/ tekstualnih označavatelja; formiranje kutića pizzerije i kutića slastičarne (unošenje poticaja od PNM- a (kartona, kolaža, filca, vune); reorganizacija razmještaja centara aktivnosti, rotacija drvenog namještaja u SDB s ciljem postizanja veće prohodnosti u prostoru, bolje vidljivosti i preglednosti centara aktivnosti i njima pripadajućih poticaja- smještanje istraživačkog centra blizu izvora prirodnog svjetla, širenje prostornog kapaciteta građevinskog centra; obogaćivanje centra početnog čitanja i pisanja i centra za razvoj predmatematičkih vještina simbolima- slova i znamenke (slikovni predlošci); smještanje pokretnog panoa u centar likovnih aktivnosti kao mjesta za izlaganje dječjih likovnih uradaka.

Efekti izazvani intervencijama u prostoru: formiranje kutića pizzerije i kutića slastičarne unutar obiteljsko- dramskog centra obogatilo je simboličku igru djece, dovelo je do druženja više djece istovremeno (učestalija druženja i interakcije djece koja se inače ne biraju međusobno za suigrače tijekom samoiniciranih igara); potaklo je djecu na više dogovaranja, suradnju, podjelu uloga, dovelo je do razvoja sposobnosti trenutne odgode zadovoljenja potreba, vještina ustupanja i postizanja kompromisa radi ostvarivanja zajedničkog cilja igre- razvoj igre; poticanje osjećaja za lijepo; razvoj osjeta za estetiku prostora kroz sudjelovanje u uređenju izgleda kutića zajedno s odgajateljicama, dekoriraju kutića, razmještanju ponuđenih poticaja; ustrajnost u zajedničkim aktivnostima; vraćanje poticaja na za to predviđena mjesta- koje su im djeca sama prethodno predvidjela/ namijenila; pokretni pano omogućio je djeci uvid u ishode njihovih zajedničkih likovnih aktivnosti, doprinoseći razvoju njihovih metakognitivnih sposobnosti- moj likovni uradak prije mjesec dana i danas, koliko sam napredovao s obzirom na korištenje konkretnе likovne tehnike; vrednovanje i samovrednovanje likovnih uradaka- poziva na obraćanje pozornosti na svoje i tuđe likovne uratke- evaluacija istih; obogaćivanje istraživačkog kutića novim poticajima doprinijelo je sudjelovanju djece u istraživanju kemijskih i fizikalnih fenomena- topivost, gustoća, plovnost, težina, te shodno tomu širenju vokabulara kroz imenovanje alata/ pribora koji koriste stručnjaci iz područja prirodnih znanosti (pipeta, epruveta, otapalo, otopina).

Na temelju praćenja djece zamjećeno je kako je djecu potrebno usmjeravati i poticati na odgovorno rukovanje ponuđenim poticajima, pospremanje istih nakon provedenih aktivnosti, održavanje radnog prostora urednim.

POSEBNI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Odgojitelji: Maja Rendulić / Ivona Miloloža

U skupinu je upisano 21 dijete u dobi od 4 do 7 godina, od toga 12 djevojčica i 9 dječaka. Dolaznost skupine je u prosjeku između 15-20 djece prisutnih, osim u razdobljima spajanja skupina kad ih je manje. Skupina je dva puta bila u samoizolaciji zbog COVID pozitivne djece. Izvan Vrtića aktivnost u obliku izleta organizirana je i realizirana 11.svibnja 2022. u „Park znanosti“ Oroslavje. Na izlet su išla oba matična odgojitelja te sva djeca iz skupine osim djevojčice P.K. koja je nedugo prije stigla u našu skupinu. Djevojčica P.K. iz Ukrajine upisana je te krenula s adaptacijom 4.svibnja 2022. godine od kada redovito pohađa skupinu osim kada je imala zdravstvenih problema s bubrežima.

Prostorno, materijalno, socijalno i vremensko okruženje zadovoljilo je potrebe djece te im je omogućilo igru i samoorganizirajuće aktivnosti, djeca su slobodno cirkulirala kroz prostor te birala prostor za igru. Soba dnevnog boravka organizirana je prema centrima koji su: centar građenja (building center), centar početnog čitanja i pisanja(beginning reading and writing center), centar uređivanja (beauty center), stolno manipulativni centar i centar početne matematike (table manipulative center, math center), likovni centar (arts and craft center), obiteljski centar (family dramatic center) i centar istraživanja (research center). U samostalnim aktivnostima djevojčice najviše vremena provode u obiteljskom, likovnom te centru čitanja i pisanja dok dječaci većinu vremena provode u aktivnostima u centru građenje te centru istraživanja. Kroz samoorganizirane aktivnosti djeca su razvijala motivaciju, samoorganizaciju, odnose s vršnjacima, timski rad.

Svakodnevno provođenje razgibavnja, organizirani boravak na zraku (igre loptom, elementarne igre, trčanje sa zadacima, vođene razgibavanje), provođenje TZK u skladu s kineziološkom metodikom te aktivnosti vezane uz prehrani (healthy and unhealthy food) doprinijeli su cjelokupnom psihofizičkom razvoju djeteta i razvoju zdravih navika, svjesnost o prehrani i zdravlju te razvoju motoričkih kompetencija.

Kulturna svijest i izražavanje razvijali smo kroz projekt „Say hello to the world“ gdje smo upoznali druge kulture, njihove običaje, upoznali smo svoje okruženje i okruženje u drugim dijelovima svijeta. Komuniciranje na materinskom jeziku razvijano je kroz svakodnevno čitanje priča kao poticaj za

dnevni odmor, čitanje priča i pjesmica u rimi, rješavanje radnih listova i crtančica za predškolce, izrada plakata, poticanje djece na listanje i promatranje slikovnica te druge specifične organizirane aktivnosti za poticanje predčitalačkih vještina. Komuniciranje na stranom jeziku ostvareno kroz situacijski engleski, organizirane aktivnosti na engleskom jeziku (pjesme, priče, video javljanja). Djeca su se počela izražavati na engleskom jeziku te im se pobudila osjetljivost i sposobnost razumijevanja engleskog jezičnog koda, djeca spontano komuniciraju te izražavaju osobne potrebe, želje i interes (Please give me...; I want to play; drink... It is raining....)

Digitalna kompetencija djece razvijala se u sklopu projekta gdje su djeca upoznala korištenje laptopa u svrhu komuniciranja s drugim ljudima na velikim udaljenosti, u svrhu prikaza edukativnih sadržaja te u svrhu učenja engleskog jezika i korištenja medija (dokumentarni filmovi).

SELSKA

POSEBNI PROGRAM PREMA MONTESSORI PEDAGOGIJI

Odgojitelji: Ivana Guša / Matea Mucak / Lucija Keleković

Mlađa vrtička skupina, (program Montessori), 3 do 4 godine starosti, 11 djevojčica, 10 dječaka, jedan dječak je u procesu obrade od strane Suvaga.

Vrednovanje mikro-kurikuluma po ciljevima i ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje NKRPPO:

Tjelesni i psihomotorički razvoj

Tjelesni i psihomotorički razvoj je kod većine djece u skladu s dobi, kod neke djece i dalje treba poticati izvođenje tjelesnih aktivnosti i samim time usavršavanje ravnoteže i koordinacije. Kod većine djece je usvojeno penjanje po stepenicama, mijenjanje kuta kretanja u trčanju te spretnost u penjanju na prepreke. U općoj senzomotorici većina djece gradi toranj od 8 do 10 kocaka, reže papir škarama te nalijeva s obje ruke iz malog vrča. U grafomotorici i dalje treba poticati držanje olovke s tri prsta, precrtavanje kruga i sl.

Socio-emocionalni razvoj

U socio emocionalnom razvoju smo poticali svijest o sebi što je kod većine djece usvojeno, samosvjesnost osjećaja, samopouzdanje, samopoštovanje, emocionalnu stabilnost i samoregulaciju osjećaja koju moramo poticati i dalje. Poseban naglasak i dalje je potreban na poticanju samopouzdanja

kod neke djece kao i u samostalnosti i neovisnosti (samostalnost pri korištenju pribora za jelo). Pravila ponašanja u ophođenju s materijalima i poticajima je kod većine djece usvojena, kao i odnosi s vršnjacima i odraslima. Kod većine djece usvojene su kulturno higijenske navike. Jedan dječak i dalje nosi pelenu na čemu radimo u suradnji s majkom.

Spozajni razvoj

Spozajni razvoj smo bogatili kroz razne aktivnosti kojima smo poticali razvoj percepcije pamćenja i pažnje. Većina djece u aktivnostima zadržava pažnju, lako usvajaju kraće pjesmice i priče. Sva djeca pamte poznate aktivnosti koje čine svakodnevnu rutinu. U početnoj matematici većina djece mehanički broji do 10 te broji uz pokazivanje tri elementa. Kod većine djece jako je izraženo zanimanje za informiranost o svijetu oko sebe. Kroz čitanje priča i razne dramatizacije djeca pokazuju volju za sudjelovanjem u kulturnim događanjima.

Govor, izražavanje i stvaranje

Sva djeca su usvojila izražavanje vlastitih želja i potreba govorom, slušaju govor odraslih te ponavljaju i usvajaju priče, pjesme i brojalice. Većina djece izvršava radnje prema govornim uputama, pokazuje zadane pojmove na slikama i odgovara na pitanja. Kod nekoliko djece javlja se nepravilnost u izgovoru određeni glasova o čemu je obaviješten logoped vrtića. Djeca rado sudjeluju u likovnim i glazbenim aktivnostima.

SREDNJA VRTIĆ

Odgojitelji: Dubravka Reščić / Zdenka Jurišić Lončarić

Opće informacije o skupini i dolaznosti tijekom godine

U srednju odgojnju skupinu upisano je 23 djece.

Vrednovanje mikro-kurikuluma po ciljevima i ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje
NKROO

Socio-emocionalni razvoj

Sva djeca imaju razvijenu svijest o sebi, prepoznaju i imenuju emocije. Još treba raditi na samopouzdanju koje se odnosi na preuzimanje inicijative (M.B., J.B.). Samostalnost je razvijena u svim vidovima u skladu s dobi. Djeca razlikuju prihvatljiva i neprihvatljiva ponašanja te razumiju

potencijalne opasnosti. Suosjećaju, dijele igračke, prostor, vrijeme, informacije, misli i ideje. Sa pojedinom djecom (P.B., J.Q., O.Q., P.P.) još treba raditi na poštivanju dogovora, usmjeravati ih ili preusmjeravati te im davati konkretne upute u situacijama kada su u interakciji sa drugom djecom. I dalje ćemo razvijati sposobnosti pregovaranja i smisao za humor te ih i dalje poticati na slobodno izražavanje mišljenja, inicijative i proaktivnost za zbivanja oko sebe. Na samomotivaciji, ustrajnosti i odgovornosti, uz suradnički rad u manjim skupinama treba raditi sa J.Q., M.K., L.J., i J.B.

Spozajni razvoj

Raznolikim primjerenim poticajima, igramama i aktivnostima omogućili smo djeci percepciju svijeta oko sebe svim senzornim modalitetima. Na fokusiranosti pažnje još treba raditi sa M.K., J.B., J.Q. Vidljiv je napredak u pamćenju i reprodukciji riječi, pokreta, naloga, služenje klasifikacijom i serijacijom. Djeca uglavnom pokazuju razumijevanje pojmoveva i odnosa među njima, uspoređuju i rješavaju probleme. Upoznali smo ih sa svjetom prirode, razvijali ekološku svijest i kreativno izražavanje u svim područjima.

Govorno-jezični razvoj

Djeca slušaju, razumijevaju i izražavaju se govorom uz korištenje svih vrsta riječi, prepoznaju rime, prvi glas u riječi, postavljaju pitanja, prepričavaju, razumijevaju slijed događaja. Veliko bogatstvo rječnika uočavamo kod E.Š. Imamo troje djece iz dvojezičnih obitelji pa ćemo sa njima i dalje raditi na pravilnim jezičnim strukturama te primjeni roda i padeža (J.Q., O.Q., M.K.). Pojedinoj je djeci povremeno potrebna pomoć u vještinama socijalne komunikacije i interakcije sa vršnjacima (M.B., J.B., M.K., P.B., O.Q., J.Q., V.L., V.S. i L.J., I.D.)

Na pravilnom izgovoru pojedinih glasova i dalje treba raditi sa M.K., N.B., J.S., I.D., I.K., V.S., M.P. i P.P.

Motorički razvoj

Djeca su usvojila sve osnovne oblike kretanja i aktivni su u različitim aktivnostima za razvoj senzomotorike i vizualno motorne koordinacije. Svi uočavaju sličnosti i razlike. Većina djece crta prepoznatljivog čovjeka. Sa pojedinom djecom još treba raditi na pravilnom držanju olovke i korištenju dječjih škarica. Izuzetno razvijene motoričke sposobnosti imaju H.A., I.D., E.P., P.P. i J.Q.

Realizirani su očekivani ishodi za odgojnu skupinu: osjećaj pripadnosti, privrženost, zajedništvo i suradnja. Na razvoju samoregulacije i uvažavajuće komunikacije još ćemo raditi. Djeca imaju razvijene temeljne kompetencije u skladu s dobi u svim područjima razvoja. I dalje ćemo ih poticati na aktivno iskustveno suradničko učenje prema načelima kritičkog mišljenja.

Osvrt na rad s djetetom s TUR

STARIJA VRTIĆ

Odgojitelji: Marina Marić / Snježana Krivokuća

Starija vrtićka skupina, Selska, upisano 23 djece. Prosjek dolaska u skupinu 19 djece.

Konferencija kod socio-emocionalnog razvoja kod djece očituje se kroz svijest o sebi, samopouzdanju, sigurnosti, izražavanje svojih osjećaja i stavova na društveno prihvativljiv način (kontrola emocija), samoregulacija ponašanja.

Djeca imaju usvojene samozaštitne vještine tj. svijest i spoznaju kako se ponašati u potencijalno opasnim situacijama i znaju kome se provjeriti i zatražiti pomoći. Razvijen osjećaj za odgovorno ponašanje prema drugim osobama, životinjama, biljkama i materijalnom okruženju. Poznaju i poštuju pravila grupe kojoj pripadaju i reagiraju i upozoravaju na nepoštivanje pravila. Pokazuju snažnu dispoziciju prema istraživanju, radoznali su, razvijaju interakciju, propitkuju, povezuju, rješavaju probleme ostvaruju refleksiju. U spoznajnom razvoju djeca svoju kompetenciju iskazuju opažajući svijet oko sebe svim senzornim modalitetima. Savršeno, svjesno usmjeravaju i usredotočuju pažnju na određenu aktivnost na duži period, lako se koncentriraju i završavaju započete aktivnosti.

Usvojili su misaone operacije konverzacije, klasifikacije, serijacije i decentracije.

Imaju razvijenu spoznaju i saznavanje o ekološkim problemima i smislu održivog razvoja, k svijesti o procesu vlastitog učenja i preuzimanja odgovornosti za taj proces, te i sagledavaju razloge uspjeha i neuspjeha. Kompetencijski aspekti govorno-jezičnog razvoja usvojeni su kroz različite gorovne aktivnosti, gorovne igre (jezične igre, igre glasovima, slovima) te aktivne upotrebe forme dijaloga i monologa, te usvojenu glasovnu sintezu i analizu.

U govoru koriste sve vrste rečenica gramatički pravilno, smisleno i povezano.

Pokazuju interes za čitanje i pisanje slova i brojeva, razumiju da pisani tekst ima neku poruku i značenje.

Djeca su kompetentna/vješta u svim osnovnim i složenim motoričkim vještinama, a naglasak je bio na grafomotoričkim vještinama tj. vizualno-motorna koordinacija, koja su djeca u potpunosti usvojila.

Programom mikro-kurikuluma naše skupine (predškolskog uzrasta) nastojalo se kroz osmišljavanje, planiranje i provođenje aktivnosti kod djece postaviti temelje razvoja novih kompetencija u školskoj dobi, to jest temelje za cjeloživotno učenje.

PONGRAČEVO

I STARIJA JASLIČKA

Odgojitelji: Milošina Vugdragović / Ana Kolar

Novoosnovana odgojna skupina „Lavići“ započela je sa odgojno-obrazovnim radom u rujnu 2021. godine sa 16-ero upisane djece, trenutno broji 14 članova. Izvješće o održanom sastanku je predano stručnom timu vrtiću.

Ciljevi koji su zadani u pedagoškoj godini 2021/2022 bili su rad na motoričkom razvoju, socio-emocionalnom, spoznajnom te govorno-jezičnom razvoju. Motorički razvoj se dio godine razvijao u unutarnjem i dio u vanjskom prostoru, gruba motorika je razvijena uglavnom boravkom na zraku u aktivnostima (poligon, trčanje sa zadatkom, trčanje do cilja, razne pokretne igre). Ponekad se odvijao u sobi u obliku tjelovježbe i pokretnih igara primjerice oponašanje kretnji životinja i slično. Fina motorika i senzomotorika građena je kroz dane poticaje djeci i kroz aktivnosti u kojima su zadaci bili zadani od strane odgojitelja (rezanje škarama, trčanje papira. Listanje slikovnica, provlačenje trake kroz mali otvor...)

Socio emocionalni razvoj radile smo već punom dinamikom od početka adaptacije kroz svakodnevni boravak djeteta u vrtiću. To su bile igre za razvoj svijesti o sebi, zatim razvoj samoregulacije, kako bi se dijete učilo strpljenju, zadovoljenju svojih potreba te pokazajući poslušnost slijedeći upute odgojitelja. Socijalno razvijeno dijete razvija osjećaj samokontrole, pažnje i koncentracije i poštuje pravila koja određuju razne igre. Ono što smo činili kako bi dodatno potaknuli socijalni i emocionalni razvoj djeteta: bili smo s djecom uvijek iskreni, pokazivali smo svoje emocije, pogotovo one pozitivne, Bili smo pažljivi prema osjećajima, željama i potrebama svakog djeteta i dozvolili mu da istražuje područja svog djelovanja, nismo činili umjesto djeteta radnje koje su primjerene njegovoj dobi i mogućnostima, učili ga odgovornosti i samostalnosti i poticali njegovo samopouzdanje, Izražavali smo ponos za njegova stvarna postignuća i primjereno ih nagradili, pružili smo bezuvjetnu podršku tijekom perioda stresnih situacija.

Spoznajni razvoj također smo provodile svakoga dana nudeći djeci poticaje nastale iz dječjeg interesa te prilagođene dječjoj dobi. To su igre koje razvijaju pažnju, potiču pamćenje, razvijaju percepciju itd. Igre i aktivnosti za poticanje pažnje i koncentracije u predškolskoj dobi kroz koje su djeca razvijala gore navedeno bile su: precrtavanje različitih predložaka (prvo jednostavnijih, a kasnije i složenijih), bojanje u bojankama, pronalaženje skrivenih likova i traženje razlika na sličnim slikama, slagalice, igre razvrstavanja po nekim kriterijima (boja, oblik, veličina), vježbe razvrstavanja (razvrstavanje lego kocaka, drvenih kocaka, posuđa iz kuhinje, te drugih igračaka). Zbog poticanja koncentracije kod djece, nismo nasilno prekidali aktivnosti, nego smo djeci rekli: "Još 10 minuta i onda pospremamo

sobu“, kako bi djetetu dali dovoljno vremena da završi igru te da vježba usmjeravanje pozornosti i koncentracije.

Govorno-jezični razvoj odvijao se u svakodnevnoj komunikaciji s djecom gdje je odgajatelj pružio djetetu svu slobodu u izražavanju svojih želja i potreba, mišljenja i stavova. Poticale smo proširivanje dječjeg vokabulara listajući slikovnice te imenujući sve što se u njima nalazi, zatim imenujući dijelove svoga tijela te njihova funkcija npr. to je moj nos, s njime mogu mirisati cvijeće, sapun, parfem... Stvarali smo poticajno okruženja za razvijanje govora i jezika djeteta, poticali smo interakcije dijete-dijete, dijete-djeca, dijete-odgojitelj, analizirali vlastiti govor, sustavno bilježili zapažanja u odnosu na dijete-prostor-okruženje, proučavali smo stručnu literaturu i razmjjenjivali znanja, stavove i iskustava s kolegicom i stručnim timom.

II STARIJA JASLIČKA

Odgojitelji: Ivanka Kurteš / Zvjezdana Pekeč

U skupini je boravilo prosječno desetero djece. Tijekom većeg dijela godine dvoje djece (Lucija Vukičević, Rita Mikulić) izostalo je uz ispričnicu od liječnika.

Radom na mikro-kurikulumu prvenstveno smo za cilj imali potaknuti cjelokupni dječji razvoj, a posebno:

- razvoj spoznaje; razvoj taktilne, vizualne i slušne percepcije, percepcije prostora, mirisa, okusa
- značajku, razvoj djetetove težnje da doživjava, traži, otkriva, stvara i manipulira
- razvoj fine motorike i koordinacije, te razvoj motoričkih vještina.

Radom na ovim ciljevima razvijali smo ključne kompetencije djece. U motoričkom razvoju, u odnosu na početak radne godine, vidljiv je napredak u samostalnosti, u korištenju i baratanju predmetima i alatima, što je dodatno potaknulo razvoj samostalnosti na svim aspektima. Vidljiva su poboljšanja i napredak u koordinaciji i preciznosti pokreta i aktivnom sudjelovanju u različitim motoričkim aktivnostima.

U socio-emocionalnom razvoju vidljiv je napredak u regulaciji emocija, prosocijalnom ponašanju, samopouzdanju, povjerenju u svoje mogućnosti, samostalnost u izboru i djelovanju, zadovoljstvu vlastitim uspjehom. Uočava se radost u druženju, igri, suradnji s drugom djecom kao i uočavanje tuđih emotivnih stanja i osjećaja (empatija).

U spoznajnom razvoju odabirom aktivnosti i sredstava koje smo koristili, poticali smo dječje opažanje, pažnju i pamćenje, temeljne misaone operacije. Kroz igru i manipulaciju poticali smo razvoj matematičkih sposobnosti, brojanje, prepoznavanje veličina, količina, geometrijskih oblika, vizualnih simbola koji označavaju brojeve, boje. Sva djeca prepoznaju i imenuju osnovne boje, prepoznaju i imenuju osnovne geometrijske oblike, a nekoliko djece prepoznaće i imenuje simbol broja do 3 (i više). Također smo poticali stjecanje iskustava i spoznaja o predmetnoj, prirodnoj i društvenoj sredini.

Govor, izražavanje i stvaranje – u govorno-jezičnom razvoju, korištenjem različitih sredstava i osobnim angažiranjem, stvorili smo kod djece navike slušanja i razumijevanja govora (odraslih i djece, priče, pjesme, brojalice). Kod sve djece se uočava napredak u razvoju govornih vještina, prema individualnim razvojnim mogućnostima.

Omogućili smo djeci da upoznaju i istraže različite materijale i likovne tehnike. Kroz aktivnosti razvijali taktilne sposobnosti, finu motoriku, koordinaciju oko-ruka, senzibilitet za različite likovne tehnike i kreativnost.

SREDNJA VRTIĆ

Odgojitelji: Nikolina Škalin / Ljubica Kričanski

Skupina broji 22 djece. Specifični smo po tome što su u skupini dvoje djece s teškoćom u razvoju.

Naš mikro-kurikulum živi sa nama tokom cijele godine, svakoga dana, svake minute. Usuđujemo se istaknuti najvjrijednije kompetencije iz našeg mikro-kurikuluma:

- inkluzija djece s posebnim potrebama
- suosjećajnost
- pružanje potpore i briga o drugima
- prihvaćanje i poštivanje različitosti
- razvoj senzibiliteta za potrebe drugih

Individualne dobробiti:

- razvoj neovisnosti
- razvoj pozitivne te počeci realne slike o sebi

- samostalnost donošenja odluke te kreativnost u svim oblicima
- očuvanje vlastitog zdravlja (uočavanje važnosti raznovrsne prehrane, bavljenja tjelesnom aktivnošću, očuvanje okoliša)

Sretno, smireno, samopouzdano dijete danas... u budućnosti zrela, zdrava osoba koja će biti kvalitetan član društva, koji će moći sklapati nova prijateljstva, rješavati sukobe na kvalitetan način. Naša želja bila je da suradnja doprinosi poboljšanju našeg projekta. Više ljudi, svaki ekspert u svome području mogu pridonijeti kvalitetnijem ostvarenju zajedničkog cilja. Želimo prenošenje znanja edukacijama da bi mogle kvalitetnije i pravovremeno reagirati i prevenirati. Zahvaljujući roditeljima koji su u nekoliko navrata kupili potrošni materijal te roditeljima koju su poklonili scenski centar, likovni stol, multikulturalni centar, centar stolara te centar frizera. Naša soba dnevnog boravka pravo je malo čarobno carstvo, centri su djeci zabavni, izazovni i dostupni. Djecu smo potaknule da i sami oblikuju prostor u suradnji s nama, a također naglašavamo osobni angažman u izradi potrebnih sredstava, šivanju i sl. Djeci smo dali "alate" - za daljnji rast i razvoj te su bez predrasuda, veseli i sretni, željni znanja, aktivnosti učenja... Većina njih je razvila realnu sliku o sebi ali svi pokazuju zavidnu empatiju kao i želju za neodustajanjem obzirom na svoju dob. Ne odbacujemo stare vrijednosti jer prave ljudske kvalitete nikad ne izlaze iz mode.

MJEŠOVITA VRTIĆ

Odgojitelji: Silvana / Melita / Vesna Furlan Rožić

Mješovita skupina „Zvjezdice“ broji 26-ero djece u dobi od 3 do 7 godina.

U skladu s NKRPOO kreirale smo kurikulum skupine. Cilj je bio prirodno i integrirano učenje o svijetu koji nas okružuje kroz neposredno istraživanje i aktivno sudjelovanje u igrama različitim materijalima.

Tijekom radne godine ostvareni su manji projekti proizašli iz dječjih aktivnosti („Vjetar“, „Jesenski plodovi“), a od studenog do kraja radne godine smo radili na projektu „Drvo“ koji je završio sklopom aktivnosti vezanim za ekologiju. Radeći na spomenutim projektima realiziran je čitav niz različitih aktivnosti kroz koje su djeca stekla nova znanja, vještine i kompetencije. Tijek različitih aktivnosti i rezultate istih kontinuirano smo dokumentirale u mapi projekta, a mapom za roditelje i malim izložbama dječjih uradaka smo nastojale podići kvalitetu suradnje s roditeljima, uključiti roditelje u realizaciju odgojno-obrazovnog rada i kontinuirano ih informirati o svim zbivanjima u skupini.. Osim što su djeca jačala različite kompetencije u svim razvojnim područjima, stekla nova znanja i vještine,

radeći na projektu naučili smo da se prema svijetu koji nas okružuje odnosimo odgovorno i s poštovanjem; da od starog možemo napraviti novo; da su suradnja i timski rad u različitim aktivnostima važni za ostvarenje cilja; da svaki otpad nije smeće te da ga možemo koristiti na razne načine pa i u igri, da nam je drvo važno i korisno te da se mijenja kao i mi; da recikliranjem čuvamo okoliš. Djeca su razvila samostalnost i neovisnost u planiranju i tijeku igre, socijalne i komunikacijske vještine te učila o svijetu koji nas okružuje osobnom inicijativom kroz istraživanje.

Radeći na programu predškole djeca predškolci su stekla ključne kompetencije, znanja i vještine potrebne za polazak u školu. Polazeći od kurikuluma nastojale smo osigurati primjerno i poticajno materijalno okruženje sa različitim centrima aktivnosti. Ono što je u ovoj radnoj godini bilo drugačije je оформљавање centra projekta „Drvo“ sa svim potrebnim pisanim, slikovnim, prirodnim materijalima uvijek dostupnim za igru, istraživanje, praćenje, bilježenje te izražavanje na različite načine. Prostor male sobe smo koristile za provođenje programa predškole u vrijeme popodnevnog odmora. Prostor je obogaćen primjerenim poticajima za stjecanje predmatematičkih i predpisačkih vještina

5. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

5.1. Usavršavanja unutar ustanove

Ove pedagoške godine bili su planirani sljedeći oblici profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja kroz skupne oblike:

- a. unutar vrtića (radni dogовори, planiranja, stručne teme na odgojiteljskom vijeću, individualne konzultacije s odgojiteljima odgojnih skupina)
- b. izvan vrtića (edukacija u stručno razvojnim centrima, prema katalogu AZOO te seminari i stručni /ili stručno-znanstveni skupovi) – ukoliko epidemiološke mjere to budu dopuštale.

Navedeni oblici profesionalnog razvoja i stručnog usavršavanja djelomično su ostvareni zbog specifičnih uvjeta rada uzrokovanim pandemijom Covid-19 te Epidemioloških mjera koje su ograničavale skupna okupljanja, a samim tim i provedbu planiranih usavršavanja.

Tablica .Prikaz stručnog usavršavanja odgojitelja i stručno – razvojne službe unutar dječjeg vrtića „Bajka“

TEMA	SUDIONICI	MJESTO I DATUM / ORGANIZATOR
Vizualna podrška	Odgojitelji DV Bajke i članovi stručnog tima	26.10.2021. DV Bajka – Josipa Blažević, edukacijski rehabilitator
Poticanje računalnog razmišljanja kod djece – Šareno programiranje - STEAM	Odgojitelji DV Bajke i članovi stručnog tima	15.03.2022., DV Bajka – centralni objekat i PO Vrbani, voditelj: Ivan Lipanović, prof.

Radionica za odgojitelje: Rad s Cubetti robotima	dio odgojitelja iz DV Bajke	DV Bajka Voditelj: Ivan Lipanović, prof.
Projektni način rada	Interesne skupine: odgojitelji DV Bajke	DV Bajka - STRUČNI AKTIV: Ariana Prce, pedagoginja
Priprema djece za školu	Interesne skupine: odgojitelji DV Bajke	DV Bajka - STRUČNI AKTIV: Ariana Prce, pedagoginja, Ivana Horvat, logopedinja
Praćenje djece s razvojnim odstupanjima i vođenje individualnih mapa	Interesne skupine: odgojitelji DV Bajke	DV Bajka: edukacijske rehabilitatorice Jelena Jukić i Vanja Baketa-Tomazetić
Uloga simboličke igre u razvoju djeteta	Interesne skupine: odgojitelji DV Bajke	DV Bajka: psihologinje Sanja Musa i Nena Rakvin

Održan je prvi ciklus predavanja i radionica interesnih skupina na teme Projektni način rada, Priprema djece za školu, Praćenje djece s razvojnim odstupanjima i vođenje individualnih mapa i Uloga simboličke igre u razvoju djeteta. Nastavak ciklusa predavanja i radionica interesnih skupina prekinut je zbog mjera suzbijanja pandemije COVID-19 virusa.

5.2. Usavršavanje izvan ustanove

Stručno usavršavanje odgojitelja i stručno – razvojne službe izvan vrtića u pedagoškoj godini 2020./2021.. prikazano je u tablici

Tablica . Prikaz stručnog usavršavanja odgojitelja i stručno – razvojne službe izvan dječjeg vrtića „Bajka“

TEMA	SUDIONICI	MJESTO I DATUM / ORGANIZATOR
Poseban program kinezioloških aktivnosti	Martina Podgorski, Lidija Grubišić, Kobešćak, Paulina Čižmešija, Mihaela Cebin	13. – 24.9.2021. Učiteljski fakultet Zagreb 06. – 15.06.2022.
Metodika engleskog jezika za odgojitelje „Jezik i vrtić“ (November, December, February)	Danijela Ančić, Iva Rozner	25.10.2021. 22.11.2021. 24.01.2022. „Jezik i vrtić“
Smrt voljenih osoba	Lidija Grubišić Kobešćak, Kristina Kovačić	22.11.2021. Udruga Pragma

Dobrobit djeteta	Lidija Grubišić Kobešćak, Ivona Belina, Ivana Vuković, Marija Kovačić, Vedrana Jukić, Jadranka Artuković, Iva Bačani	24.11.2021. Edukacije Alfa
Djeca diktatori i poslušni roditelji?	Lidija Grubišić Kobešćak, Kristina Kovačić	20.12.2021. Udruga Pragma
Što kada se roditelji razvode/rastaju – gdje je najbolji interes djeteta? + Obitelj u medijima – medij u obitelji?	Lidija Grubišić Kobešćak	22.02.2022. Udruga Pragma: edukacije unutar ciklusa „Naša su srca velika ko kuća“
Ovo nije moje dijete + Upotreba medijskih sadržaja prema dobi i spolu	Lidija Grubišić Kobešćak	08.03.2022. Udruga Pragma: edukacije unutar ciklusa „Naša su srca velika ko kuća“
Izazovi u projektu "Pomahajmo v svet/ Say Hello to the world"	Marija Kovačić, Ivona Miloloža, Maja Percl Vrdoljak	16.09.2021. Fini zavod Radeče, videokonferencija

ELT Together 2021: Assessment for Learning	Marija Kovačić, Ana Maslać, Maja Percl Vrdoljak	27.09.2021. Oxford University Press
ELT Together 2021: Pronunciation	Marija Kovačić, Ana Maslać	29.09.2021. Oxford University Press
ELT Together 2021: How Languages are Learned	Marija Kovačić	04.10.2021. Oxford University Press
ELT Together 2021: Diversity and Inclusion	Marija Kovačić	08.10.2021. Oxford University Press
Alternativne pedagoške ideje i škole	Marija Kovačić, Nives Kaličanec Forjan	16.11.2021. KOHO pedagogija
Oxford Professional Development	Marija Kovačić	05.03.2022. Oxford University Press
"Vjerski odgoj djece rane dobi"	Vesna Plazonić, Davorka Livić, Zdenka Jurišić Lončarić	Katehetska jesenska škola za odgajateljice u vjeri
Igrajmo sigurno! Videoigre i medijska pismenost	Vedrana Jukić	27.09.2021. Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu

Poremećaji iz spektra autizma i redoviti sustav, može li ljubav biti obostrana	Vedrana Jukić	15.11.2021. Marta centar
Dječji stres	Vedrana Jukić	17.11.2021. Sandra Matošina Borbaš, univ.spec.proff.psych
Roditeljstvo – granice u odgoju	Vedrana Jukić	1.12.2021. Sandra Matošina Borbaš
Kako prevenirati dječje ispadne bijesa?	Vedrana Jukić	13.12.2021. Puteljak – Martina Trnka
7 osjetila - čemu služe i kako ih stimulirati	Vedrana Jukić	07.01.2021. Puteljak – Martina Trnka
Važnost medijske i emocionalne pismenosti	Vedrana Jukić	05.05.2021. Društvo za komunikacijsku i medijsku kulturu: Lana Ciboci Perša i Nedjeljko Marković
Nepoželjna ponašanja	Vedrana Jukić	13.05.2021. Savjetnica za odgoj – Martina Sokač

Od brige do bezbrižnosti	Vedrana Jukić	15.05.2021. Hara pedagogija – Ivana Harapin Gajić
Vrste posljedica u odgoju prema načelima pozitivne discipline	Vedrana Jukić	18.05.2021. Razvoj bez tabua – Daria Antonović
Kako graditi odnos s djetetom u igri?	Vedrana Jukić	30.05.2021. Puteljak – Martina Trnka
Rana stimulacija osjetila – senzorna integracija	Matea Birač, Martina Cetinski	Studeni 2021. – svibanj 2022. DV Gajnice – stručno razvojni centar
" Transdisciplinarno osnaživanje djelatnika dječjih vrtića " 07.02. Individualnost vs. odstupanje 08.02. Izgradnja odnosa s djecom 09.02. Komunikacija i suradnja 10.02. Alati i aktivnosti	Kristina Kovačić, Jana Vizek, Jadranka Artuković, Marina Tafra, Anita Mošmondor, Vedrana Dušak	07. – 11.02.2022. SINAPSU I NEUROART

11.02. Digitalno obrazovanje u Hrvatskoj		
Ljetna škola- tematski tjedni prema potrebama i izazovima sudionika	Jana Vizek, Anita Mošmondor	01.07. – 15.08.2022. NEUROART- Kabinet za podrsku integriranim razvoju djeteta
Samoregulacijske vještine	Anita Mošmodnor	05.07.2022. SINAPSUS I NEUROART
Ulaganje u obitelj i obrazovanje	Kristina Kovačić	02.06.2022. Udruga PRAGMA

<p>Program TRANSCULTURAL BODY FLOW- tehnike u suvremenom plesu i improvizaciji</p>	<p>Soledad Gossain-Radenić</p>	<p>Plesna kompanija MASA, umjetnička organizacija registrirana pri Ministarstvu kulture Republike Hrvatske Voditelji: Alexandra Madsen i Mislav Šimić</p>
<p>Radionica plesa i pokreta (fizičko kazalište)</p>	<p>Soledad Gossain-Radenić</p>	<p>Umjetnička organizacija TRAFIK i Odjel za edukaciju Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu Voditelj: Žak Branko Valenta</p>
<p>Summer dance intensive vol 6 : INSTINCT, IMPULSE, IMPACT</p>	<p>Soledad Gossain-Radenić</p>	<p>plesne kompanije MASA</p>
<p>Odgoja za humanost od malih nogu - zaštita zdravlja</p>	<p>Ivana Guša, Matea Mucak, Davorka Livić, Endži Skelin Vrdoljak, Iva Bačani</p>	<p>28.09.2021. AZOO</p>
<p>Klimatske promjene i prezentacija obrazovne platforme sigurnija djeca</p>	<p>Ivana Guša, Matea Mucak, Davorka Livić</p>	<p>16.11.2021. AZOO</p>

Kvalitetan rani i predškolski odgoj i obrazovanje: ključni čimbenik prevencije nepovoljnih razvojnih ishoda djece - skup u suorganizaciji s Hrvatskom zakladom za znanost	Ivana Guša, Matea Mucak, Davorka Livić, Anja Hlevnjak, Kata Šarić, Ariana Prce, Endži Skelin Vrdoljak, Valerija Križanović, Iva Bačani	12.02.2022. AZOO
Profesionalna komunikacija i suradnički odnosi u kontekstu dječjega vrtića - pretpostavka razvoja suvremenoga kurikuluma	Ivana Guša, Davorka Livić	23.02.2022. AZOO
Regionalna smotra projekata građanskog odgoja i obrazovanja	Ivana Guša, Endži Skelin Vrdoljak	19.04.2022. AZOO
Različiti teorijski pristupi u praksi i istraživanjima u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju	Ivana Guša	25.04.2022. AZOO
Kako osigurati suradnju obitelji i ustanova, Put od "ONI" do "MI	Nives Kaličanec Forjan, Ivana Vuković	06.12.2021. ALFA edukacije

Trandisciplinarno osnaživanje djelatnika dječjih vrtića	Nives Kaličanec Forjan	07.02. – 11.02.2021. SINAPSUS
KOLIKO RANO JE DOVOLJNO RANO? Suradnički odnosi u jaslicama	Nives Kaličanec Forjan	18.05.2022. ALFA edukacije
Izazovi u projektu "Say hello to the world"	Ana Maslać	16.09.2021. Fini zavod Raduče, A. Majnar, L. Groberski,
Utjecaj EU projekata na jačanje stručnih kompetencija odgojitelja i stručnih suradnika te unapređivanje odgojno-obrazovne prakse u dječjim vrtićima	Davorka Livić, Đana Kačan	15.12.2021. AZOO
Matematika u dječjem vrtiću – Abakus i Montessori metoda	Davorka Livić, Kata Šarić, Ariana Prce, Maja Rendulić, Ivona Mililoža	06.05.2022. AZOO
Matematika u dječjem vrtiću	Kata Šarić, Martina Krt	10.06.2022. AZOO

Državna smotra projekata u području Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo Vlade Republike Hrvatske, za rani i predškolski odgoj i obrazovanje	Davorka Livić	AZOO
A što radi roditelj – uloga roditelja u obrazovanju djeteta“	Paulina Čižmešija	
Stemati od malih nogu	Paulina Čižmešija, Ivana Vuković, Valerija Križanović	18.01.2022. KOHO pedagogija
Dječji mozak i rani razvoj	Paulina Čižmešija, Anja Hlevnjak, Nataša Boltužić	25.01.2022. KOHO pedagogija
Suvremeni alternativni alat kao podrška praćenju, dokumentiranju i vrednovanju cjelokupnog razvoja djeteta	Iva Vukorepa	04.05.2022. EduList

Boje	Iva Vukorepa, Anja Hlevnjak, Jadranka Artuković, Valerija Križanović	KOHO pedagogija
Najmlađi u svijetu medija	Anja Hlevnjak	KOHO pedagogija
Poticanje grafomotoričkih vještina djece predškolske dobi	Iva Vukorepa Josipa Culej	15.01.2022. Udruga Magni
Individualni razgovor s roditeljima	Iva Vukorepa	Kreativna sova
Poticanje razvoja u ranoj i predškolskoj dobi - Razvojna raketa	Iva Vukorepa	KOHO pedagogija
Razvojna raketa – edukativni program „U svemiru“	Marina Tafra	Siječanj 2022. KOHO pedagogija
Suradnja s roditeljima	Iva Vukorepa	24.05.2022. EduList
Priče, bajke, legende, slikovnica - prva dječja knjiga	Anja Hlevnjak	AZOO

Intervencije za ublažavanje nepoželjnih oblika ponašanja kod djece	Vedrana Dušak	
Odgoj djeteta putem umjetnosti i pokreta	Vedrana Dušak	<p>Veljača – rujan 2022.</p> <p>Vretence</p> <p>- podrška djeci urednog razvoja i djeci s teškoćama u razvoju</p>
Tranzicija iz obitelji u dječji vrtić: Potrebe i izazovi	Đana Kačan	<p>08.09.2021.</p> <p>AZOO</p>
Razvoj jezičnih kompetencija djece i odraslih u dječjemu vrtiću	Đana Kačan, Kata Šarić, Ivona Miloloža	<p>03.11.2021.</p> <p>AZOO</p>
Radionica iz područja jezika Montessori pedagogije s temom: Slova Č i Ć	Đana Kačan	<p>27.03.2022.</p> <p>Institut za Montessori pedagogiju</p>
Radionica iz područja kozmičkog odgoja „Domaće životinje“	Lucija Herceg	<p>13.03.2022.</p> <p>Institut za Montessori pedagogiju</p>

Dječja kuća – kontinenti	Ivana Guša	03.04.2022. Institut za Montessori pedagogiju
Matematika – geometrijska tijela i oblici	Matea Mucak	Institut za Montessori pedagogiju
Poticanje cjelovitog razvoja djeteta kroz područje likovnosti	Danijela Zbodulja	Tijekom godine DV Trešnjevka – Stručno razvojni centar
Likovnost u ped.god. 2021./2022.	Danijela Zbodulja, Mirjana Petan	Media Luna
Analiza dječjeg crteža	Mirjana Petan, Ljubica Kričanski Nikolina Škalin	Kreativna sova
Dječje stvaralaštvo u predblagdansko vrijeme	Mirjana Petan	Media Luna
Vrtićizam- pojam u nastajanju	Mirjana Petan, Ljubica Kričanski,	Media Luna
Mentalno zdravlje osoba u odgoju i obrazovanju i prevencija sindroma sagorijevanja	Nikolina Škalin	24.03.2022. UFZG projekt Leptirov let

Predavanje za stručnjakinje pomagačkih zanimanja "OsnaŽena"	Nikolina Škalin Sandra Karabaić, socijalna pedagoginja - psihoterapeutkinja	18. – 20.10.2021.
Važnost čitanja od najranije dobi	Kata Šarić, Maja Rendulić	01.10.2021. AZOO
Važnost čitanja od najranije dobi u godini čitanja	Valerija Križanović	13.12.202. AZOO
Stručno-metodička priprema za polaganje stručnog ispita	Nikolina Sivec, Ariana Prce, Maja Rendulić, Ivan Cerovac, Valerija Križanović, Martina Krt	04.05.2022. AZOO
Stručno-metodička priprema za polaganje stručnoga ispita	Ariana Prce, Valerija Križanović	24.01.2021. AZOO
Planiranje i evaluacija pedagoškog rada pomoću etnografskih metoda	Josipa Culej, Ariana Prce	09.04.2022. Udruga MAGNI

Poticanje pažnje i koncentracije kod djece predškolske dobi	Josipa Culej	07.05.2022. Udruga MAGNI
Pedagoški rad u velikim inkluzivnim odgojnim skupinama	Ariana Prce	26.03.2022. Udruga MAGNI
Razvoj medijske i emocionalne pismenosti od dječjega vrtića: finski primjer - stručni skup u suorganizaciji s Agencijom za elektroničke medije, UNICEF-om i Veleposlanstvom Republike Finske	Ariana Prce, Monika Gudlin	02.05.2022. AZOO
Inkluzivni odgoj i obrazovanje u dječjem vrtiću	Ariana Prce, Endži Skelin Vrdoljak, Valerija Križanović	21.03.2022. AZOO
Integracija EU-projekata u kurikulum odgojno-obrazovne skupine i vrtića	Ariana Prce, Ivona Miloloža	28.02.2022. AZOO
Utjecaj stereotipa na proces odgoja i obrazovanja u dječjem vrtiću – I. dio	Ariana Prce, Maja Rendulić, Valerija Križanović	21.03.2022. AZOO

Stručno-metodička podrška u procesu uvođenja odgojitelja pripravnika u proces stažiranja u dječjim vrtićima	Ariana Prce	21.10.2021. AZOO
Osobna iskaznica potencijala	Monika Gudlin	19.01.2022. Edukator ID
Kako dovršiti zadatke i kako obuzdati odlaganje	Monika Gudlin	24.02.2022. Simbex akademija
Pedagozi kao kreatori inovativnih pristupa i metoda rada s učiteljima i nastavnicima u skladu s okruženjem koje se mijenja	Monika Gudlin	24.03.2022. AZOO
Učenici dvostrukih posebnih potreba (darovita djeca)	Monika Gudlin	29.03.2022. ICIE
Festival znanosti	Monika Gudlin	07.05.2022. AZOO
Pauk – u mreži dobre prakse	Monika Gudlin	09.06.2022. KOHO pedagogija
Pauk – u mreži dobre prakse	Jadranka Artuković, Tanja Rudan	06. – 09.06.2022. KOHO pedagogija

STEAM u odgoju i obrazovanju	Monika Gudlin	10.06.2022. UFZG
Smisao u matematici – sekcija za predškolski odgoj	Monika Gudlin	06.07.2022. AZOO
Learning English with Disney	Monika Gudlin, Ariana Prce	25.05.2022. Pearson
STEAM kroz različite pristupe podučavanja	Jadranka Artuković	18.05.2022. KOHO pedagogija, obrazovni centar STEAM
Predmatematičke vještine	Jadranka Artuković	Alfa edukacije
Globe-predstavljanje međunarodnog znanstveno obrazovnog programa	Jadranka Artuković	11.04.2021. Znam i Globe program Elementary 4K
Kako postići suradnju obitelji i ustanova	Jadranka Artuković	27. i 28.03.2022. Alfa edukacije
Ono najbitnije od odgoja - problemi ponašanja	Jadranka Artuković	21. – 26.03.2022.

		EduList
Najmlađi u svijetu medija-kako poticati medijsku pismenost kod djece rane i predškolske dobi	Jadranka Artuković, Ivona Belina, Ivana Vuković, Valerija Križanović	21.03.2022. KOHO pedagogija
Prijelaz iz dječjeg vrtića u osnovnu školu-dobrobiti djeteta	Jadranka Artuković	10.03.2022. Sveučilište Hercegovina
Čitanjem kroz život	Jadranka Artuković	07.03.2022. Centar za odgoj i obrazovanje Čakovec
Pripreme za školu-nekad i danas	Jadranka Artuković	05.03.2022. Badabum i Okitoki
Iza i ispred ekrana-djeca i mladi u virtualnom prostoru	Jadranka Artuković, Nena Rakvin	18.02.2022. ERF Zagreb
Odrastanje djece danas i roditeljstvo	Jadranka Artuković	15.02.2022. 15. tjedan psihologije u Hrvatskoj

Je li važnije putovati ili stići – razvojna mapa u praksi	Jadranka Artuković, Ivana Vuković, Valerija Križanović, Martina Krt	14.01.2022. Alfa edukacije
Didaktička moć legića	Jadranka Artuković	27.12.2021. KOHO pedagogija
Treći put – novi temelji odgoja i obrazovanja	Nataša Boltužić	14. – 19.03.2022. Centar za roditelje Klubko
Ono najbitnije od odgoja – Socijalizacija djece	Nataša Boltužić	24.01.2022. EduList
Ono najbitnije od odgoja – Ekrani u odgoju djece	Nataša Boltužić	26.06.2022. EduList
Kako s ljubavlju reći NE	Milošina Vugrdagović	29.01.2022. Ivana Orlović terapeut
Nove Reynell razvojne jezične ljestvice – NRDLS-HR	Ivana Horvat	17. – 18.12.2021. Centar za edukacije i istraživanja Naklade Slap
Tantrumi - izazovi za djecu i roditelje	Ivona Belina	01.06.2022. Centar za roditelje Klubko

Rastava i djeca u rastavi braka	Ivona Belina Centar za roditelje Klubko	03.12.2021. Centar za roditelje Klubko
Postupci prijelaza iz dječjeg vrtića u osnovnu školu	Ivana Vuković, Valerija Križanović, Martina Krt	16.02.2022. Alfa edukacije
Engleski jezik – B2 razina	Anamarija Levatić	19.05.2022. U inicijativa – Centar za edukacije
Mickey Mouse in Storyland, Stars and Friends in the Acitvity land	Ivona Miloloža	25.05.2022. Naklada Ljekav
Igrom do uloge- završne svečanosti u vrtiću	Nives Kaličanec Forjan	28.05.2022. EduPort praktikum za odgojitelje i stručnjake u vrtiću
Visokoškolske ustanove: ključ inkvizivnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja	Endži Skelin Vrdoljak	07.12.2021. UFZG i UNICEF

Predškolska integracija i inkluzija - iskustva i izazovi	Endži Skelin Vrdoljak	17.03.2021. XV. međunarodna strukovna konferencija za učitelje, odgojitelje i stručne suradnike u vrtiću (Slovenija, Hrvatska, Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Srbija, Finska, Ujedinjeni Arapski Emirati)
Migracije i integracija osoba pod međunarodnom zaštitom; Rad s ranjivim skupinama migranata; Primjer dobre prakse uključivanja raseljene djece u dječji vrtić; Prevencija trgovanja ljudima; Predstavljanje programa HCK „Sigurnije škole i vrtići“	Endži Skelin Vrdoljak	20.04.2022. AZOO
Hrvatska može bolje: Ima načina, kada ima volje	Endži Skelin Vrdoljak	1.6.2022. GOOD Inicijativa
Aktivnosti za umirenje putem svih osjetila	Alieta Vojnović	16.04.2022. Puteljak
Kako biti podrška djetetu u učenju?	Alieta Vojnović	09.03.2022. EIUS Centar, Obrt za edukaciju i savjetovanje

Poslijediplomski specijalistički studij: Rana intervencija u edukacijskoj rehabilitaciji	Josipa Blažević	rujan 2021. – rujan 2022.
Obitelji usmjeren pristup u praksi	Josipa Blažević	24. i 25.09.2021. MURID kongres
Izađi i progovori o potpomognutoj komunikaciji	Josipa Blažević	11.11.2021. ERF i HDL
Assistive Technology – Unlocking Potentialal	Josipa Blažević	19.11.2021.
ADOS-2 – uvodno predavanje	Josipa Blažević	21.02.2022. HKER
Nove mogućnosti u rehabilitaciji, edukaciji, socijalnoj uključenosti osoba s oštećenjem vida	Josipa Blažević	24.02.2022. AZOO
Integracija i inkluzija u predškolskoj dobi	Josipa Blažević	17.03.2022. MIB, ITEI

Državni stručni skup edukacijskih rehabilitatora u DV – Inkluzija ili iluzija	Josipa Blažević	28. i 29.06.2022. AZOO
Poticanje socijalne komunikacije kod djece s razvojnim odstupanjima	Ana Pelivan	12. – 14.10.2021. ERF
Jezično-komunikacijska i informacijsko-komunikacijska kompetencija odgojitelja pripravnika u dječjem vrtiću	Valerija Križanović	04.01.2022. AZOO
Edukacijska procjena djece s višestrukim razvojnim teškoćama	Ana Pelivan	10.05.2022. Mali dom
Značaj SRC-a u sustavu kvalitetnoga stručnoga usavršavanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima	Valerija Križanović, Iva Bačani	26.01.2022. AZOO
Veliko I u kurikulumu	Ana Pelivan	26.04.2022. Mali dom
Transdisciplinarni pristup – prednosti i izazovi	Ana Pelivan	22.02.2022. Mali dom

Prilagodba prostora i materijala u optimalizaciji vizualnog funkcioniranja	Ana Pelivan	08.02.2022. Mali dom
Kreiranje cilju usmjerenih aktivnosti	Ana Pelivan	02.11.2021. Mali dom
Državni skup za stručne suradnike logopede: Jezično-govorni i komunikacijski razvoj u ranoj i predškolskoj dobi	Ana Pelivan	08.04.2022. AZOO
Izazovi u radu s učenicima s teškoćama u razvoju, primjena inovativnih strategija učenja kod učenika s govorno-jezičnim teškoćama (stručni suradnici logopedi)	Ana Pelivan	01.-03.09.2021. AZOO
Umjetničko obrazovanje u kontekstu dječjega vrtića	Valerija Križanović	09.02.2022. AZOO
Psihosocijalni aspekt liječenja i oporavka djece oboljele od malignih bolesti i važnost uloge odgojno obrazovnih ustanova u pružanju adekvatne podrške	Valerija Križanović	16.03.2022. AZOO

Uključivanje djece tražitelja međunarodne zaštite i azilanata u vrtić – prikaz iskustava	Sanja Musa, Nena Rakvin	15.03.2022. Sekcija predškolskih psihologa
Radionica: Kako su psiholozi u obrazovanju?	Sanja Musa, Nena Rakvin	27.01.2022. Sekcija predškolskih psihologa
Zašto su očevi važni?	Sanja Musa, Nena Rakvin	07.03.2022. Centar Rastimo zajedno
Klub očeva Rastimo zajedno	Sanja Musa, Nena Rakvin	22. i 23.11.2021. Centar Rastimo zajedno
Kako zaustaviti agresivno ponašanje?	Sanja Musa, Nena Rakvin	19.11.2021. Tanja Hrvatin Šimičić
Sretno dijete	Maja Percl Vrdoljak	11.04.2021.
Zajedno za lakši prijelaz iz vrtića u školu	Maja Percl Vrdoljak	2.-3.6.2022.

Odgovitelji koji nisu prisustvovali niti jednom stručnom usavršavanju izvan ustanove ove pedagoške godine su:

Petra Perković Jukić, Ivanka Kurteš, Aleksandra Kralj, Iva Marki, Snježana Stojanović, Helena Hladika, Dubravka Rešićić, Željka Lukić Kordić, Blaženka Pavlić, Jasna Kapetanović Karlić, Iva Bandalo, Kristina Slogar, Veronika Đurinić, Silvana Korajac, Melita Belić, Vesna Rožić Furlan, Zvjezdana Pekeč, Grozdana Jelečanin, Jasna Guzmić, Martina Staklarević, Irena Šmit, Stela Barum,

Sabina Karić, Milica Mrkaić Domijan, Ana Kolar, Antoneta Kantoci, Zrinka Lajh, Lucija Keleković, Brankica Andđelović, Maca Metelko, Ivana Šporčić, Vanja Mrkonjić.

5.1.1. Raspored odgojiteljskih vijeća sa stručnim temama

Pedagoške godine 2020./2021. planirano je 8 Odgojiteljskih vijeća, od čega se su realizirana 3.

Tablica. 9. Raspored održanih Odgojiteljskih vijeća

KADA?	TEMA	TKO?
Rujan 2021.	<p>Utvrđivanje prijedloga:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Godišnjeg plana i programa rada vrtića za pedagošku godinu 2021./2022. • Kurikuluma vrtića za pedagošku godinu 2020./2021. • Smjernice i obavijesti za pedagošku godinu 2021./2022. • Razno 	ravnateljica stručni tim odgojitelji
Ožujak 2022.	<ul style="list-style-type: none"> • Usvajanje plana i programa stažiranja odgojiteljica pripravnica V. Križanović i M. Krt • Predavanje vanjskog suradnika g. Lipanovića “Šareno programiranje - STEAM za najmlađe” • Razno 	ravnateljica stručni tim odgojitelji
Lipanj 2022.	<ul style="list-style-type: none"> • Prijedlog Plana i programa rada za ljetni period za pedagošku godinu 2021./2022. • Organizacija rada tijekom srpnja i kolovoza • Prijedlog organizacija rada za sljedeću pedagošku godinu • Razno 	ravnateljica stručni tim odgojitelji

Kolovoz 2022.	<ul style="list-style-type: none"> • Prijedlog Izvješća godišnjeg plana i programa za pedagošku godinu 2021./2022. • Izvješće ljetne organizacije rada za pedagošku godinu 2021./2022. • Priprema za novu pedagošku godinu • Razno 	ravnateljica stručni tim odgojitelji
--------------------------	--	--

5.1.2. Radni dogovori, tjedna planiranja

Radni dogovori organizirali su prema potrebi na inicijativu ravnateljice, odgojitelja ili članova stručnog tima, vezano za aktualna događanja. S obzirom na činjenicu da ove pedagoške godinu, zbog Epidemioloških mjera i specifičnih uvjeta rada, nismo bili u mogućnosti održavati tjedna planiranja i interesne skupine skupno s odgojiteljima, često su održavani konzultacijski sastanci članova stručnog tima i odgojitelja u vidu radnih dogovora.

Tjedna planiranja odvijala su se svake srijede i četvrtka nakon jutarnje smjene unutar sobe dnevnog boravka u trajanju od jedan sat. Tijekom planiranja odgojitelji su pisali tjedni plan, dnevna zapažanja, tromjesečne planove i valorizacije, izrađivali poticaje, pripremali centre aktivnosti prateći interes djece i teme projekta kojim su se bavili, te su uređivali sadržaj za roditeljske kutiće. Od travnja 2022. planiranja su se sa stručnim timom odvijala jednom mjesечно u prostorijama zbornice budući da se pokazao interes za time, a epidemiološke okolnosti su to dozvoljavale.

5.1.3. Teme posebnog stručnog interesa

Na početku pedagoške godine 2020./2021. odgojitelji su izabrali prioritetno područje posebnog interesa kojim su se bavili pedagošku godinu. Odgojitelji su odabrane teme trebali dokumentirali u vidu mapa osobnog profesionalnog razvoja te su ih trebali implementirati u odgojno-obrazovni rad skupine.

Što se tiče mape osobnog stručnog usavršavanja pedagoginja A.Prce u listopadu je na planiranju održala sastanak s odgojiteljima. Na sastanku je u obliku ppt prezentacija i primjera iz prakse odgojiteljima bilo predstavljeno što je mapa osobnog profesionalnog razvoja, njeni osnovni elementi, što se sve može dokumentirati u mapu te su predstavljeni i neki od načina kako voditi tj. dokumentirati u mapu. Tijekom pedagoške godine, pedagoginja I. Batarelo i A.Prce pratile su razvoj mapa odgojitelja, a od travnja se pedagoginja M.Hećimović intenzivno bavila s mapama te sa svakim od odgojitelja održala konzultacijske sastanke s povratnim informacijama i uputama. Odgojitelji su u lipnju predali mape pedagozima na pregled. Osrvt na mape individualnog stručnog

usavršavanja i mape projekata nalazi se u poglavlju 5.2.

5.1.4. Rad s pripravnicima (odgojiteljima, stručnim suradnicima)

Ove pedagoške godine u DV Bajka bilo je ukupno 7 pripravnika, od čega troje odgojitelja i četvero stručnih suradnika rehabilitatora.

Tablica.10. Pripravnici odgojitelji i stručni suradnici

PRIPRAVNIK	MENTOR	ČLAN POVJERENSTVA	RAZDOBLJE STAŽIRANJA
Kata Šarić, odgojiteljica	Maja Rendulić	Ariana Prce Marina Lujić	veljača 2021. – veljača 2022.
Valentina Baković	Nikolina Sivec	Ariana Prce Marina Lujić	rujan 2021. - listopad 2022.
Tijana Salopek	Nikolina Sivec	Ivna Batarelo Marina Lujić	rujan 2021. - listopada 2022.
Ivan Cerovac, odgojitelj	Ivana Guša	Ariana Prce Marina Lujić	ožujak.2021 – ožujak.2022.
Martina Krt, odgojiteljica	Maja Rendulić	Ariana Prce Marina Lujić	prosinac 2021. – prosinac 2022.
Valerija Križanović, odgojiteljica	Nikolina Sivec	Ariana Prce Marina Lujić	listopad 2021. – listopad 2022.
Rina Bilotra, edukacijski rehabilitator	Željko Lešković	Ivna Batarelo Marina Lujić	listopad 2021. – listopad 2022.

6. SURADNJA S RODITELJIMA

Prema Zakonu o predškolskom odgoju i obrazovanju od izuzetne su važnosti dobra suradnja i partnerski odnos s roditeljima čiji je cilj razvijanje međusobne potpore za dobrobit djeteta. Djetcetova socijalizacija bit će olakšana ukoliko je međupovezanost odgojne institucije i obitelji karakterizirana čestom interakcijom i komunikacijom, potpunijom razmjenom informacija, te odnosom u kojem se ostvaruje uzajamno uvažavanje.

Roditelji su primarni odgojitelji svog djeteta. I ove pedagoške godine nastavit ćemo raditi na tome da omogućimo roditeljima da se u vrtiću osjećaju uvaženim, prihvaćenim, pozvanim da sudjeluju i na taj način utječu na boravak djeteta u vrtiću. Uz to, naše djelovanje bit će usmjereni na uspostavljanje, razvijanje i obogaćivanje uvažavajućih partnerskih odnosa s roditeljima. Stoga će se u vrtiću i ove godine njegovati pristup postojanja partnerskih i suradničkih odnosa stručnjaka i roditelja. Veliku važnost pridajemo raznovrsnoj dokumentaciji (video zapisi, fotografije, plakati, dječji crteži i izjave) u procesu suradnje s roditeljima jer na taj način roditeljima omogućujemo uvid u različite odgojno–obrazovne aktivnosti koje se događaju u vrtiću, a koje su bitne za razumijevanje načina na koji njihovo dijete uči, kako izgrađuje svoja znanja, na koji način manipulira pojedinim materijalima, kako surađuje s drugom djecom i odgojiteljima i slično.

Bitne zadaće ove pedagoške godine odnose se na:

- Promicanje kvalitetne suradnje između vrtića i roditelja s ciljem boljeg razumijevanja potreba djeteta
- Unaprjeđenje kvalitetne komunikacije s roditeljima

6.1. Oblici suradnje s roditeljima

Roditeljski sastanci i radionice za roditelje održavat će se uz poštivanje aktualnih epidemioloških mjera. Za sve opće informacije vezane uz rad vrtića roditelje će se obavještavati putem web stranice vrtića, a sve specifične informacije vezane uz odgojno-obrazovni rad i pojedinačnu odgojnu skupinu nalazit će se na kutićima za roditelje.

Odgojitelji će sa roditeljima provoditi individualne razgovore.

ŠTO?	KAKO?	KADA?	TKO?
Informativni kutić za roditelje (sadržaji vezane za odgojno-obrazovni rad u skupini, mišljenja, dosjetke djece i sl.; aktualni sadržaji u vrtiću – najave događanja; važne informacije)	Obično krajem tjedna, odmah ili prema potrebi	Izmjena 1x tjedno i prema potrebi	Odgojitelji i stručni suradnici
Informativni zdravstveni kutić	Prema potrebi	Izmjena po potrebi	Zdravstveni voditelji
Individualni razgovori s roditeljima	Priprema obvezno uz konzultacije sa stručnim suradnicima; Održavanje u dogовору s roditeljima, nakon neposrednog rada	Minimalno 1x godišnje za svako „dolazeće“ dijete (informativni razgovor); po potrebi (problemski)	Odgojitelji i stručni suradnici
Roditeljski sastanci (izabrani sadržaji koji podižu razinu roditeljske	Priprema uz obvezne konzultacije s pedagoginjama	3x godišnje (po potrebi i više)	Odgojitelji i stručni suradnici

kompetencije)			
Uključivanje roditelja u neposredan rad s djecom (roditelj kao dio programske aktivnosti)	Primarno realizira odgojitelj u svojoj skupini uz obavljanje stručnih suradnika (roditelj u skupini)	Prema planiranim aktivnostima odgojno-obrazovnog rada u skupini ili aktualnim društvenim zbivanjima ili odrednicama programa vrtića	Odgojitelji i stručni suradnici
Ispitivanje stavova, mišljenja roditelja	Uz konzultacije sa stručnim suradnicima u sastavljanju anketa, upitnika i obradi dobivenih odgovora	Prema potrebi	Odgojitelji i stručni suradnici, ravnatelj
Savjetodavno - tretmanski rad s roditeljima	Uključivanjem roditelja djece s posebnim potrebama kao aktivnog čimbenika u tretmanskom procesu	Prema potrebi	Logopedi, edukacijski rehabilitatori
Savjetovanje roditelja (na inicijativu stručnih suradnika ili/i	Pojedinačni ili timski razgovor s roditeljima ovisno o iskazanom	Prema potrebi i dogovoru s roditeljima	Stručni suradnici i zdravstveni

roditelja, po sadržaju problematski)	problemu		voditelji
Zdravstveno savjetovalište	Pojedinačni ili timski razgovor s roditeljima vezano uz zdravstvene teme i prehranu	Prema potrebi i dogovoru s roditeljima	Zdravstveni voditelji, voditelj prehrane i stručni suradnici
Radionice za roditelje (Zajedničke aktivnosti roditelja i djece uz stručno vodstvo)	Zajednička druženja kao poticaj kvalitetnijem roditeljstvu povodom blagdana, vježbanje, sportske igre...	2-3x godišnje (vrtić) ili prema potrebi	Odgojitelji
Ulazni inicijalni intervju s roditeljima	Pojedinačni ili timski razgovor s roditeljima djeteta, ovisno o potrebama djeteta ili roditelja, promatranje ponašanja djeteta po potrebi provjera djetetovog razvojnog statusa, savjetovanje i upute roditeljima.	U periodu upisa djece i tijekom godine prilikom pojedinačnih upisa djeteta	Stručni suradnici i zdravstveni voditelji

Roditeljski sastanak (specifične teme namijenjene velikom broju roditelja)	U skladu s odrednicama programa rada vrtića, moguće sudjelovanje vanjskih suradnika i stručnjaka	1-2 puta godišnje ili po potrebi	Ravnateljica, stručni suradnici
---	--	----------------------------------	---------------------------------

6.2. Anketa zadovoljstva roditelja u posebnom programu prema Montessori pedagogiji

Cjelodnevni alternativni odgojno-obrazovni program prema koncepciji Marije Montessori je cjelodnevni 10-satni program namijenjen djeci u dobi od 3. godine do 7. godine života. Nositelji programa su odgojitelji sa dodatnim edukacijama iz područja Montessori pedagogije.

Montessori sustav koncepcijski se razlikuje od ostalih pedagoških pristupa i sadrži jedinstven pristup djetetu i njegovim potrebama. To je filozofija razvoja prema kojoj pojedinac stječe operativna znanja potrebna za njegovo buduće sudjelovanje kao odrasle osobe u društvu. Osobnim djelovanjem i postizanjem uspjeha u svom radu dijete jača svoje samopouzdanje, razvija poštovanje, ljubav i pozitivnu suradnju sa drugom djecom kao osnovu za buduće demokratsko djelovanje.

Ciljevi Montessori pedagogije:

1. Osnovni cilj Montessori pedagogije proizlazi iz pažljivo pripremljene okoline koja potiče djetetov interes, vodi ga u spontane, slobodno odabrane aktivnosti i djelovanje sukladno osobnim mogućnostima uz neznatnu pomoć odraslog.
2. Sljedeći cilj je zadovoljiti djetetovu prirodnu potrebu za učenjem, koje „uči čineći“ vođeno vlastitom željom i interesima.
3. Poticanjem razvoja svih djetetovih prirodnih potencijala razviti dijete u samostalno, samosvjesno, kreativno i uravnoteženo ljudsko biće.

Montessori program i pribor obuhvaćaju pet područja djelovanja, a svako pojedino područje sadrži niz vježbi koje razvijaju određene vještine, znanja i sposobnosti:

- Vježbe iz praktičnog života
- Vježbe za razvoj osjetilnih sposobnosti
- Vježbe iz područja matematike

- Vježbe za razvoj govora, čitanja i pisanja
- Kozmički odgoj

Ovim vježbama dijete razvija finu motoriku, koordinaciju pokreta te koncentraciju pažnje. Svako dijete se tako osamostaljuje i uči završiti cijeli krug neke aktivnosti. Ove vježbe posebno su važne za razvoj samopouzdanja i pozitivne slike o sebi.

Program se provodi u jednoj odgojnoj skupini na centralnom objektu, Zorkovačka 8 i u jednoj skupini na područnom objektu, Selska cesta 95. Na navedenim lokacijama provedena je anketa zadovoljstva roditelja posebnim programom prema Montessori pedagogiji.

U anketi je sudjelovalo 22 roditelja. U nastavku su iskazani postotci kako su roditelji ocijenili svoje zadovoljstvo (5-potpuno sam zadovoljan/na, 4-djelomično sam zadovoljan/na, 3-neutralan/na sam, 2-djelomično sam nezadovoljan/na, 1-potpuno sam nezadovoljan/na).

Koliko ste zadovoljni cjelokupnom izvedbom Alternativnog programa za djecu predškolske dobi prema koncepciji Marije Montessori?

71,2% - 5; 28,8% - 4

Molimo Vas da procijenite zadovoljstvo Vašeg djeteta u ovom programu.

76,4% - 5; 17,6% - 4; 5,8% - 3

Mišljenja sam da će ovaj program za moje dijete značiti uspješniji cjelokupni rast i razvoj.

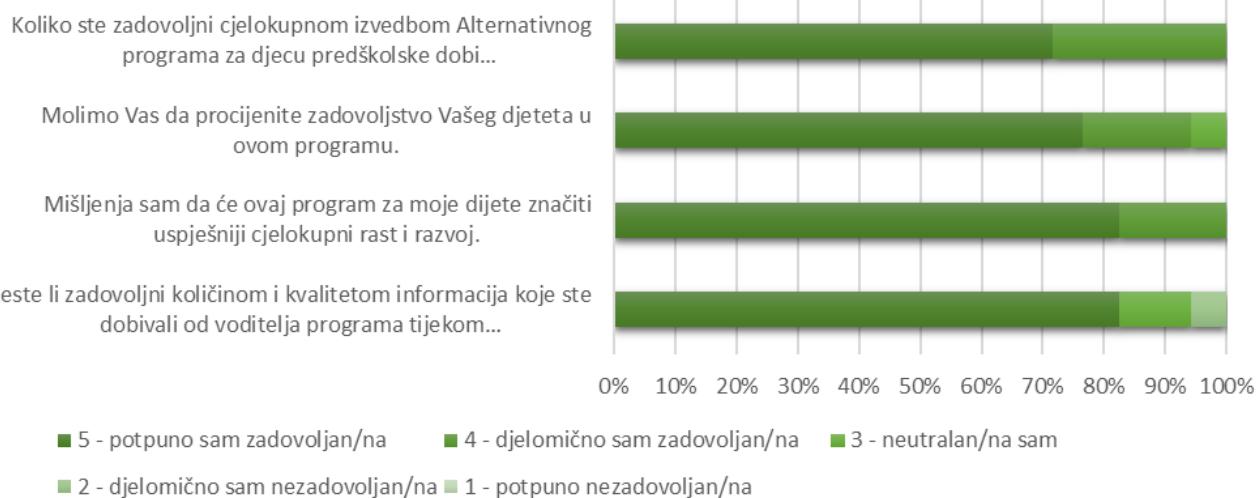
82,3% - 5; 17,6% - 4 5,8%

Jeste li zadovoljni količinom i kvalitetom informacija koje ste dobivali od voditelja programa tijekom pedagoške godine?

82,3% - 5; 11,7% - 3; 5,8% - 2

Rezultati su grafički prikazani na grafikonu ispod.

Anketa zadovoljstva roditelja u posebnom programu prema Montessori pedagogiji

7. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA I DRUŠTVENIM OKRUŽENJEM

Ostvarivanje ciljeva odgojno-obrazovnog rada nije moguće bez raznolike i sveobuhvatne suradnje vrtića s lokalnom i širom društvenom zajednicom, kao i s vanjskim ustanovama koje nude mogućnosti obogaćivanja kvalitete rada s djecom i roditeljima i stručna usavršavanja svih sudionika odgojno-obrazovnog procesa.

7.1. Ciljevi i zadaće suradnje s društvenim okruženjem vezano za odgojno-obrazovni rad

- Bogaćenje spoznaje i života djeteta, te poticanje i razvoj specifičnih interesa
- Pružanje podrške u zadovoljavanju posebnih potreba djece i kvalitetnije brizi i radu s djecom s teškoćama u razvoju
- Zaštita zdravlja i osiguravanje optimalnih uvjeta za pravilan rast i razvoj djece u vrtiću

Glavne odrednice ostvarivanja ovih ciljeva i zadaća

ŠTO?	S KIM?	KADA?	TKO?

<p>Bogaćenje spoznaje i života djeteta dodatnim sadržajima i aktivnostima u i izvan vrtićkog okruženja</p>	<ul style="list-style-type: none"> - dječja kazališta i drugi različiti izvođači (glazbenici, glumci) – prema ponudi i kalendaru događanja - muzeji (tehnički, etnografski, povijesni, grada Zagreba...) - knjižnice „Ljubljanica i „Voltino“ - Grad mlađih – Granešina - Osnovna škola „August Šenoa“ - župni uredi sv. Josipa i sv. Marka Križevčanina - Hrvatski Caritas - Prometna policija, VII. policijska postaja - Športski rekreativni centar Šalata - drugi vrtići 	<p>tijekom godine i prema aktualnim društvenim zbivanjima</p>	<p>Primarno zadaća pedagoga</p>
---	--	---	---------------------------------

<p>Pružanje podrške u zadovoljavanju posebnih potreba djece</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet i Centar za rehabilitaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta – prema posebnom programu za djecu s poremećajima iz spektra autizma i programu vježbaonice - HURID – prema potrebi i mogućnostima - CZOO „Slava Raškaj“ - CZR Zagreb-podružnica Sloboština - Centar za autizam - osnovne škole - Centar za socijalnu skrb Trešnjevka - Poliklinika za zaštitu djece grada Zagreba - Klaićeva bolnica - Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport 	<p>tijekom godine i prema potrebi</p>	<p>Primarno zadaće i psihologa, defektologa, logopeda</p>
--	--	---------------------------------------	---

Zaštita zdravlja i osiguravanje optimalnih uvjeta za pravilan rast i razvoj djece u vrtiću	<ul style="list-style-type: none"> - Ministarstvo zdravstva tijekom godine i prema potrebi - Sanitarna inspekcija - Higijensko-epidemiološka služba - pedijatri i liječnici opće medicine - Zavodom za javno zdravstvo - poduzeće za deratizaciju i dezinfekciju 	Primarno zadaća zdravstvenih voditeljica	
	Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport na unapređenju jelovnika	Početkom sezone (ljeto, jesen...)	Primarno zadaća zdravstvenih voditeljica i voditelja prehrane

7.2. Ciljevi i zadaće suradnje s društvenim okruženjem u cilju osiguravanja funkciranja vrtića kao ustanove

- osigurati funkciranje vrtića u skladu s važećim zakonskim propisima i pravilnicima
- osigurati uredno financijsko poslovanje vrtića u skladu s propisima i mogućnostima
- poticati i organizirati razna uključivanja vrtića u humanitarne i druge akcije
- suradnja s medijima u cilju promocije vrtića kao kvalitetne ustanove i predškolskog odgoja uopće

ŠTO?	S KIM?	KADA?	TKO?

Primjena svih važećih propisa u organizaciji i funkcioniranju vrtića	<ul style="list-style-type: none"> - Gradski ured za obrazovanje - Ministarstvo obrazovanja, kulture i sporta - Zavod za zapošljavanje - Pravnici i savjetodavna tijela - Dobavljači - Izvođači kraćih programa 	Tijekom godine prema potrebi	primarno zadaća ravnatelja i tajnika
Primjena svih važećih propisa u poslovanju vrtića	<ul style="list-style-type: none"> - Gradski ured za obrazovanje (u osiguranju materijalnih uvjeta rada, izrade finansijskog plana i izvješća) - Izvođači kraćih programa 	Prema rokovima određenim propisima, te materijalnim mogućnostima	Primarno zadaća ravnatelja, tajnika i voditelja računovodstva
Nabava opreme i sitnog inventara	<ul style="list-style-type: none"> - Razni dobavljači i trgovine - Gradska četvrt Trešnjevka Jug - Gradska četvrt Trešnjevka Sjever 	Prema materijalnim mogućnostima	Primarno zadaća ravnatelja

Organizirati uključivanje vrtića u razne humanitarne akcije i druge manifestacije u okruženju	Gradski ured za obrazovanje (u dijelu dogovaranja i financiranja) u organizaciji i sudjelovanju vrtića u manifestaciji Dani dječjih vrtića Grada Zagreba	Tijekom godine prema kalendaru zbivanja ili po potrebi	Primarno zadaća ravnatelja, ali i stručnih suradnika
Suradnja s raznim medijima, tiskovinama	<ul style="list-style-type: none"> - suradnja s raznim TV kućama – na njihovu ili našu inicijativu - suradnja s tiskovinama – na njihovu ili našu inicijativu - pisanje tekstova na određenu temu za tiskovine – na našu inicijativu 	Tijekom godine prilikom aktualnih društvenih zbivanja ili zbivanja u vrtiću, po potrebi	Primarno zadaća ravnatelja

8. OSVRT NA LJETNU ORGANIZACIJU RADA

Organizacija rada tijekom ljetnog perioda za DV Bajka, organizirana je na osnovu iskaza potreba roditelja za boravkom djece u vrtiću u ljetnom periodu putem anketa provedenih u lipnju. Tijekom cijelog ljetnog perioda rad je bio organiziran u tri objekta – centralnom objektu, Zorkovačka 8, područnom objektu Vrbani, Kuzminečka 12 i područnom objekti Ciglenica, Humska 1. U centralnom objektu spojeni su od 01.07. područni objekti Pongračovo i Selska, od 15.srpnja područni objekt Ciglenica; a područni objekt Vrbani spojio se 01.08.2022.

Planirani broj djece prema anketama je bio znatno niži od planiranog stoga se organizacija rada tijekom ljetnog perioda mijenjala iz tjedna u tjedan.

Ipak ne treba zaboraviti rizične čimbenike koji su u takvim situacijama prisutni kao što su: promjena prostora i objekata, promjena odgojitelja zbog korištenja godišnjeg odmora, nedovoljno poznavanje djece i odgojitelja međusobno, nepovoljne vremenske prilike, obavljene su sve potrebna pripreme kako bi se ti rizici izbjegli.

Zbog toga su odgojitelji provjerili sve podatke o djeci u imeniku, važne informacije (npr. eventualne alergije, kopije rješenja kojima su regulirani kontakti s djetetom u slučaju razvoda braka, izjave o preuzimanju djece od opunomoćene punoljetne osobe i sl.) također istaknute i uložene u imenik. Na centralnom objektu napravljen je fascikl u koji smo umetnuli za svaku odgojnju skupinu popis s osobama koje mogu dovesti/odvesti dijete (koje su navedene na suglasnostima). Pripremljene su igračke za boravak, uključili su se u izradu dvomjesečnog plana odgojno obrazovnog rada, timski se dogovarali pri izboru zadataka, sredstava i sadržaja rada, te redovito vodili propisanu pedagošku dokumentaciju. U potpunosti je vođeno računa o Preporukama za boravak na otvorenom nadležnog Ministarstva te Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport.

Svaki ponedjeljak prije poslijepodnevne smjene i poslije jutarnje smjene održavana su planiranja s odgojiteljima u svrhu prijenosa važnih informacija te planiranja odgojno – obrazovnog rada, posebno punktova tijekom boravka na zraku.

Pored spomenutih priprema, poseban naglasak je bio na:

- sigurnom boravku djece u vrtiću (osmišljena struktura unutarnjeg i vanjskog prostora vodeći računa o fizičkim mjerama zaštite, pojačan nadzor nad sigurnošću okružja)
- očuvanju i unapređivanju zdravlja (osiguravanje dovoljno tekućine, zaštita od sunca, aktivnosti usmjerene na samozaštitu i samopomoć vodeći računa o dobi djece, prehrana djece (protiv gušenja))
- socijalnim mjerama zaštite (primjerena komunikacija i interakcija odgojitelja s djecom, podržavajući postupci i poruke, uvažavanje dječjih prava i odgovornosti)
- profesionalnom odnosu prema roditeljima

Kroz čitavo ljetno bili su prisutni članovi stručnog tima i ravnateljica prema potrebi. Roditelji su na vrijeme obaviješteni o potrebi i opravdanosti upravo ovakve ljetne organizacije te nije bilo nikakvih nezadovoljstava. Rad ovog ljeta protekao je bez ozbiljnijih ozljeda djece, u dobim prostornim uvjetima usprkos vrlo visokim temperaturama, a zahvaljujući odgovornom odnosu prema radu i djeci svih zaposlenika možemo reći da su i u ovom razdoblju djeci pruženi uvjeti u kojima su zadovoljene sve njihove potrebe.

9. GODIŠNJA IZVJEŠĆA O RADU RAVNATELJICE I STRUČNIH SURADNIKA ZA PEDAGOŠKU GODINU 2020./2021.

9.1. Godišnje izvješće o radu ravnateljice Marine Lujić u pedagoškoj godini 2021./2022.

U pedagoškoj godini 2020./2021. najvažniji realizirani poslovi i radne zadaće iz Godišnjeg plana i izvedbenog programa rada ravnateljice u odnosu na

USTROJSTVO RADA :

- Izrada prijedloga godišnjeg plana i programa rada ustanove
- Organizacija kraćih programa i praćenje provedbe kroz sve segmente u dogovoru sa voditeljima kraćih programa formirati skupine, te određivanje termina i voditelja
- sudjelovati na roditeljskim sastancima po skupinama na početku pedagoške godine
- praćenje organizacije rada tijekom godine i eventualne izmjene iste
- organizacija poslova vezanih za novoprimaljenu djecu (ugovori)
- formiranje odgojnih skupina prema pedagoškim standardima
- sudjelovanje na roditeljskim sastancima (za novoprimaljenu djecu i ostalim tijekom godine prema potrebi)
- raspored odgojnih djelatnika po skupinama
- utvrđivanje radnog vremena svih uposlenih djelatnika
- organizacija anketiranja roditelja i koordiniranje u realizaciji prijedloga roditelja
- praćenje organizacije rada posebno u vrijeme dežurstva i zajedničkog rada po odgojnim skupinama i primjereno reagiranje u situacijama uočenim tijekom praćenja
- organizacija rada u ljetnim mjesecima – sudjelovanje u izradi ankete
- izrada rasporeda rada odgojnih djelatnika i ostalih službi u ljetnom periodu
- izrada plana godišnjih odmora

PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE RADA :

- izrada izvješća o realizaciji Godišnjeg plana i izvedbenog programa rada vrtića za radnu godinu 2020./2021.
- izrada izvješća o realizaciji Godišnjeg plana i programa ravnateljice

KONTINUIRANO PRAĆENJE ORGANIZACIJE RADA I POSLOVANJA:

- praćenje organizacije na nivou vrtića
- praćenje pojedinih faza odgojno-obrazovnog rada
- praćenje realizacije satnice odgojnih i ostalih djelatnika vrtića
- praćenje realizacije godišnjih zaduženja
- praćenje dinamike upisa i ispisa tijekom godine
- zadovoljavanje potreba roditelja za upisom djece u jaslice, vrtić
- optimizacija rada u uvjetima opterećenim mjerama za suzbijanje epidemije SARS-Cov-19

KADROVSKI POSLOVI

- utvrđivanje potreba za zapošljavanjem djelatnika na određeno vrijeme
- donošenje odluke o zapošljavanju djelatnika na određeno vrijeme
- donošenje odluke o korištenju prava na odsustvo s rada
- rješavanje aktualne problematike s odgojnim djelatnicima i članicama stručnog tima
- praćenje efikasnosti rada i obavljanja poslova i radnih zadataka ostalih službi vrtića

MATERIJALNI UVJETI:

Praćenje materijalnih uvjeta:

- na osnovu finansijskih kriterija kontinuirano sam skrbila o kvalitetnom funkcioniranju djelatnosti

- izradila sam tekući plan održavanja
- izradila sam Plan nabave osnovnih sredstava, te osigurala sredstva za nabavu istih
- izradila sam Plan tekućeg održavanja objekata i opreme u skladu s financijskim mogućnostima
- izradila sam Plana nabave didaktičkih sredstava, igračaka, slikovnica, stručne literature
- skrbila sam o održavanju i nadopuni sredstava za boravak na zraku
- obnovljena je radna odjeća odgojitelja

Aktivnosti u odnosu na djecu

- sudjelovanje u timskom praćenju i prikupljanju podataka o aktualnim i razvojnim potrebama djece (promatranje djece u različitim situacijama tijekom boravka u vrtiću, razgovori s roditeljima i sl.), promišljanje o kreiranju okruženja za razvoj i učenje kroz igru s ciljem poticanja cjelovitog razvoja svakog djeteta
- sudjelovanje u timskom radu na daljnjoj primjeni standarda kvalitete unapređivanja odgojno-obrazovnog rada u cjelini i realizaciji ciljeva redovitog i posebnih programa.

Rad na osiguravanju uvjeta koji jamče razvoj svih sposobnosti svakog djeteta usmjerili smo na kontinuirano unaprjeđivanje provedbe trajnih zadaća vezanih uz olakšavanje i praćenje prilagodbe, skrb za tjelesni rast i zdravlje djece, nastavak primjene strategija podrske razvoju i učenju kroz igru.

- redovito sam s ostalim članicama stručnog tima razmjenjivala informacije i zapažanja o djeci i pojedinom djetetu i dogovarala daljnje aktivnosti, kao i razgovore s roditeljima
- sudjelovanje u planiranju i provedbi aktivnosti prema kalendaru događanja, izbor vrijednih sadržaja koji obogaćuju neposredan odgojno-obrazovni rad s djecom, organizacija radnih dogovora s ciljem primjerene pripreme djece, provedbe i evaluacije pojedinih događanja, aktivno sudjelovanje u različitim akcijama, zajedničkim druženjima djece i odraslih i drugim prigodnim događanjima
- pružanje stručne pomoći odgojiteljicama u stvaranju uvjeta za ostvarivanje kurikuluma vrtića u svim odgojnim skupinama uvažavajući potrebe, prava i posebnosti djece, promovirajući cjeloviti razvoj i razvoj kompetencija
- sudjelovanje u procjeni kvalitete različitih aspekata i cjeline odgojno-obrazovnog procesa u svrhu

promoviranja životno važnih znanja, vještina i navika djece:

inicijalno i finalno snimanje primjene standarda kvalitete u svim segmentima odgojno-obrazovnog procesa, snimanje kvalitete rada u ljetnom periodu, finalna procjena postignuća djece

- organiziranje radionica za jačanje znanja o prvoj pomoći i načinima pružanja iste

Rad s odgojiteljima pripravnicima:

- sudjelovala sam u izradi programa stažiranja

- pratila sam realizaciju programa po fazama

Aktivnosti u odnosu na roditelje i društvenu sredinu

- sudjelovanje u neposrednom upoznavanju roditelja s obilježjima vrtićkog programa i

načinom provedbe: informiranje roditelja novoupisane djece o obilježjima

institucionalnog odgoja i o posebnostima vrtića i skupine kroz roditeljske sastanke i

razgovore upoznavanja

- sudjelovanje u prilagodbi organizacije i sadržaja rada vrtića specifičnim potrebama

djece i roditelja

- sudjelovanje u informiranju roditelja o uzrocima i obilježjima promjena izvršenih na

razini vrtića i skupine

- sudjelovanje u individualnim razgovorima s roditeljima vezano uz problemske situacije u razvoju i odgoju djeteta u obitelji i vrtiću

- sudjelovanje u savjetodavnim sastancima s roditeljima djece s TUR zajedno s članovima stručnog tima

Stručno usavršavanje

- kontinuirano praćenje recentne stručne literature i periodike

- aktivno sudjelovanje u internim oblicima stručnog usavršavanja: odgojiteljska vijeća, sastanci i radni

dogovori koji su uglavnom bili online zbog mjera koje su bile na snazi tijekom pedagoške godine

- sudjelovanje u organiziranim eksternim edukacijama: predavanja, radionice, seminari i stručni skupovi

- objava znanstvenog rada u časopisu A1

- dovršetak doktorskog studija

Planiranje, programiranje, praćenje i evaluiranje odgojno-obrazovnog rada

- sudjelovanje u kreiranju optimalnog modela organizacije života i rada u vrtiću: raspored skupina i odgojiteljica, radno vrijeme, ranojutarnji i kasnopopodnevni rad, dnevni ritam, organizacija posebnih kraćih programa, plan godišnjih odmora odgojiteljica, ljetna organizacija rada

- sudjelovanje u izradi i primjeni instrumentarija za praćenje, procjenjivanje i vrjednovanje postignuća djece i kvalitete odgojno-obrazovnog rada u cjelini, obrada i

interpretacija podataka, definiranje smjernica za unaprjeđivanje pojedinih, manje uspješnih segmenata odgojno-obrazovnog procesa

- sudjelovanje u izradi Godišnjeg plana i programa rada vrtića, Kurikuluma dječjeg Vrtića, Programa predškole

- sudjelovanje u izradi Godišnjeg izvješća o realizaciji odgojno-obrazovnog rada, Plana i programa rada ljeti, Izvedbenih programa stažiranja odgojitelja pripravnika

Rad upravnog vijeća

- sudjelovala sam u pripremi sjednica i provođenju odluka donesenih na sjednicama UV

- djelatnike sam pravovremeno i točno informirala o radu UV

Ostali poslovi

- snimanje potreba za potrošnim materijalom, didaktikom, opremom i literaturom, sudjelovanje u nabavi i distribuciji

- vođenje dokumentacije o radu vrtića

- prikupljanje i objedinjavanje dokumentacije vezane za pojedine programe i modele rada
- skrbila sam o optimalnom rješavanju aktualne problematike vezane uz poslovanje vrtića, u cilju uspješnog obavljanja djelatnosti
- provođenje zaštitnih mjera s ciljem suzbijanja epidemije SARS-CoV-19 virusa

Zaključak

Sustavno promišljam i aktivno sudjelujem u provedbi trajnih i bitnih zadaća Godišnjeg plana i programa rada vrtića, posebice odgojno-obrazovnog. U suradnji s članicama stručnog tima i odgojiteljima primjenjujem kurikularni pristup, što podrazumijeva praćenje, dokumentiranje i vrednovanje svih segmenata odgojno-obrazovnog procesa.

Ovu pedagošku godinu i dalje provodimo u opterećenju mjerama i epidemiji Covid-19 virusa. Rad je bio otežan izolacijama, iznimno velikim brojem bolovanja kao i praćenjem istih koje je otežavalo rad zdravstvenih djelatnika vrtića. Uz osnovne poslove tijekom godine provodili smo i testiranja djelatnika na SARS-CoV-19. U novoj pedagoškoj godini ne očekujemo otežavajuće okolnosti u mjeri u kojoj smo ih imali ove godine.

9.2. Godišnje izvješće o radu stručne suradnice pedagoginje Ariane Prce u pedagoškoj godini 2021./2022.

Izvješće o ostvarenju godišnjeg plana i programa odnosi se na realizaciju Godišnjeg plan rada stručnog suradnika pedagoga za pedagošku godinu 2021./2022. Rad pedagoga bazirao se na prioritetnim zadaćama te na praćenju, planiranju, vrednovanju i dokumentiranju odgojno-obrazovnog procesa na temelju godišnjeg plana i programa dječjeg vrtića „Bajka“ za pedagošku godinu 2021./2022.:

PODRUČJA RADA PREMA POSLOVIMA I ZADACIMA

BITNE ZADAĆE I DJELATNOSTI:

1. U ODNOSU NA DIJETE

1.1. Praćenje prilagodbe djece

1.2. Praćenje rasta i razvoja svakog djeteta i ostvarivanja razvojnih zadataka kroz odgojno-obrazovni rad

- Neposrednim uvidima u skupinama, analizom pedagoške dokumentacije, prikupljanjem informacija od roditelja

1.3. Identifikacija djeteta s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju

- Tijekom inicijalnih intervjuja, neposrednim uvidom u ponašanje djece u skupinama, konzultacijama s odgojiteljima

1.4. Pružanje podrške u osmišljavanju centara aktivnosti i poticaja koji prate interes i razvojne potrebe djece

1.5. kroz provođenje projektnog načina rada ili manjih tematskih projekata u skupinama:

- pomoći djetetu da produbljuje razumijevanje vlastitog iskustva i okruženja u kojem živi
- stjecanje i primjena praktično upotrebljivih znanja djece; razvoj šireg okvira njihovih intelektualnih, akademskih, motoričkih i socijalnih vještina te osnaživanje organizacijskih sposobnosti djece

2. U ODNOSU ZA ODGOJITELJE

2.1. Prijenos informacija o svakom novoprimaljenom djetetu, osobito o djetetu s posebnim potrebama

2.2. Razmjena informacija:

- prikupljanje informacija o djeci
- informiranje odgojitelja o suradnji s roditeljima

2.3. Suradnja i podrška odgojiteljima kroz:

- konzultacije vezane uz pripremu individualnih razgovora odgojitelja s roditeljima
- konzultacije vezano uz prostorno-materijalni kontekst odgojno-obrazovne skupine
- konzultacije vezane uz provedbu projekta skupine
- konzultacije vezano uz pisanje knjige pedagoške dokumentacije

- konzultacije vezane uz mape projekta te provođenje projektnog način rada
- konzultacije vezano uz praćenje neposrednog odgojno-obrazovnog rada
- suradnja s odgojiteljima kroz interesni tim: Projektni način rada u skupinama

2.4. Rad s odgojiteljima pripravnicima i mentorima:

- uvođenje pripravnika u pripravnički staž, uvodni sastanak s mentorom i pripravnikom
- praćenje rada pripravnika i mape stažiranja
- ogledne aktivnosti pripravnika: pisanje pripreme, sudjelovanje na oglednoj aktivnosti te refleksija nakon iste
- upućivanje na stručnu literaturu, zakone, pravilnike
- pregledavanje eseja pripravnika
- prijava pripravnika i pisanje izvješća o stažiranju

2.5. Upućivanje odgojitelja na stručnu literaturu

- popisi stručne literature

2.6. Pomoć u planiranju, dokumentiranju i vrednovanju odgojno-obrazovnog procesa

- smjernice i konzultacijski sastanci vezano uz pisanje knjige pedagoške dokumentacije
- smjernice i konzultacijski sastanci vezano uz projektni način rada
- smjernice i konzultacijski sastanci vezano uz dokumentiranje mape individualnog stručnog usavršavanja

2.7. Praćenje neposrednog odgojno-obrazovnog rada prema područjima djelovanja

- Neposrednim uvidom prema području djelovanja, analizom pedagoške dokumentacije, individualnim konzultacijama, na planiranju
- Vrednovanje odgojno-obrazovnog rada: neposrednim uvidima, primjenom protokola praćenja, analizom dokumentacije, individualnim konzultacijama, na planiranjima, na stručnom timu i godišnje vrednovanje

2.8. Sudjelovanje na tjednim timskim planiranjima odgojitelja

2.9. Suradnja s odgojiteljima vezano uz bitnu zadaću: Jačanje kompetencija odgojitelja u svrhu unaprjeđenja prostorno – materijalnog konteksta

- Suradnja s odgojiteljima vezano uz prostorno-materijalno okruženje (soba dnevnog boravka, predprostori i hodnici; uređenje kutića za roditelje)
- poticanje većeg broja izrađenih materijala od pedagoški neoblikovanog materijala
- rad s odgojiteljima na dokumentiranju procesa učenja djece
- poticanje odgojitelja na razumijevanje načina učenja djece, te prema tome mijenjanje i unapređivanje okruženja
- unapređivanje vještina pravovremenog uključivanja u aktivnosti djece te korištenje poticajnih pitanja

2.10. Dogovor i pomoć odgojiteljima u komunikaciji i suradnji s roditeljima, praćenje rezultata suradnje

2.11. praćenje provedbe posebnih programa (program predškole i program cjelodnevnog ranog učenja engleskog jezika)

- suradnja s odgojiteljima tijekom prezentiranja rada posebnih programa: plakati, letci, roditeljski sastanci

2.12. suradnja s odgojiteljima u vezi estetskog uređenja objekata

2.13. organizacija rada odgojitelja tijekom cijele pedagoške godine u suradnji s voditeljima objekata i ravnateljicom

3. U ODNOSU NA RODITELJE

3.1. Provođenje inicijalnih intervjeta s roditeljima novoprimaljene djece

3.2. Upisi djece u vrtić

- komunikacija s roditeljima u vezi upisne procedure

3.3. Savjetodavni i edukativni rad s roditeljima:

- individualni razgovori – s pojedinim roditeljima vezano za specifične situacije u suradnji s ostalim članovima stručnog tima i odgojiteljima

3.4. Posebni programi: prikupljanje interesa roditelja, komunikacija s roditeljima u vezi sadržaja i kurikuluma posebnih programa

4. U ODNOSU NA STRUČNI TIM

4.1. Sudjelovanje u izradi Godišnjeg plana i programa dječjeg vrtića i Izvješća godišnjeg plana i programa

4.2. Evaluacija rada:

- izrada godišnjeg izvješća pedagoga

- pisanje mjesecnog plana i izvješća rada pedagoga

- sudjelovanje u izradi godišnjeg izvješća dječjeg vrtića

4.3. Sudjelovanje u radu odgojiteljskog vijeća

4.4. Sudjelovanje u radu i sastancima stručnog tima

4.7. Realizacija zadaća vezanih za godišnji plan vrtića i priprema izvješća o radu Vrtića

4.8. Sudjelovanje u radu upisne komisije DV Bajka

- redovni upisni rok: rad u Evidenciji djece, provođenje inicijalnih razgovora

- upisi izvan upisnog roka: zaprimanje i unošenje zahtjeva u sustav Evidencija djece

- ispisi djece
- projekcija upisa za sljedeću pedagošku godinu
- posebni programi – formiranje skupina
- održavanje upisnih komisija svakog 1. i 15. u mjesecu te pisanje zapisnika

4.9. Sudjelovanje na timskim sastancima

4.10. Sudjelovanje u izradi tabela za Gradski ured za obrazovanje kulturu i sport, za Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta te Državni zavod za statistiku

5. U ODNOSU NA DRUŠTVENU SREDINU

5.1. Suradnja sa Centrom za socijalnu skrb, područni ured Trešnjevka

5.2. Suradanja s vrtićima Grada Zagreba u vezi prijelaznog roka i upisa djece tijekom redovnog upisnog roka (DV Jarun, DV Matije Gupca, DV Trešnjevka, DV Zvončić, DV Šumska Jagoda, DV Izvor, DV Utrina, DV Sunčana, DV Prečko, DV Malešnica, DV Vrapče, DV Tratinčica)

5.3. Suradnja s osnovom školom Augusta Šenoe

5.4. Sudjelovanje u međunarodnom projektu „Say hello to the world“ s engleskom skupinom

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE

6.1. Permanentno stručno usavršavanje

- sudjelovanje u radu seminara u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, te Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta
- kontinuirano praćenje stručne literature
- sudjelovanje na Sekciji predškolskih pedagoga Grada Zagreba i pridruženih članica

- sudjelovanje na predavanjima i stručnim skupovima u organizaciji Hrvatskog pedagoškog društva

7. ADMINISTRATIVNI POSLOVI I OSTALI POSLOVI

7.1. Vođenje dnevne evidencije rada

7.2. Vođenje mjesecne satnice rada pedagoga

7.3. Podjela potrošnog materijala odgojiteljima

7.4. Sudjelovanje u izradi rasporeda organizacije rada odgojitelja za vrijeme spajanja skupina za vrijeme praznika, sudjelovanje u izradi ljetne organizacije rasporeda rada odgojitelja

7.5. Arhiviranje pedagoške dokumentacije

7.6. Ostali poslovi po uputi ravnatelja

9.3. Godišnje izvješće o radu stručne suradnice pedagoginje Monike Gudlin u pedagoškoj godini 2021./2022.

Tijekom pedagoške godine 2021./2022. rad pedagoginje Monike Gudlin se odnosio se na objekte – Zorkovačka 8 (centar), Kuzminečka 12 (Vrbani) i Selska 95 (Selska). Pedagoginja je u DV Bajka s radom započela 01. prosinca 2021. godine.

POSLOVI U ODNOSU NA DJECU

- procjenjivanje primjerenosti svih segmenata odgojno-obrazovnog procesa – uvidom u rad odgojno obrazovne skupine, organizacijom dnevnog ritma odgojnih skupina prema potrebama djeteta, te u skladu s tim poticanje fleksibilnosti pri popodnevnom odmoru u cilju odgovaranja na istinske potrebe djece, kulture blagovanja, kao i svakodnevnog korištenje i organiziranje aktivnosti tijekom boravka na zraku
- praćenje adaptacije u jasličkim skupinama, te adaptacije novoupisane djece u svim ostalim odgojnim skupinama
- svakodnevnim i kontinuiranim boravkom u skupinama i suradnjom s odgojiteljima, praćenje djecu sa specifičnim odstupanjima u razvoju te usmjeravanje i konzultiranje sa stručnim

- suradnicima u vezi njih
- timsko praćenje djece s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama i teškoćama u razvoju u svrhu usmjerenog djelovanja i zadovoljavanja djetetovih posebnih potreba i poticanja cjelovitog razvoja

POSLOVI U ODNOSU NA ODGOJITELJE

- praćenje odgojno - obrazovnog procesa i rad na unapređivanju i podizanju kvalitete istog ostvariva se putem praćenja rada odgojitelja, uvidom u knjige pedagoške dokumentacije (rad na ujednačavanju pisanja pedagoške dokumentacije u DV Bajka) i individualnim razgovorima s odgojiteljima
- uvođenje u rad novozaposlenih odgojitelja te sudjelovanja u radu odgojitelja pripravnika (ogledni sati, individualne konzultacije)
- Teme individualnih konzultacija s odgojiteljima najčešće su se odnosile na unapređenje prostorno-materijalnog okruženja, primjerenoš aktivnosti prema djetetovim potrebama i mogućnostima, provođenje posebnih programa u skupinama, problematika vezana uz odgojne situacije i ponašanja djece/roditelja (razvodi, nepridržavanje kućnog reda ustanove ili ugovora), prijava na likovne natječaje; pritužbe roditelja na postupke odgojitelja, suradnja s roditeljima, ujednačavanje pisanja knjiga pedagoške dokumentacije.
- suradnja s odgojiteljima pri ostvarivanju posebnih programa ranog učenja engleskog jezika, programa rane stimulacije osjetila i poticanja senzorne integracije, Montessori programa

POSLOVI U ODNOSU NA RODITELJE

- uz provođenje inicijalnih intervjua, sudjelovanje u razgovorima čija je problematika zahtijevala interdisciplinarni pristup (informacije o tijeku adaptacije, praćenje poštivanja kućnog reda ustanove, praćenje roditeljskog postupanja posebne odgojno-obrazovne potrebe, nepoželjna ponašanja u vršnjačkoj skupini, nepoželjna ponašanja djeteta, obiteljska dinamika, premještaj u drugu skupinu, suradnja s odgojiteljima i komunikacija, odgode od škole, postavljanje granica, odgojno-obrazovni rad u skupini, upisi, izbor/promjena programa i sl., organizacijskim promjenama (vrijeme dežurstva), nezadovoljstvo postupcima/komunikacijom odgojitelja naspram djeteta ili roditelja itd.).
- suradnja s g. Ivanom Lipanovićem pri uključivanju u odgojno – obrazovni rad skupine “Dolphins” i provođenje projekta “Šareno programiranje – STEAM za najmlađe”
- poticanje svih oblika suradnje ustanove s roditeljima – dokumentiranje aktivnosti skupina, pisani oblici komunikacije, mape aktivnosti odgojnih skupina itd.

- organizacija i sudjelovanje na roditeljskim sastancima za nuđenje cjelodnevnog programa ranog učenja engleskog jezika (Pongračevo, Ciglenica, Centar)

POSLOVI U ODNOSU NA STRUČNI TIM I POSLOVE PREMA NALOGU RAVNATELJICE

- aktivno sudjelovanje na sastancima stručnog tima, svakodnevno surađivanje sa svim članovima stručnog tima - dogовори око будуćih postupaka и djelovanja у односу на dijete, roditelja ili odgojitelja.
- vođenje zapisnika на састанке stručног тима, разговора с родитељима, праћење дјече и остале потребне педагошке документације
- sudjelovanje при kreiranju Годишњег плана и програма DV Bajka за педагошку годину 2022./2023. и Kurikuluma DV Bajka за педагошку годину 2022./2023., Годишњег извјешћа DV Bajka за педагошку годину 2021./2022.,; Program stažiranja pripravnika – odgojitelja
- izrađivanje posebnog kraćeg programa ranog učenja engleskog jezika za djecu predškolske dobi
- pisanje Ljetnog plana i programa rada за srpanj и kolovoz 2022.
- uključenost у све аспекте провођења поступка програма пријелаза за педагошку годину 2022./2023. те уписа дјече у DV Bajka за педагошку годину 2022./2023. (инцијални интервјуи, запримање и уношење молби за пријелаз између Градских вртића, комуникација с родитељима и са осталим Градским вртићима, додјелjivanje шифри, објава резултата, пописи дјече по одгојним скупинама, решавање молби о пријелazu између скупина/објекта итд.).
- обављање послова администратора за систем Евиденција дјече (верификација захтјева за упис, надопunjавање захтјева за упис, корекција захтјева за упис)
- набављање дидактике и потрошног материјала као и подјела истог за све објекте
- sudjelovanje на радним договорима са ravnateljicom, осталим članovima stručnog tima, odgojiteljima i tehničkim osobljem prema potreba
- izrada prezentacije за roditeljske sastanke за nuđenje cjelodnevnog programa ranog učenja engleskog jezika (Pongračevo, Ciglenica, Centar)
- sudjelovanje у организацији пројекта “Kockićeve igre” с RTL Kockica televizijом
- провођење и представљање пројекта “Šareno programiranje - STEAM за најмлађе”

POSLOVI U ODNOSU NA DRUŠTVENU SREDINU

- suradnja са Градским уредом за одбој и образовање
- RTL Kockica televizija - “Kockićeve igre”
- Radio Marija - пројекат “Дјече дјечи за Украјину”

- Radio Sljeme - projekt “Šareno programiranje - STEAM za najmlađe”
- Časopis „Dijete, vrtić, obitelj“ - predaja članka za objavu
- Učiteljski fakultet u Zagrebu
- Udruga “Neki novi klinci” - projekt “Šareno programiranje - STEAM za najmlađe”
- DV Sunčana - projekt “Šareno programiranje - STEAM za najmlađe”
- OŠ Augusta Šenoe i OŠ Alojzije Stepinca - konzultacija za predškolarce
- Agencija Trakostyan - izleti za djecu
- Producija Z - predstava “Keko Eko”

STRUČNO USAVRŠAVANJE

→ Odslužani stručni skupovi i edukacije:

- * Osobna iskaznica potencijala, Edukator ID
- * Kako dovršiti zadatke i kako obuzdati odlaganje, Simbex akademija
- * Pedagozi kao kreatori inovativnih pristupa i metoda rada s učiteljima i nastavnicima u skladu s okruženjem koje se mijenja, AZOO
- * Učenici dvostrukih posebnih potreba (darovita djeca), ICIE
- * Razvoj medijske i emocionalne pismenosti od dječjeg vrtića: finski primjer, AZOO
- * Festival znanosti, AZOO

→ Izlaganja na stručnim skupovima:

- * Pauk - u mreži dobre prakse, KOHO pedagogija - “Šareno programiranje – STEAM za najmlađe”
- * STEAM u odgoju i obrazovanju, UFZG - “Šareno programiranje – STEAM za najmlađe”
- * Smisao u matematici - sekcija za predškolski odgoj, AZOO - “Učenje kroz pogreške u ranoj i predškolskoj dobi - primjer na projektu “Šareno programiranje - STEAM za najmlađe”

→ Objavljeni članci:

- * Gudlin, M, Ivanković, I., Dadić, K., 2022., Robots Used In Therapy For Children With Autism Spectrum Disorder, *American Journal of Multidisciplinary Research & Development (AJMRD)*, 04 (03), 33-39.

ADMINISTRATIVNI I OSTALI POSLOVI

- vođenje dnevne i mjesечne evidencije rada stručnog suradnika pedagoga
- vođenje mjesечne satnice rada stručnog suradnika pedagoga
- podjela potrošnog materijala odgojiteljima
- sudjelovanje u izradi rasporeda organizacije rada odgojitelja za vrijeme spajanja skupina za vrijeme praznika,

- sudjelovanje u izradi ljetne organizacije rasporeda rada odgojitelja
- arhiviranje pedagoške dokumentacije
- ostali poslovi po uputi ravnatelja

9.4. Godišnje izvješće o radu stručne suradnice psihologinje Sanje Muse za pedagošku godinu 2021./2022.

Najbitnije ostvarene zadaće i djelatnosti iz godišnjeg plana i programa u odnosu na:

1. DIJETE

- sudjelovanje u prijemu djece u vrtić:
  - o identifikacija djece s posebnim potreba prilikom provedbe inicijalnih intervjeta
  - o praćenje tijeka prilagodbe djece koja su tijekom pedagoške godine upisana u vrtić te dogovaranje postupaka kojima će se djetetu olakšati adaptacija na novo okruženje;
  - o analiza prilagodbe
- procjena zrelosti za školu; dogovaranje oko postupaka kojima će se potaknuti razvoj područja za koje se pokazalo da postoji odstupanje u odnosu na dob (osobito na području vizualno-motorne koordinacije, usvojenosti činjenica, glasovnoj analizi i sintezi); pisanje mišljenja o zrelosti za školu; testirano i 7-ero djece čiji roditelji su tražili prijevremeni upis
- izrada individualiziranih odgojno-obrazovnih programa za djecu s razvojnim odstupanjima
- praćenje djece s posebnim potrebama ili teškoćama u razvoju
- o Ciglenica-40
- o Zorkovačka-20
- o Pongračevo-17
- opservacija djece u skupinama te razmjena iskustava u rješavanju problema, prilagođavanje uvjeta individualnim potrebama djece
- razvojna procjena djece s razvojnim odstupanjima
- vođenje psihologijske dokumentacije o djetetu i skupini

2. ODGOJITELJE

- prijenos informacija o relevantnim osobinama novoupisane djece (tijekom pedagoške godine) i mogućim posebnim potrebama
- davanje sugestija tijekom praćenja prilagodbe; praćenje učinaka pojedinih postupaka te planiranje ukoliko je potrebno novih
- suradnja i pomoć u praćenju, razumijevanju i prihvaćanju djece s posebnim potrebama u skupini kako bi se ostvarila što kvalitetnija integracija i zadovoljile potrebe djeteta
- suradnja i pomoć vezano uz oblike, vrste i sadržaje komunikacije s roditeljima (letci, kutiči za roditelje i njihovo obogaćivanje psihološkim sadržajima, individualni razgovori, roditeljski sastanci)

- organizacija rada odgojitelja tijekom redovnog rada skupina i za vrijeme spajanja skupina
- provođenje interesne skupine „Uloga simboličke igre u razvoju djeteta“

3. RODITELJE

- sudjelovanje u prijemu djece (inicijalni razgovori s roditeljima)
- pomoć u aktivnom uključivanju roditelja u proces djetetove prilagodbe
- savjetodavni rad – na inicijativu odgojitelja ili roditelja; u svrhu informiranja o rezultatima testiranja djetetove zrelosti za školu te postupcima kojima se dodatno može poticati djetetov razvoj; te na temu prilagodbe, odvikavanje od pelena, agresivnosti, prolazne posebne potrebe, dječji strahovi, primjereni odgojni postupci, problemi sa spavanjem i dr.;

4. OSTALE ČLANOVE RAZVOJNE DJELATNOSTI

- sudjelovanje u izradi godišnjeg plana i programa rada dječjeg vrtića
- sudjelovanje u radu odgojiteljskog vijeća
- sudjelovanje na sastancima stručnog tima
- izrada tabela za Gradski ured za obrazovanje kulturu i sport i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- sudjelovanje u komisiji za upis djece

5. Suradnja s vanjskim institucijama

- suradnja s Centrom za socijalnu skrb vezano za djecu sa specifičnom obiteljskom situacijom
- suradnja s Poliklinikom za zaštitu djece Grada Zagreba
- suradnja s Policijom vezano za sumnje na zlostavljanje djece
- suradnja s Osnovnom školom Augusta Šenoe vezano za djecu školske obveznike
- suradnja s Edukacijsko rehabilitacijskim fakultetom
- suradnja s udrugom Mrvica

6. Ostali poslovi

- vođenje evidencije rada
- stručno usavršavanje
  - o sekcije predškolskih psihologa
- Uključivanje djece tražitelja međunarodne zaštite i azilanata u vrtić - prikaz iskustva, 15.03.2022.
- Radionica “Kako su psiholozi u obrazovanju?”, 27.01.2022.
- o edukacije :

- "Zašto su očevi važni?"- Centar Rastimo zajedno, 07.03.2022.
  - „Klub očeva Rastimo zajedno“- Centar Rastimo zajedno, 22. i 23.11.2022.
  - „Kako zaustaviti agresivno ponašanje?“- Tanja Hrvatin Šimičić, 19.11.2021.
- o čitanje stručne literature
  - vođenje pripravnice na stažu u CZSS
  - sudjelovanje u komisiji za upis djece
  - sudjelovanje u naručivanju i raspodjeli didaktike po SDB

9.5. Godišnje izvješće o radu stručne suradnice psihologinje Nene Rakvin za pedagošku godinu 2021./2022.

Područje rada s poslovima i zadacima

1. Bitne zadaće i djelatnosti u odnosu na dijete

Poslovi psihologa u odnosu na dijete protežu se kroz cijelu pedagošku godinu pa sam se tako od povratka na posao uključila u provođenje inicijalnih razgovora za upis djeteta u vrtić s naglaskom na veliki broj razgovora za upis djece teškoćama u razvoju u redovne skupine i posebne skupine za djecu s poremećajem iz spektra autizma. Svakodnevno sam ulazila u odgojne skupine i provodila vrijeme u opažanju djece, kako bih stekla sliku o funkciranju djece, posebno djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju. Izuzetno mi je bitno poznavati dijete kako bih mogla uspješno raditi na ostvarenju uvjeta za optimalno zadovoljenje dječjih potreba. S obzirom na neke specifičnosti u ponašanju kod djece s teškoćama u razvoju intezivnije sam pratila ponašanje dječaka s poremećajem iz spektra autizma koji je ove godine praktično ostao bez podrške pomagača što mu otežava funkcioniranje u skupini, te dječaka kod kojeg se javljaju izražene teškoće u regulaciji i ponašanju (do mjere da je opasan za sebe i okolinu).

U okviru opisa poslova pratila sam boravak djece u četiri odgojne skupine za djecu s poremećajima iz autističnog spektra – ukupno 20 djece, provodila psihologička testiranja, te sudjelovala u timskoj procjeni i donošenju preporuka za nastavak uključivanja te djece u primjerene programe. U dogовору с колегом Musa te ostalим колегицама из стручног тима, ове године сам провјерујем спремност за школу за ону дјечу школске обveznike за које се тријаžом кроз check-listу за одговарјатеље утврдило да постоје нека одступања те према потреби одржала индивидуалне разговоре са одговарјатељима и родитељима оне дјече код које су уочена одступања или сам сматрала да постоји оправданост одговарјатељу да оне дјече у свом подизању у школу. Према потреби сам zajedno с колегицама из тима

radila ranu razvojnu procjenu te upućivala djecu na dijagnostičku obradu i tretman u specijalizirane ustanove (sumnja na poremećaj iz autističnog spektra, sumnja na kognitivne teškoće).

Svakodnevno sam u skupinama i kroz postojeću dokumentaciju, razgovor sa sručnjacima, pratila funkcioniranje djece urednog razvoja, djece s teškoćama u razvoju, te djece koja žive u teškim socio-ekonomskim uvjetima

Vodila sam brigu o upisu svih relevantnih činjenica u već postojeću dokumentaciju te prema potrebi otvarala nove dosjee za djecu s posebnim potrebama.

Za djecu za koju sam procijenila da je neophodno odgajateljima sam dala upute o postupanju u skupini za poticanje rasta i razvoja, te emocionalnu podršku u specifičnim situacijama.

2. Bitne zadaće i djelatnosti u odnosu na odgajitelje

Kao što sam navela u uvodnom dijelu, značajan dio odgajitelja, pogotovo na područnom objektu Vrbani na koji sam raspoređena, su novozaposleni u periodu mog izbivanja te sam obilaskom objekata i skupina upoznavala nove kolegice i kolege, predstavljala im se u profesionalnom kontekstu te se stavila na raspolaganje u svim aktualnim situacijama u kojima su trebali moju podršku ili pomoći.

S odgajateljima sam se aktivno uključila u tjedna planiranja, te sam obavila niz individualnih razgovora vezanih uz pojedine slučajeve. Informirala sam kolegice o aktualnim slučajevima razvoda bez sporazuma roditelja oko skrbi za dijete, izvješavala ih o službenom dopisivanju s Centrom za socijalnu skrb u čijem su tretmanu obitelji djece iz našeg vrtića Odradila sam konzultativno-savjetodavne razgovore s odgajateljima u odnosu na djecu s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju.

Zajedno smo dogovarali daljnje postupke u odnosu na roditelje, ali i dogovarali postupke u skupini s ciljem unaprijeđenja odgojno-obrazovnog procesa i stvaranja optimalnih uvjeta za boravak svakog djeteta u skupini.

S odgajateljima kod kojih sam uočila neprimjerene postupke u odnosu na dijete ili bi se na iste požalili roditelji djece, intezivno sam provodila individualne razgovore te ih usmjeravala i podržavala u nastojanjima da takve postupke u skupini zamjene primjernima. Redovito sam boravila u skupinama te sam pratila segmente odgojno-obrazovnog rada u jaslicama i u vrtićkim skupinama, te po potrebi održavala osvrte s odgajateljima.

S kolegicom Musa osmisnila sam razvojni plan za rad interesne skupine s temom „Uloga prostora u razvoju simboličke igre“ te smo održali jedan susret od predviđenih 6 zbog nepovoljne epidemiološke situacije. Sudjelovala sam u pripremi i izvođenju internih aktiva zajedno s kolegicama iz stručnog tima.

Održala sam savjetodavne razgovore s odgojiteljima u odnosu na djecu s teškoćama i djecu koja žive u specifičnim socio-ekonomskim uvjetima, te sudjelovala s odgajateljima i/ili rehabilitatorima iz redovnih i posebnih skupina u razgovorima s roditeljima djece kada su to okolnosti zahtjevale. Odgojiteljima sam prema potrebi dala usmene i/ili pisane upute o postupanju u specifičnim situacijama u odnosu na roditelje/skrbnike djeteta, te podršku i upute o postupcima za poticanje rasta i razvoja djeteta, te emocionalnu podršku.

3. Bitne zadaće i djelatnosti u odnosu na roditelje

U periodu upisa za novu pedagošku godinu sudjelovala sam u inicijalnim razgovorima s roditeljima djece s teškoćama.

S roditeljima djece redovno sam ostvarivala suradnju počevši od inicijalnih razgovora za upis, do individualnih savjetodavnih razgovora za roditelje djece s posebnim potrebama, teškoćama u razvoju, posebnim socijalnim okolnostima, kao i savjetovanja roditelja djece urednog razvoja s temama iz područja razvoja i odgojnih postupaka. S obzirom na velik broj djece školskih obveznika, o rezultatima provjere spremnosti za školu pojedinačno sam informirala na individualnim razgovorima roditelje one djece čiji rezultati provjere ukazuju na neka odstupanja u odnosu na očekivanu razinu vještina prije polaska u školu.

Održala sam razgovore s roditeljima već upisane djece, na njihov zahtjev i uz suradnju s odgojiteljima i kolegicama iz stručnog tima.

4. Bitne zadaće i djelatnosti u odnosu na društvenu sredinu

U sklopu redovitih poslova ostvarila sam nekoliko kontakata s kolegicama stručnjacima iz specijaliziranih sustava s ciljem usklađivanja postupaka i postizanja optimalnog učinka na poticanje razvoja djece s teškoćama u razvoju. Također, u kratkom vremenu od povratka na posao intezivno sam surađivala s predstavnicima Centra za socijalnu skrb zbog nekoliko specifičnih obiteljskih situacija – razvod roditelja bez dogovora oko skrbništva

S kolegicoma iz stručnog tima ostvarila sam suradnju s osnovnom školom Augusta Šenoe te osnovnom školom Alojzija Stepinca.

5. Bitne zadaće i djelatnosti u odnosu na ostale članove stručnog tima

Uspješna suradnja sa kolegicama iz stručnog tima jedan je od prioritnih uvjeta za uspješno obavljanje posla stručnog suradnika psihologa u vrtiću te sam se u ovom periodu upoznala s ravnateljicom i novim kolegicama sustručnjacima. U najvećoj mjeri vrijeme u radu sa stručnim timom provela sam u poslovima vezanim za upis djece u novu pedagošku godinu uključujući prikupljanje dokumentacije i podataka, unošenje podataka u elektronskom obliku u postojeće aplikacije, po potrebi kontaktiranje roditelja djece te obavljanje inicijalnih intervjua s roditeljima djece s teškoćama u razvoju.

Također, uz pomoć kolegica upoznala sam strukturu vrtičkih skupina te se upoznala sa specifičnostima svake, uključujući ponajviše podatke o djeci s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju.

Sudjelovala sam u održanim radnim sastancima stručnog tima te u radnim sastancima stručnih suradnika te pisala zapisnike istih.

9.6. Godišnje izvješće o radu stručne suradnice logopedinje Ivane Horvat za pedagošku godinu 2021./2022.

U DV Bajka rad logopedinje ove pedagoške godine obuhvaća 22 odgojne skupine raspoređene na 3 lokacije. Izvješće je analiza ostvarenih zadaća koje su bile planirane u odnosu na područje rada, sudionike u odgojno-obrazovnom procesu te u odnosu na ciljeve godišnjeg plana i programa vrtića. Cilj individualnog godišnjeg plana logopeda je prepoznavanje djece s jezično-govornim teškoćama i poduzimanje odgovarajućih mjera te praćenje djece rane predškolske dobi s rizikom za nastanak teškoća u jezično-govornoj komunikaciji.

Rad logopeda je usklađen s prioritetnim zadaćama godišnjeg plana i programa dječjeg vrtića „Bajka“ za pedagošku godinu 2021./2022. Svaka zadaća detaljno je razrađena kako bi se što jasnije istaknula njezina svrha i očekivani ishodi.

U ODNOSU NA PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE RADA

Logopedinja je sudjelovala u izradi Godišnjeg plana i programa vrtića te je izradila Godišnji plan i programa rada stručnog suradnika-logopeda. U suradnji s ostalim članovima tima sudjelovala na pripremi i ostvarivanju uvjeta za prijem novoupisane djece te djece s teškoćama u razvoju. To je podrazumijevalo radne dogovore s odgajateljima i supervizije trećih odgojitelja. Sudjelovala je redovito na tjednim planiranjima te radnim dogovorima na kojima su se zajedno s odgojiteljima planirali jezično-govorni poticaji u odgojno obrazovnom radu za jasličke i vrtičke skupine. U suradnji s ravnateljem, voditeljima i ostalim članovima tima sudjelovala u vođenju organizacije rada odgojitelja i skupina kroz godinu, u vrijeme blagdana, te organiziranju rada u vrijeme pandemije Covid-19.

U cilju praćenja djece s teškoćama u jezično-govornoj komunikaciji logopedinja vodi evidenciju o djeci na razini vrtića, odgojne skupine kao i individualno putem dosjea za djecu koja su bila uključena na logopedski tretman.

Prije ostvarivanja programa neposrednog rada s djecom, potrebne su pripreme u smislu određivanja prioriteta u rehabilitaciji obzirom na dob i stupanj teškoće, raspored rada obzirom na broj djece po objektima, osiguravanje uvjeta za rad s djecom kao i pripreme za dnevni rad s djecom.

U ODNOSU NA ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD

Pedagoška godina započela je praćenjem adaptacija za novouписанu djecu u sklopu koje se pružala podrška i praćenje novoupisane djece s određenim razvojnim specifičnostima.

Ove pedagoške godine rad logopedinje u skupini se odnosio na poticanje primjerene komunikacije te kao podrška djeci s komunikacijskim i jezično-govornim teškoćama u integraciji. U sklopu te podrške logopedinja je supervizirala treće odgojitelje. U odnosu na odgojno-obrazovni rad opservacijom interakcijskih ponašanja djece u skupinama te interakcijom odgojitelja i djece pratila poticanje i razvoj komunikacijskih i jezično-govornih poticaja i vještina, te je pružala podršku u osmišljavanju centara i aktivnosti koje najoptimalnije potiču komunikacijski i jezično-govorni razvoj.

U ODNOSU NA NEPOSREDAN RAD S DJECOM

Na početku pedagoške godine logopedinja je provela trijažno logopedsko ispitivanje djece u 4 jasličke i 14 vrtičkih skupina. Sudjelovala je i u procesu opservacije djece u posebnim skupinama

za djecu s poremećajem iz spektra autizma. Do studenog 2021. bila je provedena logopedska trijaža djece po skupinama u svrhu uočavanja djece s komunikacijskim i jezično-govornim teškoćama.

Rezultati logopedske trijaže prema vrsti jezično-govornog poremećaja;

Poremećaj socijalne komunikacije	1
Poremećaj iz spektra autizma	25
Jezične teškoće	13
Artikulacijsko-fonološke teškoće	80
Dječja govorna apraksija	1
Kašnjenje u ekspresivnom jezičnom razvoju	5

Tijekom cijele godine logopedinja je imala zadatak pratiti komunikacijski i jezično-govorni razvoj kod djece, posebice kod djece s rizikom za razvoj nekog od ovih poremećaja . U cilju ostvarivanja rehabilitacijskih programa logopedinja je tijekom cijele pedagoške godine svakodnevno provodila neposredni logopedski rad s djecom koja imaju teškoće u jezično-govornoj komunikaciji individualno.U oblik sustavnog ili savjetodavnog logopedskograda ove je godine uključeno 35 djece.

U ODNOSU NA SURADNJU S RODITELJIMA

Ove godine logopedinja je sudjelovala u obavljanju inicijalnih intervjeta s roditeljima koji su predali zahtjev za upis djeteta u vrtić, te procjenama djece koja su bila suspektna na posebne potrebe ili razvojna kašnjenja.Po potrebi dijete bi se upućivalo na obradu u specijalizirane ustanove. Logopedinja je i ove pedagoške godine ostvarila dobru suradnju s roditeljima. Roditelji djece koja imaju teškoće u komunikacijskom i jezično-govornom razvoju su velikom većinom bili uključeni u savjetodavni ili savjetodavno-tretmanski rad. Ovakav rad omogućava roditeljima uvid u praktičnu primjenu određenih savjeta ili metoda kojima možemo optimizirati jezično-govorni razvoj. Roditelji su bili motivirani i zainteresirani da i sami rade s djetetom kod kuće te su dobili detaljne upute o metodama i postupcima prema djetetu u cilju podržavanja logopedsketerapije i ublažavanja postojećih teškoća.Uspješna je bila i suradnja s roditeljima djece koja pohađaju vježbe u specijaliziranim ustanovama radi praćenja tijeka i rezultata vježbi te pomoći djeci u vrtiću u skladu s potrebama.

U ODNOSU NA SURADNJU S ODGOJNO-ZDRAVSTVENIM DJELATNICIMA

Logopedinja je surađivala s odgojiteljima prateći odgojno obrazovni rad posebice u skupinama i u odnosu na djecu s jezično-govornim teškoćama niže kronološke dobi

Odgojno obrazovni rad u svim vrtičkim skupinama je bio u praćenju logopedinje (primjereno jezično-govornih poticaja). U svim skupinama odgojitelji su također bili savjetovani pismenim ili usmenim putem vezano uz djetetove teškoće i daljnje postupanje u odnosu na dijete i prilagođavanje odgojno-obrazovnog rada. U vrtičkim skupinama s odgojiteljima je kroz individualne i grupne konzultacije dogovoreno da će se u svakodnevnom radu s djecom biti ispravan govorni model djetetu, formirati jezični poticaji primjereni razvojnom statusu djeteta (pogotovo u skupinama kod kojih je bilo djece sa sniženim jezičnim razumijevanjem), nuditi novi jezični poticaji u svrhu obogaćivanja vokabulara.

U ODNOSU NA SURADNJU S VANJSKIM INSTITUCIJAMA

Ove godine logopedinja je surađivala sa raznim privatnim logopedskim kabinetima, Kabinetom za ranu komunikaciju, te Poliklinikom Suvag vezano za djecu s jezično govornim teškoćama.

U ODNOSU NA STRUČNI KOLEGIJ

Logopedinja je surađivala sa svim članovima stručnog tima, posebice s rehabilitatorom vezano uz osiguravanje uvjeta za boravak djece s teškoćama u razvoju te psihologinjom vezano uz savjetovanje obitelji djece s teškoćama i posebnim potrebama te razvojnu procjenu djece koju logopedinja i psihologinje rade zajedno u vrtiću. Logopedinja je sudjelovala na odgojno zdravstvenim vijećima, stručnim timovima te sastancima razvojne pedagoške službe.

STRUČNO USAVRŠAVANJE

Logopedinja je sudjelovala na edukaciji koji je organizirao Centar za edukacije i istraživanja Naklade Slap-Nove Reynell razvojne jezične ljestvice-NRDLS-HR.

9.7. Godišnje izvješće o radu stručne suradnice logopedinje Ane Pelivan za pedagošku godinu 2021./2022.

Djelatnost logopeda ove pedagoške godine odnosi se na rad u dječjem vrtiću „Bajka“ koji broji 43 odgojne skupine raspoređene na pet lokacija. Logoped je svoju djelatnost izvršavao prema rasporedu stručnih suradnika prikazanog u tablici 1.

Tablica 1. Raspored stručnog suradnika logopeda prema objektima

DAN	PONEDJELJAK	UTORA	SRIJED	ČETVRTA	PETAK	K	A	K
						K	A	K
OBJEK	PONGRAČEV	CENTAR	CENTA	CIGLENIC	CIGLENICA			
T	PONGRAČEV O (ujutro) CIGLENICA (popodne)	CENTAR	CENTA	CIGLENIC A	CIGLENICA			

Raspored nije strogo definiran, u izvanrednim situacijama bi se izmijenio i logoped bi taj dan bio na drugom objektu. Međutim, uglavnom se pridržavalo rasporeda stručnih suradnika.

U dogovoru s ravnateljicom te stručnim timom, kolegica logoped Horvat i logoped Pelivan podijelile su objekte i skupine. Logoped Pelivan vodio je 4 skupine na objektu Pongračevo, 12 skupina na objektu Ciglenica te 6 skupina na Centralnom objektu kao što je prikazano u Tablici 2.

Tablica 2. Raspored stručnih suradnika logopeda po objektima i skupinama

OBJEKTI	CENTAR	VRBANI	CIGLENICA	PONGRAČEVO	SELSKA
ANA PELIVAN	6 skupina	/	12 skupina	4 skupine	/

IVANA HORVAT	7 skupina	12 skupina	/	/	3 skupine
-------------------------	-----------	------------	---	---	-----------

U tablici niže prikazane su odgojne skupine po objektima za koje je logoped bio zadužen i broj djece (tablica 3).

Tablica 3. Broj djece koje pokriva logoped prema objektima i odgojnim skupinama

OBJEKT	CENTAR	HUMSKA	PONGRAČEVO
SKUPINE			
SKUPINE	Starija jaslička skupina (N=24)	I.starija jaslička skupina (N=20)	Srednja vrtička skupina (N=22)
	Mlađa vrtička skupina (N=25)	II.starija jaslička skupina (N=20)	I. starija jaslička skupina (N=15)
	Program 'Likovno stvaralaštvo kao poticaj za kreativnost i cjelovit razvoj djece' (N=22)	Posebni program rane stimulacije osjetila i poticanja senzorne integracije (N=17)	Mješovita vrtička skupina (N=26)
	II. srednja vrtička skupina (N=24)	Mlađa jaslička skupina (N=16)	II. starija jaslička skupina (N=15)
	I. starija vrtička skupina (N=27)	I. mlađa vrtička skupina (N=26)	

	Posebni program rane stimulacije osjetila i poticanja senzorne integracije (N=17)	II. mlađa vrtićka (N=26)	
		I. srednja vrtićka (N=21)	
		II. srednja vrtićka (N=23)	
		I. starija vrtićka skupina (N=25)	
		II. starija vrtićka skupina (N=27)	
		III. starija vrtićka skupina (N=28)	
		Posebni cjelodnevni program ranog učenja engleskog jezika (N=21)	
UKUPNO	139	270	78
SVEUKUPNO = 487			

Izvješće koje slijedi analiza je ostvarenih zadaća koje su bile planirane u odnosu na cilj individualnog godišnjeg plana logopeda, na područje rada logopeda i sudionike u odgojno-obrazovnom procesu te u odnosu na globalne ciljeve postavljene u godišnjem planu i programu vrtića.

ANALIZA RADA LOGOPEDA PREMA PODRUČJIMA RADA

1. U ODNOSU NA DIJETE

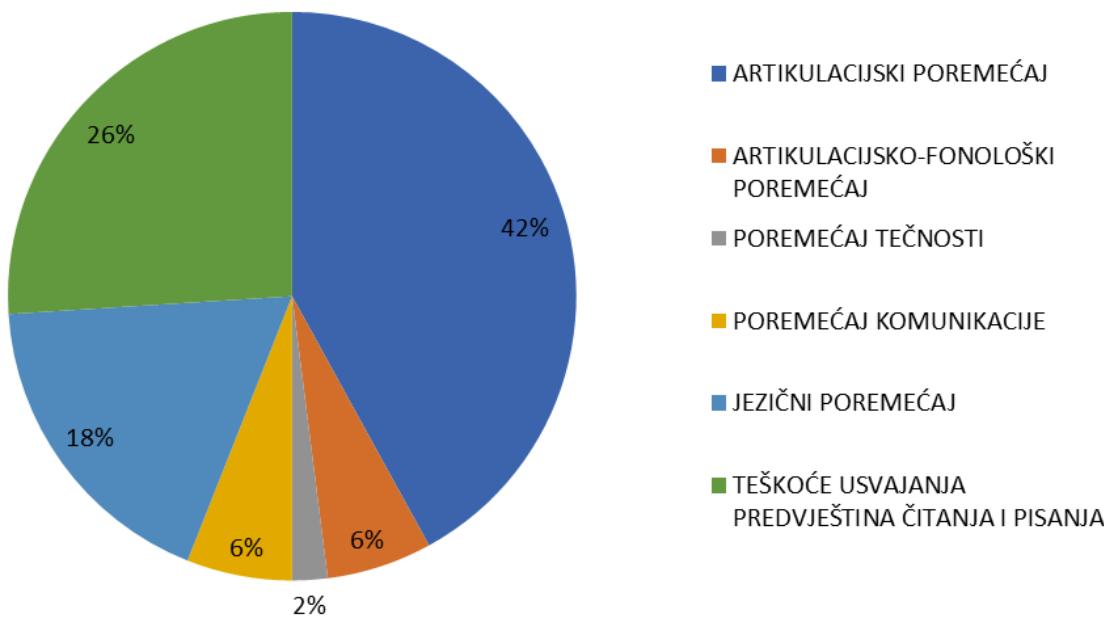
Identifikacija djece s jezično – govornim i komunikacijskim teškoćama provodila se putem:

- inicijalnih intervjeta;
- trijažnog postupka;
- procjene jezično – govornog i komunikacijskog statusa djeteta;
- dokumentacije specijaliziranih ustanova, udruga ili privatnih kabinetata;
- neposrednog opažanja djece u odgojnim skupinama;
- razgovora s odgojiteljima.

Tijekom odrđivanja inicijalnih intervjeta za pedagošku godinu 2022./2023. izdvojena su djeca kod koje su uočena odstupanja na području komunikacije, jezika i govora. Među inicijalnim intervjuima koje je vodila logopedinja Pelivan uočeno je 10 djece koju je potrebno pratiti tijekom adaptacije. Roditelji djece koja su primljena upućeni su u proces praćenja od strane stručnog tima u prvim mjesecima djetetovog boravka u vrtiću.

Logopska trijaža trajala je dva mjeseca, započela je u prosincu, a završila u siječnju. Po potrebi je rađena i kroz ostatak godine. Započela je prvo trijažom djece školskih obveznika kod kojih se ispitivao izgovor, jezično razumijevanje i izražavanje te predvještine čitanja i pisanja. Trijažnim postupkom obrađeno 86-ero djece školskih obveznika među kojima je izdvojeno 31 dijete s odstupanjima.

REZULTATI TRIJAŽE ŠKOLSKIH OBVEZNIKA

Graf 1. Analiza logopedske trijaže školskih obveznika

Djeca s odstupanjima u govorno-jezičnom razvoju odmah su nakon trijaže uključeni u logopedski tretman. Roditelji su pozvani na savjetodavno - tretmanski rad gdje im se pokazalo kako u kućnom okruženju poticati ispravan izgovor glasa na kojem se trenutno radilo te kako poticati jezične vještine. Roditelji su tijekom pedagoške godine dobivali radne listice preko servisa „Google disk“ za uvježbavanje korekcije glasa koji se trenutno korigirao.

Nakon odrđene trijaže djece školskih obveznika, djeca koja nisu bila školski obveznici također su prošla trijažni postupak logopeda. Trijažnim postupkom izdvojeno je 26-ero djece s izgovornim teškoćama, 6 djece s jezičnim teškoćama, 4 djece s poremećajem socijalne komunikacije, jedno dijete s intelektualnim teškoćama, jedno dijete koje nedovoljno poznaje hrvatski jezik te se 4 djece pratilo zbog uočenog mucanja. Nakon trijažnog procesa roditelji pozvani na savjetodavno - tretmanski rad kako bi dobili upute o poticanju jezika i govora u kućnom okruženju. Također na svim objektima pratilo se više djece zbog usporenog govorno-jezičnog razvoja te su roditelji bili pozvani na procjenu govorno-jezičnog statusa i savjetovanje.

Tijekom pedagoške godine kod 12-ero djece je rađena procjena jezičnog statusa. U tu svrhu korištena je Reynell ljestvica za procjenu jezičnog razumijevanja i proizvodnje (NRDLS-HR). Neke procjene su rađene u suradnji sa psihologom.

Za svako dijete uključeno u logopedski tretman izrađen je plan rada te je redovito praćen tijek napretka. Logopedski tretman se provodio jedanput tjedno u trajanju od pola sata.

Logopedski tretman provodio se od siječnja do početka lipnja. Za svako dijete uključeno u logopedski tretman napisano je logopedsko mišljenje koje se nalazi u njegovom individualnom dosjeu, uz obavezno vođenje individualnog dosjea. Za djecu uključenu u praćenje vodila se bilješka u individualnom dosjeu djetetu.

2. U ODNOSU NA ODGOJITELJE

Tijekom cijele pedagoške godine od odgojitelja su se prikupljale informacije o statusu djeteta (poglavito o govorno-jezičnom i komunikacijskom razvoju). To se osobito odnosilo na novoprimaljenu djecu s ciljem što boljeg upoznavanja i praćenja djeteta. Ove pedagoške godine logoped je odradio otprilike 40 individualnih razgovora s odgojiteljima. Najčešće teme razgovora bile su vezane uz:

- uočena odstupanja/kašnjenja u jezično-govornom razvoju;
- rezultate procjena govorno-jezičnog razvoja djeteta;
- osvrt na napredak djeteta tijekom logopedskog tretmana;
- osvrt na odradene individualne razgovor s roditeljima;
- načine poticanja jezika, govora i komunikacije;
- osvrt na tekuće probleme

Planirane aktivnosti stručnog aktiva za pedagošku godinu 2021./2022. nakon dolaska logopeda nisu se provodile zbog mjera vezanih uz pandemiju COVID-19.

Logoped je prisustvovao tjednim planiranjima s odgojiteljima gdje je cilj bio prenijeti bitne informacije na razini kolektiva te steći uvid u planirane aktivnosti radi lakšeg praćenja rada odgojitelja. Odgojitelje se upućivalo i na stručnu literaturu iz područja jezika, govora i komunikacije.

3. U ODNOSU NA RODITELJE

Suradnja s roditeljima je bila kontinuirana, tijekom cijele pedagoške godine. Odvijala se kroz:

- individualne razgovore (savjetovanja);
- savjetodavno – tretmanske razgovore;
- procjene djetetovih govorno-jezičnih i komunikacijskih sposobnosti;
- inicijalne razgovore

Inicijalni intervjuji se provode tijekom cijele pedagoške godine, međutim pojačano su se održivali tijekom upisnog perioda u svibnju i lipnju. Tijekom provođenja inicijalnog intervjeta prikupljeni su podatci o djetetu, njegovom zdravstvenom stanju, navikama, potrebama i razvoju. Kroz provođenje inicijalnih intervjeta upoznali su se roditelji i na taj započela je izgradnja odnosa s njima.

Logoped je ove pedagoške godine održao otprilike 40 individualnih razgovora s roditeljima.

Individualni razgovori odnosili su se na:

- savjetodavni rad o poticanju govorno - jezičnog razvoja i predvještina čitanja i pisanja;
- dogovor oko provođenja logopedskog tretmana;
- prikaz neposrednog rada s djetetom (vježbe za rad u kućnom okruženju);
- rezultate praćenja, procjena i interpretaciju nalaza i mišljenja;
- davanje informacija o napretku djeteta tijekom terapije;
- prikaz ciljeva na kojima se trenutno radi u terapiji.

Roditelji su dobili uvid u logopedski tretman, ciljeve, praćenje napretka te su dobili savjete kako poticati govorno-jezični razvoj djeteta (uz materijale koji su im se redovito pripremali). Na taj način roditelje se pokušalo motivirati da samostalno nastave raditi na ublažavanju i poboljšavanju uočenih teškoća.

4. U ODNOSU NA STRUČNI TIM

Logoped je sudjelovao s ostatom stručne razvojne službe na pisanju Godišnjeg plana i programa te Kurikuluma ustanove. Na kraju pedagoške godine logoped je sudjelovao na pisanju Godišnjeg izvješća dječjeg vrtića Bajka, dok je samostalno pripremio izvješće o radu logopeda.

S ostatom stručno razvojne službe logoped je sudjelovao u prijemu novoupisane djece (provođenje inicijalnih intervjeta, formiranje odgojnih skupina), na sastancima i u radu stručnog tima te u radu Odgojiteljskih vijeća.

Kao što je već navedeno, prilikom razvojnih procjena surađivalo se sa kolegicama psihologinjom i edukacijskom rehabilitatoricom. Ista je praksa korištena i kod održivanja savjetovanja roditelja vezano za spremnost djeteta za školu.

5. DRUŠTVENO OKRUŽENJE

Što se tiče stručnog usavršavanja unutar vrtića logoped je sudjelovao na svim odgojiteljskim vijećima. Logoped je u listopadu 2021 .godine sudjelovao u edukaciji „Poticanje socijalne

komunikacije kod djece s razvojnim odstupanjima“ u organizaciji Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta. U rujnu 2021. sudjelovao je u stručnom skupu „Izazovi u radu s učenicima s teškoćama u razvoju, primjena inovativnih strategija učenja kod učenika s govorno-jezičnim teškoćama (stručni suradnici logopedi)“ te u travnju 2022. godine u „Državnom skupu za stručne suradnike logopede: Jezično-govorni i komunikacijski razvoj u ranoj i predškolskoj dobi“ u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje. Kroz godinu sudjelovao je u više edukacija u organizaciji Malog doma: Kreiranje cilju usmjerenih aktivnosti, Prilagodba prostora i materijala u optimalizaciji vizualnog funkcioniranja, Transdisciplinarni pristup – prednosti i izazovi, Veliko I u kurikulumu, Edukacijska procjena djece s višestrukim razvojnim teškoćama.

6. ADMINISTRATIVNI POSLOVI

Logoped je svakodnevno ispunjavao dnevni plan rada stručnog suradnika te na početku i kraju mjeseca plan i izvješće o radu. Isto tako, nakon svakog provedenog individualnog razgovora s odgojiteljima ili roditeljima pisana je evidencija razgovora. Nakon praćenja rada odgojitelja redovito su se ispunjavali protokoli praćenja rada odgojitelja u odgojnoj skupini.

Tijekom ljetne organizacije logoped je sudjelovao u organizaciji rada tijekom srpnja i kolovoza.

9.8. Godišnje izvješće o radu zdravstvene voditeljice Ivane Vukelić za pedagošku godinu 2021./2022.

PROVEDENE ZADAĆE U ODNOSU NA DIJETE

- procjena zdravstvenog statusa djeteta i potreba djeteta za odgovarajućom njegovom i skrbi te posebnim potrebama u zdravlju . Ciljevi našeg djelovanje bili su usmjereni na unapređenje i zaštitu zdravlja djece, provođenje pravilne prehrane i njege, poticanju kvalitetne izmjene igre i dnevnog odmora, poticanju redovite tjelovježbe i kvalitetnom boravkom djece na zrak.

PROVEDENE ZADAĆE U ODNOSU NA ODGOJITELJE I DRUGE RADNIKE (tehničko osoblje , djelatnici kuhinje)

Posebno se vodila briga o informiranju o djeci s posebnim potrebama u zdravlju, redovito se konzultiralo djelatnicima kuhinje koji su morali biti upoznati s bilo kojim promjenama u prehrani djeteta, kako bi bila zadovoljena posebna potreba kod djece. Za svako dijete s posebnom potrebom u prehrani izradio se je individualni karton u kojem je bilo napisano sve nužno za prehranu i

redovito se vršila edukacija djelatnika u kuhinji oko posebnih potreba u prehrani (medicinske dijagnoze, alergije)

Odgojitelji su bili upoznati sa svakom vrstom posebne potrebne kod djece i dan im je napisan individualni karton sa svim bitnim podacima o zdravlju. Tijekom godine odgojitelji su bili savjetovani o postupcima koji su bili važni i potrebni kod djece sa zdravstvenim poteškoćama.

Tijekom cijele pedagoške godine dolazili su učenci medicinske škole „Vinogradsko“ koji su sudjelovali u jutarnjoj higijeni i pomoći oko prehrane djece.

Tijekom travnja održana je edukacija odgojiteljima o protokolima kod gušenja.

PROVEDENE ZADAĆE U ODNOSU NA RODITELJE

U svrhu što kvalitetnije razmjene informacija o zdravstvenom stanju djeteta redovito se je vodila razmjena informacija usmeno koliko su bile moguće zbog epidemiološke situacije, a kada nije bilo moguće usmeno, održavane su konzultacije putem telefonskim poziva.

Redovito su se roditelji informirali o pobolu djece u skupini posebno o preventivnim mjerama u svrhu očuvanja djece putem zdravstvenog kutića.

Tijekom svibnja i lipnja zdravstveni voditelj je bio zadužen za pozive roditeljima na inicijalne razgovore, te su odrađeni odrađeni su razgovori s roditeljima za upis djece u vrtić.

PROVEDENE ZADAĆE U ODNOSU NA DIJETE

Posebno se je davala podrška djetetu u usvajanju zdravog načina života iz područja prehrane, podržavanje djetetove samostalnosti, slobode izbora i uključenost u osnovnim situacijama prehrane. Vodila se briga da dijete dobije znanje o pravilnoj prehrani i redovito se pratilo konzumiranje jela kako kod djece bez nutritivnih alergija, tako i kod djece sa alergijama. Na tjednoj bazi se radila izrada jelovnika za djecu sa nutritivnim alergijama (u suradnji s voditeljicom prehrane, glavnom kuharicom) i izrađeni jelovnik bio je dostupan roditelju i odgojiteljima. Svakodnevno je rađen nadzor i praćenje procesa rada u kuhinji (Zdravstveni voditelj, voditeljica prehrane)

PROVEDENE ZADAĆE U ODNOSU NA ODGOJITELJE

Tijekom godine savjetovani su odgojitelji o važnosti pravilne prehrane i o postupku sprječavanja pothranjenosti i pretilosti djece, s odgojiteljima je nužno bilo usklađivanje zajedničkog rada u ostvarenju poslova prehrane – pomoć djeci pri konzumiranju jela (individualizirani pristup). Odgojiteljima je bio dostupan edukativan materijal u suradnji s voditeljicom prehrane, i zanimljivih aktivnosti zdravstvenog odgoja djece u promicanju zdrave prehrane i očuvanju zdravlja posebice se vodila redovita briga o edukativnim panoima. Tjedno planiranje jelovnika rađeno je sukladno novim smjernicama za provođenje zdrave prehrane u odnosu na : uzrast djece, godišnje doba, navike djece, posebne potrebe. Pažnja se je usmjerila i na zdravstveni odgoj djece u svezi s stjecanjem pravilnih kulturno - higijenskih navika.Tijekom godine promovirali smo znanje o važnosti prehrane radi prevencije pretilosti i drugih bolesti.

PROVEDENE ZADAĆE U ODNOSU NA RODITELJE

Intenzivirano se je radilo na suradnji s roditeljima na otkrivanju posebnih potreba i navika djeteta i dostupna je tijekom godine bila stručna pomoć roditeljima u smislu promoviranja zdravih stilova života i značaja roditeljskog modela u razvoju zdravstvene kulture djece, upoznavanje roditelja o prehrambenim standardima prehrane djece u dječjem vrtiću, izrađivali su se jelovnici po preporuci nutricioniste i tijekom godine redovita je fotodokumentacija jelovnika na oglasnim pločama i web stranici dječjeg vrtića. Odrađivali su se individualni razgovori s roditeljima vezano uz prehranu. Provodila se je redovita i nužna primjena HACCP i načela primjene HACCP programa u suradnji zdravstvene voditeljice , i voditeljice prehrane. Vođena je dokumentacija , i evidencija (glavna kuvarica , ekonom , voditelj prehrane)

4.3. SIGURNOST I BORAVAK NA OSTVAREN CILJ:

Redovita tjelevježba i osmišljen boravak na zraku svakodnevna su potreba djeteta, koju mi maksimalno poštujemo. Zato smo (kad god su nam to vremenski uvjeti dopuštali) boravili na zraku, uz primjereno izbor aktivnosti i osiguravanje preduvjeta za takav oblik rada s djecom (voda, različite igračke za boravak na zraku). Svakodnevno pokušavamo boravak djece na otvorenom učiniti bogatim okruženjem za istraživanje i učenje, pazeći pri tom da kroz čitav dan djeca budu u situacijama koje ni na koji način ne osiromašuju njihovu potrebu za rastom i razvojem kao cijelovitog bića. Kretanje na zraku i suncu isto je tako važno, kao i pravilna prehrana. Svježi zrak, sunce, voda, šetnja i sport potiču skladan razvitak dječjeg organizma i jačaju njegovu otpornost na bolest. Kretanje na zraku pobuđuje u djetetu ugodno raspoloženje i bolji apetit. Zato podržavamo

boravak djece na zraku u svim vremenskim uvjetima (osim u uvjetima jakog vjetra, velike kiše, jačeg mraza - 15°C i toplinskog vala) jer postaju otporniji i izdržljiviji.

Promicanje zdravih stilova života djece što duljim boravkom na otvorenom i provođenje tjelesne aktivnosti tijekom boravka na otvorenom uz poštivanje epidemioloških mjere .

OSTVARENE BITNE ZADAĆE U ODNOSU NA DIJETE

Provodili smo poticanje djeteta na osvješćivanje važnosti svakodnevnog vježbanja i tjelesnih aktivnosti za zdravlje, rast i razvoj, osvještavali važnost stvaranja navika zdravog načina života.

OSTVARENE BITNE ZADAĆE U ODNOSU NA ODGOJITELJE I DRUGE DJELATNIKE (tehničko osoblje , djelatnici kuhinje)

Pokušali smo osvijestiti važnost sigurnog, primjereno i poticajnog okruženja za boravak djece na otvorenom na način da se potiče cjelovit razvoj djeteta tijekom boravka na otvorenom. Provodili smo tjelesne aktivnosti tijekom BNZ prema dobi djeteta, educirali odgojitelje o važnosti boravka djece na otvorenom i primjerenoj pripremi djece za boravak na otvorenom. Redovito se pratio boravak djece na otvorenom, posebno se obratila pozornost na trajanje, primjerena odjeća i obuća, izbjegavanje UV zračenja , uz poštivanje epidemioloških mjera. Redovito se brinulo o unosu tekućine za vrijeme boravka na otvorenom.

OSTVARENE BITNE ZADAĆE U ODNOSU NA RODITELJE

Roditelji su bili informirani o važnosti boravka na otvorenom za zdravlje i razvoj djeteta,(primjereni uvjeti i aktivnosti, odjeća i obuća, zaštita od UV zračenja) posebno tijekom godine kroz edukativne kutije na kojima su dobili informacije o Protokolu postupanja tijekom ljetnih vrućina

9.9. Godišnje izvješće o radu zdravstvene voditeljice Ivane Andrijanić za pedagošku godinu 2021./2022.

• DIJETE

Praćenje , i procjenjivanje potreba i zdravstvenog stanja djeteta. Gdje sam posebnu pažnju obratila na potrebe djeteta u skupini , na higijenu predmeta u skupini , i sanitarnih čvorova koje dijete koristi, kao i sigurnost na dvorištu.

U određivanju specifičnih zadataka u odnosu na dijete sudjelovala sam u prikupljanju podataka o novoprimaljenoj djeci , na sastancima s roditeljima .

Gdje sam doznala dali dijete ima kakve zdravstvene probleme (određene dijagnoze , alergije...), samim time po tim saznanjima prilagođavala daljnji boravak djeteta u skupini, te izrada individualiziranih planova.

Prilikom praćenja stanja uhranjenosti djeteta , uz mjerjenje visine i težine , radi se i na komunikaciji s djetetom i skupinom , gdje oni uče o zdravoj prehrani , kroz pripremljene materijale o voću i povrću, žitaricama.

Prilikom upisa i tokom vrtićke godine provjeravala sam procijepjenost , gdje se vodi briga o docjepljivanju djece , a jednako tako komunikacija s roditeljima novoupisane djece ako djeca zbog zdravstvenih tegoba nisu mogla bit cijepljena , provjerit nakon prestanka zdravstvenih tegoba dali je cijepljenje odrđeno.

Praćenje pobola djece , koje se na kraju svakog mjeseca ,tokom vrtićke godine evidentira u evidenciju pobola , i pohranjuje u zdravstvene kartone djeteta.

Posebna briga oko ljekarne za potrebe djece u skupinama , gdje se vodi briga o godišnjim dobima pa se tako u skladu s potrebama kupuje , i popunjava zaliha lijekova , sirupa , sterilnog materijala , krema, flastera , i ostalog potrebnog pribora.

Briga oko lijekova koje donose roditelji , u dogovoru s pedijatrom , ukoliko je to potrebno za vrijeme boravka u vrtiću.

S pandemijom Covid – 19 virusa po uputama HZJZ – a , uveli smo određene mjere i u DV Bajka. (mjerjenje temperature djetetu kod kuće , i upisivanje u liste svako jutro(ili bilježnicu), dezinfekcija ruku na ulazu , mjerjenje temperature zaposlenicima s beskontaktnim topломjerom pri dolasku na posao , ili kod kuće, i evidencija u upisne liste, i mnoge druge koje su tada u tom trenutku bile propisane od HZJZ – a.)

- Suradnja s roditeljima

Suradnja s roditeljima za vrijeme roditeljskih sastanka , u kojim sudjelujem pri upisu djece u vrtić , kao i pri intervjuima pri upisu djeteta.

Ukoliko je potrebno kroz individualne razgovore , rješavam problematiku oko određenih bolesti , ili alergija , gdje savjetujemo roditelja i budem podrška.

Suradnja s roditeljima oko provjere procijepljenosti , i upućivanje nadležnom pedijatru ukoliko cijepljenje iz nekog razloga nije odrađeno.

Suradnja s roditeljima oko mjera samoizolacije, ukoliko je bilo potrebno za skupinu.

Suradnja telefonskim putem, i suradnja putem maila, nakon konzultacije s nadležnim epidemiologom, i pedijatrom.

- Suradnja s odgojiteljima

Posebnu pažnju pridamo odgojiteljima kojima treba pomoći u skupini , oko djeteta koje ima zdravstvene teškoće , bilo da se radi o određenim bolestima ili alergijama.

Kroz edukacije i pokazne vježbe , pokušam umirit odgojitelje da nestane strah prema bolesti , kao i pomoći u bilo kojem trenutku dana.

Kroz stručne aktive obrađujemo teme koje su zanimljive odgojiteljima iz područja zdravstvenog voditelja.

Za vrijeme adaptacije suradnja i pomoći oko novoupisane djece.

Suradnja s roditeljima na poboljšanju kvalitete boravka djece u vrtiću.

- Suradnja s odgojiteljima za vrijeme samoizolacije djeteta ili odgojitelja iz skupine, jednako tako briga oko povratka skupine i odgojitelja u kolektiv, kao i komunikacija s nadležnim Epidemiolozima za skupinu , ili djelatnika u samoizolaciji, kao i Covid pozitivnog djelatnika.

- SURADNJA SA STRUČNIM SURADNICIMA

Suradnja sa stručnim suradnicima , na stručnim timovima oko organizacije rada , i problematike tijekom vrtičke godine.

Ukoliko potrebe djeteta zahtijevaju suradnju više članova , suradnja s članovima tima oko rješavanja određene situacije.

Suradnja s institucijama izvan vrtića ,potrebnim za redovan rad vrtića

- suradnja sa Domom zdravlja - dječjim dispanzerom
- suradnja sa Klinikama za pedijatriju:

Klinika za dječje bolesti Zagreb

- suradnja sa Zavodom za javno zdravstvo Grada Zagreba
- Suradnja s epidemiološkom službom - Albaharijeva
- suradnja s:
  - Hrvatskom komorom medicinskih sestara
  - Hrvatskom udrugom medicinskih sestara

Tijekom godine vođenjem dokumentacije o radu , kao i praćenjem stručne literature, uz prisustvovanje sastancima „ Stručnog društva medicinskih sestara dječjeg vrtića „ (online) kao i prisustvovanju seminarima u organizaciji Hrvatske komore medicinskih sestara(online) , i prisustvovanje odgojiteljskim vijećima rad zdravstvenog voditelja učinit što boljim.